

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

DEVELOPMENT OF PERCEPTION SKILLS AND EXPRESSIVE LANGUAGE BY USING
HAND PUPPET ACTIVITIES FOR CHILDREN AGED SIX TO EIGHT YEARS WITH MILD
INTELLECTUAL DISABILITIES

ช่อลัดดา คำแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2564

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ปฏิญานินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

DEVELOPMENT OF PERCEPTION SKILLS AND EXPRESSIVE LANGUAGE BY USING
HAND PUPPET ACTIVITIES FOR CHILDREN AGED SIX TO EIGHT YEARS WITH MILD
INTELLECTUAL DISABILITIES

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(Art Education)

Faculty of Fine Arts, Srinakharinwirot University

2021

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี
ของ
ช่อลัดดา คำแก้ว

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรินทร์ กฤตยาเกียรติ)
..... ที่ปรึกษาร่วม กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล)	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ระวีวรรณ วรรณวิไชย)

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี
ผู้วิจัย	ช่อลัดดา คำแก้ว
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2564
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยวดี มากพา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ดารณี ศักดิ์ศิริผล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายในการวิจัย 1) เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี และ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึกด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งสิ้น 24 ครั้ง ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึง 19 ธันวาคม 2564 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรม แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และสถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 77-102 คะแนน จากคะแนนเต็ม 108 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.75 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับสูง 2) ทักษะการรับรู้ทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น ($T = 0, p < .05$) 3) ทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น ($T = 0, p < .05$) 4) ทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น ($T = 0, p < .05$)

คำสำคัญ : ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา, ละครหุ่นมือ, เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย

Title	DEVELOPMENT OF PERCEPTION SKILLS AND EXPRESSIVE LANGUAGE BY USING HAND PUPPET ACTIVITIES FOR CHILDREN AGED SIX TO EIGHT YEARS WITH MILD INTELLECTUAL DISABILITIES
Author	CHOLADDA KAMKAEW
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2021
Thesis Advisor	Assistant Professor Piyawadee Makpa
Co Advisor	Associate Professor Dr. Daranee Saksiriphol

This aims of this research are as follows: (1) to develop language perception and expression skills through hand puppet activities for children with mild intellectual disabilities, aged six to eight; and (2) to compare the before-and-after results of the development of language perception and expression. The sample group of children used in this research included a group of six-to eight-year-old children with mild intellectual disabilities, or an IQ of 50 to 70 points and no redundant disabilities from Regional Special Education Center 12, Sattahip, Chon Buri by using purposive sampling with four students. The length of trial period was eight weeks, at three days a week, for 40 minutes per day and a total of 24 trials. The research materials included an activity plan and a Skill Assessment Form of children with mild intellectual disabilities, aged six to eight. The statistics used in the data analysis were the Index of Item Objective Congruence (IOC), the Mean and Wilcoxon Matched- Paris-Signed-Rank Test. The results of this research revealed the following: (1) language perception and expression skills through hand puppet activities for children with mild intellectual disabilities, aged six to eight after the hand puppet teaching activities score were between 77 and 102, while the average was 91.75, which indicated that their language perception and expression skills were at a high level; (2) the language perception and expression skills of children with mild intellectual disabilities, aged six to eight, increased after teaching ($T = 0$, $p < .05$); (3) the expression skills of children with mild intellectual disabilities, language perception and expression skills after teaching with hand puppet activities increased ($T = 0$, $p < .05$); (4) the language perception and expression skills of children with mild intellectual disabilities after learning with hand puppet activities increased ($T = 0$, $p < .05$).

Keyword : Language perception, Expression skills, Hand puppets, Children with mild intellectual disabilities

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ และสมบูรณ์ได้ด้วยดี ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา และรองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล ในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าคอยดูแล ให้ข้อคิด คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ แก้ไขข้อบกพร่อง มอบองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดทำปริญญาานิพนธ์ ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินการจัดทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้ง อาจารย์ที่ปรึกษายังคอยช่วยติดตาม และกระตุ้นกระบวนการคิด การบวนการค้นคว้าหาความรู้ กราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น อาจารย์.ดร.ดวงพร ธรรมมะและ นางสาวปรีชาภรณ์ ภูมรินทร์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้ความอนุเคราะห์ตรวจและแก้ไขความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณภาพการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 12 จังหวัดชลบุรี และคณะครู ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 12 ศูนย์บริการสัทธิบ จังหวัดชลบุรีที่คอยให้คำแนะนำความรู้เกี่ยวกับกลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เอื้อเฟื้อเวลา อนุเคราะห์สถานที่ในการทำวิจัย ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการกิจกรรม รวมทั้งขอบคุณนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเข้าร่วมกิจกรรม ตลอดระยะเวลา 8 สัปดาห์ จนลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยมีความรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งในความกรุณา

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสมยศ คำแก้ว คุณแม่จิราภา คำแก้ว เป็นอย่างสูงที่ได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริมทางด้านการศึกษา แนะนำมาโดยตลอด และให้กำลังใจในการประสบความสำเร็จนี้ รวมถึงเพื่อน ๆ สาขาศิลปะการแสดงศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่คอยรับฟังปัญหา และคอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยในทุกเรื่อง การศึกษาในระดับปริญญามหาบัณฑิตนี้ คุณค่าประโยชน์และคุณความดีใด ๆ ที่เกิดจากปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด

ช่อลัดดา คำแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลัง.....	1
2. ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
3. ความสำคัญของการวิจัย.....	4
4. ขอบเขตของการวิจัย.....	4
5. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
7. สมมติฐานงานวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
1.1 ความหมายของเด็กบกพร่องทางสติปัญญา.....	8
1.2 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	9
1.3 ลักษณะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนได้.....	10
1.4 พัฒนาการทางของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	12
1.5 พัฒนาการทักษะด้านการพูดและทางภาษาตามช่วงวัย.....	14

1.6 ความสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการทักษะด้านการพูดและองค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา	24
1.7 ความหมายและความเป็นมาของละครหุ่น.....	27
1.8 ประเภทของหุ่น.....	30
1.9 ความสำคัญและประโยชน์ของละครหุ่น	33
1.10 รูปแบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เน้นกิจกรรมการละคร.....	35
2. แนวคิดและทฤษฎี.....	37
2.1 แนวคิดและหลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	37
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา	39
2.3 แนวทฤษฎีกิจกรรมละครหุ่น.....	41
2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารและละครเพื่อการพัฒนา	48
2.5 ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR ของเบอร์โล (Berlo)	50
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	51
3.1 งานวิจัยในประเทศ	51
3.2 งานวิจัยต่างประเทศ	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
วิธีการทดลอง	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	119

ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	119
สมมติฐานงานวิจัย.....	119
ขอบเขตของการวิจัย.....	119
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย.....	120
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	120
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	122
การจัดทำวิเคราะห์ข้อมูล.....	122
สรุปผลการวิจัย.....	123
อภิปรายผล.....	124
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้.....	134
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	135
บรรณานุกรม.....	136
ภาคผนวก.....	142
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	143
ภาคผนวก ข แบบประเมินเครื่องมือวิจัยที่ใช้สำหรับการวิจัย และแบบประเมินเครื่องมือแผน กิจกรรม.....	145
ภาคผนวก ค ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC).....	158
ภาคผนวก ง แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี.....	167
ภาคผนวก จ แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่น มือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี.....	171
ภาคผนวก ฉ ภาพประกอบการจัดกิจกรรม การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วย กิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี	193

ภาคผนวก ช เอกสารขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล..... 195

ภาคผนวก ช เอกสารรับรองโครงการวิจัย จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
..... 197

ประวัติผู้เขียน..... 201

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การแบ่งระดับสติปัญญาตาม AAMD, DSM-III, WHO.....	9
ตาราง 2 พัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี	16
ตาราง 3 พัฒนาการทางภาษาของเด็กช่วงอายุ 0-6 ปี	20
ตาราง 4 พัฒนาการสื่อความหมายและภาษา	22
ตาราง 5 พัฒนาการด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาตามช่วงอายุของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา.....	23
ตาราง 6 แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี.....	57
ตาราง 7 รูปแบบการทดลอง	62
ตาราง 8 แผนกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี.....	70
ตาราง 9 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	74
ตาราง 10 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	76
ตาราง 11 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	77
ตาราง 12 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	78
ตาราง 13 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	80
ตาราง 14 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	81
ตาราง 15 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	83
ตาราง 16 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	84
ตาราง 17 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	86
ตาราง 18 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	87

ตาราง 19 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	89
ตาราง 20 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	91
ตาราง 21 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	93
ตาราง 22 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	94
ตาราง 23 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	96
ตาราง 24 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	97
ตาราง 25 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	99
ตาราง 26 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	100
ตาราง 27 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	102
ตาราง 28 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	104
ตาราง 28 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	105
ตาราง 29 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	106
ตาราง 30 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	108
ตาราง 31 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	109
ตาราง 32 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ.....	111
ตาราง 33 จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ.....	113
ตาราง 34 จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยรวมของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ.....	114
ตาราง 35 จำนวนคะแนนทักษะการรับรู้ทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ	116

ตาราง 36 จำนวนคะแนนทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ 117

ตาราง 37 จำนวนคะแนนทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่อง
ทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ
..... 117

สารบัญรูปร่างภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด	6
ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ.....	115

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

สังคมโลกและสังคมปัจจุบันชีวิตมนุษย์เกิดมาบนโลกย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งเชื้อชาติ สัญชาติ คุณภาพของชีวิต ความแข็งแรงของร่างกาย จิตใจ ภาษา การพูด ความรู้ ความสามารถทางด้านสติปัญญา ทำให้เกิดความแตกต่างกันเกิดปัญหาเด็กทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ เด็กพิเศษเป็นประชากรที่สังคมต้องให้ความสำคัญ เด็กกลุ่มนี้คือ เด็กที่ต้องการดูแลส่งเสริมทักษะชีวิตด้านต่าง ๆ มากกว่าเด็กทั่วไป รวมไปถึงการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัญหาของเด็กที่มีความบกพร่องในแต่ละประเภท ตามประกาศกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่องประเภทและหลักเกณฑ์ตามความพิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2555 ออกพระราชบัญญัติและส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ 2550 การที่บุคคลมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากการมีพัฒนาการล่าช้า หรือมีเขาว์ปัญญาต่ำกว่าปกติ ส่วนใหญ่ไม่สามารถระบุสาเหตุอย่างเห็นได้ชัด ร้อยละ 30-50 มักเกิดจากสาเหตุที่มีปัจจัยร่วมกัน ทั้งปัจจัยทางชีวภาพ และปัจจัยทางจิตสังคม ปัจจัยทางชีวภาพเริ่มจากตั้งแต่ขณะตั้งครรภ์ ขณะคลอดและหลังคลอด มักพบมีความผิดปกติอื่นร่วมด้วย ได้แก่ โรคทางพันธุกรรม การได้รับสารพิษ การขาดออกซิเจน การขาดสารอาหาร การเกิดอุบัติเหตุต่าง ๆ ส่วนปัจจัยทางจิตสังคม เช่น การเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ถูกทอดทิ้ง ครอบครัวแตกแยก ฐานะยากจน อยู่ในภาวะที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ขาดความกระตือรือร้น ขาดแรงจูงใจที่ดี ลักษณะอาการตามเกณฑ์การวินิจฉัยของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน คือ มีระดับเขาว์ปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานอย่างเห็นได้ชัด ร่วมกับมีความบกพร่องในทักษะการปรับตัว ลักษณะการพูดล่าช้า ทักษะด้านความจำไม่ดี เรียนรู้กฎของสังคมได้ยาก ขาดทักษะการแก้ไข ปัญหา ขาดทักษะการดูแลช่วยเหลือตัวเอง และขาดทักษะทางสังคม โดยมีอาการตั้งแต่เด็กจนถึงวัยรุ่นทำให้มีข้อจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวันหลาย ๆ ด้าน ทั้งที่บ้าน โรงเรียน ที่ทำงาน และชุมชน ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาตามมา ไม่กล้าพูด ไม่กล้าแสดงออก ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เป็นภาระของคนในครอบครัวที่จะต้องออกจากงานมาดูแลเด็กเหล่านี้ ส่งผลกระทบให้ครอบครัวขาดรายได้ รายรับไม่เพียงพอกับรายจ่าย เศรษฐกิจการเงินแย่ลง บางครอบครัวถึงกับแยกทางกัน จึงส่งผลให้เด็กถูกทอดทิ้งให้เป็นภาระต่อสังคม ขาดการดูแลอบรมสั่งสอนปลูกฝังในสิ่งที่ถูกต้อง

จากสาเหตุดังกล่าวทำให้ประชากรในประเทศไม่มีคุณภาพหรือขาดการพัฒนา ซึ่งปัจจุบันนี้ในสังคมไทยมีประชากรเด็กกลุ่มเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลกรมสุขภาพจิต สถาบันราชานุกูล พบว่า ศูนย์เชี่ยวชาญระดับประเทศในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตั้งแต่แรกเกิด พบผู้ที่มีภาวะบกพร่องทางสติปัญญาประมาณร้อยละ 2 ของประชากรมีประมาณ 1.3 ล้านคน หากเด็กเหล่านี้ได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างถูกวิธี ทั้งการรักษาและการกระตุ้นพัฒนาการ เน้นให้เด็กสามารถพึ่งตนเองได้ใช้ชีวิตใกล้เคียงกับคนปกติได้มากที่สุดเป็นภาวะต่อครอบครัวและสังคมให้น้อยที่สุด รวมไปถึงการจัดระบบดูแลจัดการเรียนการสอนเป็นพิเศษ รวมไปถึงการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาทางการพูด การติดต่อสื่อสาร การรับรู้ทางภาษา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการดูแลช่วยเหลือตนเอง บอกความต้องการของตนเองในการใช้ชีวิตประจำวัน ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาเป็นทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กพิการ สีนหัว ทำทาง การพูด การออกเสียงพยัญชนะ และสระ การสร้างคำพูดและประโยคและการบอกข้อมูลตนเอง ทักษะเหล่านี้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนตามแนวการจัดกิจกรรมส่งเสริมประสบการณ์ที่หลากหลายรวมทั้งการใช้หุ่นสมมติหรือหุ่นเป็นรูปสัตว์ต่าง ๆ สามารถนำหุ่นมาสร้างเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน สร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาการทักษะต่างได้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ควรเลือกประเภทของหุ่นให้เหมาะสมกับเด็กสามารถนำไปจัดรูปแบบของการเล่า ละคร หรือสร้างเรื่องราวขึ้นให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนได้ตั้งไว้

ละครหุ่นเป็นการเล่นละคร การเล่าเรื่องราว โดยหุ่นแทนบทบาทของตัวละครในเรื่อง เนื่องจากหุ่นคล้ายกับตุ๊กตา ซึ่งเป็นการเล่นของเด็กทำให้ละครหุ่นสื่อสารกับเด็กได้ง่าย ละครหุ่นมีองค์ประกอบสำคัญคือ หุ่นละคร บทละครหุ่น ผู้ขีด ผู้พากย์ ฉาก เวที และดนตรีประกอบ การแสดงหุ่นเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางปรากฏอยู่ในหลาย ๆ สังคม ต่อมาได้มีการพัฒนาเทคนิคมาใช้กับหุ่น ทำให้รูปแบบหุ่นแต่เดิมจะออกไปในรูปแบบของละครเป็นส่วนใหญ่ (ธนิดา จันทวงษ์, 2541, น. 17) ปัจจุบันสามารถนำกิจกรรมละครหุ่นไปใช้เพื่อความบันเทิงได้ในหลายวงการ เช่น การแสดงบนเวที รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ งานโฆษณา สถานศึกษา งานรื่นเริงต่าง ๆ การแสดงหุ่นจะนำผู้ชมไปสู่โลกของความฝันและความสนุกสนานในวัยเด็ก จึงเป็นที่ดึงดูดใจสำหรับเด็กและผู้ใหญ่มาก ด้านการเรียนรู้ มักจะใช้หุ่นประกอบการสอนเพื่อการเรียนรู้ เช่น เลียนแบบการออกเสียง สอนนับเลข และใช้หุ่นในการปลูกฝังแนวคิดต่าง ๆ ด้านการรักษาบำบัดทางการแพทย์ การขีดและพากย์หุ่นช่วยให้ผู้ขีดได้ฝึกกล้ามเนื้อ เพื่อกายภาพบำบัด ส่วนคนใช้ที่มีปัญหาความกดดันทางจิตก็ใช้การขีดได้ระบายอารมณ์ของตนเองผ่านการแสดงหุ่น (วรรณณี สิริสุนทร, 2532, น. 18) ละครหุ่นจึงมีความสอดคล้องกับมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็น เด็ก ผู้ใหญ่

บุคคลที่มีความต้องการพิเศษหรือบุคคลพิการ เพราะการเรียนรู้ต้องใช้ทักษะทุกด้านทั้งด้าน การสื่อสาร การเคลื่อนไหว การฟังการพูด การใช้ทักษะสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้ความรู้สึกและจินตนาการ ในการทำความเข้าใจกับความรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตและสังคม

กิจกรรมละครหุ่นมือ เป็นกิจกรรมการแสดงละครโดยเล่าเรื่องผ่านตัวละครหุ่นมือ เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กแสดง ใช้นิ้วและนิ้วควบคุมบังคับการเคลื่อนไหวของตัวหุ่น หุ่นมือมีหลายแบบทั้งหุ่นกระดาษ หุ่นถุงมือ หุ่นมือถุงเท้า และหุ่นนิ้วมือ หุ่นเหล่านี้ใช้แทนตัวละครตัวในการเคลื่อนไหว แสดงลีลา อารมณ์ และสื่อสารความคิดต่าง ๆ ให้ผู้อื่นได้รับรู้ผ่านเสียงพากย์ และอิริยาบถของหุ่น เพื่อสร้างความสนุกสนาน ให้เกิดความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ (วรัญญา ศรีบัว, 2560, น. 213) การแสดงละครหุ่นมือยังช่วยฝึกให้เด็กเกิดทักษะด้านการสื่อสาร ซึ่งเป็นพื้นฐานของการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ในกลุ่มเพื่อน ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยเด็กจะสื่อสารกับผู้อื่นผ่านตัวละครการเล่นละครร่วมกัน กรีนสมิธ (Greensmith, 2016) ได้กล่าวถึงบทบาทของสถาบันความคิดสร้างสรรค์ว่า ละครหุ่นสามารถช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการการศึกษาพิเศษสามารถกระตุ้นและสนับสนุนเด็กที่ปัญหาทางด้านการสื่อสารและการตอบโต้ สามารถช่วยพัฒนาทักษะสังคมและสามารถตอบสนองความต้องการด้านภาพสัมผัสและอารมณ์ของเด็กแต่ละคนได้ สถาบันความคิดสร้างสรรค์ได้ระบุว่า ละครหุ่นมือช่วยในการเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคม โดยการให้เด็กและครูร่วมกันเชิดหุ่นกับเพื่อน ๆ การแบ่งหน้าที่การจัด การเชิดหุ่น จะทำให้เด็กรู้จักเรียนรู้กับผู้อื่นและสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ ซึ่งก่อให้เกิดความสามัคคี มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและช่วยฝึกให้เด็กได้มีความกล้าแสดงออก ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษา พัฒนาเป็นสื่อเรียนรู้ และยังเป็นความมั่งคั่งที่แสดงออกถึงขนบธรรมเนียมประเพณีให้เด็ก ๆ ได้ศึกษาไปกับการแสดงละครหุ่นมือ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของสภาพปัญหา เนื่องจาก การสัมภาษณ์ครูผู้สอนของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ศูนย์การศึกษาพิเศษ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี มีจำนวนเด็กเพิ่มมากขึ้นทุกปีประกอบกับครูมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการดูแลเด็ก ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษากับเด็กกลุ่มนี้ที่มีระดับ IQ 50-70 ซึ่งเด็กกลุ่มนี้มีความสามารถใกล้เคียงกับเด็กปกติ ซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ (สำนักงานการศึกษา, 2552) ได้กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ IQ 50-70 กลุ่มนี้พอจะเรียนในระดับประถมศึกษาได้ สามารถฝึกอาชีพและงานง่าย ๆ ได้ สามารถเรียนร่วมในระดับประถมได้ หากเราสามารถจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาที่เหมาะสมช่วงวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะนำกิจกรรมละครหุ่นมาจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะทางการรับรู้และ

แสดงออกทางภาษาของ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษเขต การศึกษาที่ 12 อำเภอสตึก จังหวัดชลบุรี โดยจัดกิจกรรมละครหุ่นที่มีความสอดคล้องกับความ ของวัยของเด็กกลุ่มที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ขาดทักษะทางการรับรู้และแสดงออกทาง ภาษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมทักษะทางการรับรู้และแสดงออกทาง ภาษา รวมไปถึงการส่งเสริมพัฒนาการให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และ สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็ก ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึก โดยการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ

3. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถนำกิจกรรมละครหุ่นมือไปเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ต่อครู และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ ในการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ รับประทานอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสตึก

4.2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน มีปัญหาด้านทักษะ การรับรู้และแสดงออกทางภาษา รับประทานอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอ สตึก โดยวิธีการเลือกแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน

4.3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมละครหุ่นมือ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

4.4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง คือ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที

4.5. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ดังนี้

4.5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ

4.5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ชื่อพ่อหรือแม่ ชื่อครู ชื่อเพื่อน

4.5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ได้แก่ วัว แมว ลูกหมา หมู นกกา

4.5.4 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คำว่า สวัสดี ครับ/คะ ขอบคุณ

ครับ/ค่ะ หนู่วงนอน หนูหิวข้าว หนูหิวน้ำ

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

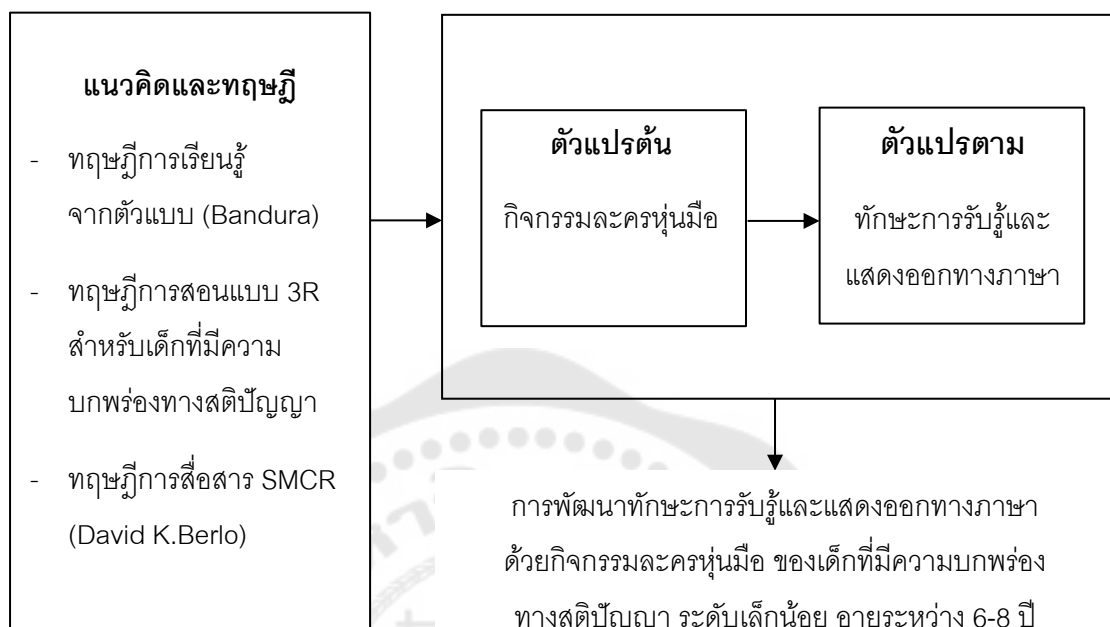
5.1. กิจกรรมละครหุ่นมือ หมายถึง การแสดงละครโดยใช้หุ่นมือแสดงแทนตัวละครในเรื่อง บทละครพัฒนาเรื่องราวมาจากนิทานมีเนื้อเรื่องที่ สั้น กะทัดรัด เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อนและมีความเหมาะสมกับวัยของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนรู้และสามารถปฏิบัติได้

5.2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย หมายถึง เด็กที่มีพัฒนาการล่าช้ากว่าเด็กปกติ มีระดับสติปัญญา 50-70 สามารถเรียนรู้ได้ โดยมีการตรวจสอบวัดเชาวน์ปัญญาจากทางการแพทย์ว่ามีระดับสติปัญญาต่ำกว่าคนปกติทั่วไป

5.3. ทักษะการรับรู้ หมายถึง ทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประกอบด้วย การรับรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับการรับรู้เสียง การรับรู้คำพูด เข้าใจประโยคในการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสม

5.4 ทักษะการแสดงออกทางภาษา หมายถึง ทักษะพื้นฐานและทักษะจำเป็นเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประกอบด้วย การสื่อสาร การแสดงสีหน้าท่าทางต่อสิ่งเร้า การออกเสียงคำ การใช้คำพูดการออกเสียงพยัญชนะ สระ การสื่อสารโดยการใช้คำพูดและประโยคอย่างง่ายโดยการบอกข้อมูล ส่วนตัว ประกอบด้วย ชื่อ สกุลของตนเอง อายุและเพศของตนเอง ชื่อสมาชิกในครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์และภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

6. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด

7. สมมติฐานงานวิจัย

1. ทักษะการรับรู้ทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น
2. ทักษะการแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น
3. ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยละครหุ่นด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

- 1.1 ความหมายของเด็กบกพร่องทางสติปัญญา
- 1.2 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 1.3 ลักษณะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนได้
- 1.4 พัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 1.5 พัฒนาการทักษะด้านการพูดและภาษาตามช่วงวัย
- 1.6 ความสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการพูดและองค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา
- 1.7 ความหมายและความเป็นมาของละครหุ่น
- 1.8 ประเภทของหุ่น
- 1.9 ความสำคัญและประโยชน์ของละครหุ่น
- 1.10 รูปแบบการสื่อสารเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เน้นกิจกรรมการละคร

2. แนวคิดและทฤษฎี

- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีหลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับกิจกรรมละครหุ่น
- 2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารและละครเพื่อการพัฒนา
- 2.5 ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR ของเบอร์โล (Berlo)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 งานวิจัยในประเทศ
- 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1.1 ความหมายของเด็กบกพร่องทางสติปัญญา

องค์การอนามัยโลก ได้นิยามความบกพร่องทางสติปัญญาตามการจำแนกโรคระหว่างประเทศ (International classification of Disease – ICD) ว่าหมายถึงภาวะที่สมองหยุดการพัฒนาหรือพัฒนาการไม่สมบูรณ์ทำให้เด็กมีความบกพร่องของทักษะต่าง ๆ ในระยะพัฒนาการ จึงส่งผลกระทบต่อระดับเชาวน์ปัญญาทุก ๆ ด้าน เช่น ความสามารถด้านสติปัญญา ด้านภาษาด้านการเคลื่อนไหว และทักษะด้านสังคม ทั้งมีความบกพร่องในเรื่องการปรับตัวและอาจจะมีหรือไม่มี ความผิดปกติของร่างกายหรือจิตใจร่วมด้วย (ศรียา นิยมธรรม, 2542, น. 221-223) ในด้านกระทรวงศึกษาธิการ ตามกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคณพิภพทางการศึกษา ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาว่าบุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบันซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย 2 ทักษะจาก 10 ทักษะได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาว่าง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการก่อน 18 ปี (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ในส่วนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ให้นิยามเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาว่าบุคคลที่มีข้อจำกัดในการทำงาน และการปฏิบัติในกิจกรรมชีวิตประจำวันหรือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลจากการมีพัฒนาการช้ากว่าปกติหรือมีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่าบุคคลทั่วไป โดยความผิดปกตินั้นแสดงในช่วงสมองที่มีการพัฒนา (Developmental period) และไม่ดีขึ้นจากการได้รับการฝึกฝนหรือกระตุ้นพัฒนาการที่เหมาะสมอย่างน้อย 6 เดือน ด้านสถาบันราชานุกูล ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา ว่าภาวะที่มีความผิดปกติที่เกิดขึ้นในช่วงที่สมองมีการพัฒนา (ประมาณก่อนอายุ 18 ปี) ส่งผลให้เกิดความบกพร่องได้แก่ มีข้อจำกัดด้านสติปัญญา (ระดับเชาวน์ปัญญา IQ) ต่ำกว่า 70 (ค่าปกติ 90-110) มีข้อจำกัดของความสามารถในการปรับตัวใน 3 ด้านหลักได้แก่ ความคิด สังคม และการกระทำ

เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี ที่มีอาการแสดงภาวะบกพร่องทางสติปัญญา ยังไม่ควรได้รับการวินิจฉัยว่ามีความบกพร่องทางสติปัญญา มักได้รับการวินิจฉัยว่า “ภาวะบกพร่องทางพัฒนาการ” และควรได้รับการช่วยเหลือกระตุ้นพัฒนาการวินิจฉัยต่อไปเมื่อเด็กอายุมากขึ้น (สถาบันราชานุกูล, 2546, น. 7) เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึงบุคคลที่มีการพัฒนาการล่าช้ากว่าคนปกติทั่วไป เมื่อวัดสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานแล้วปรากฏว่ามี

สติปัญญาต่ำกว่าบุคคลปกติทั่วไป เมื่อสังเกตพฤติกรรมจะพบว่าบุคคลประเภทนี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบุคคลปกติทั่วไปในวัยเดียวกัน (ผดุง อารยวิญญู, 2542, น. 39)

จากความหมายที่กล่าวมานั้นสามารถสรุปได้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หมายถึงเด็กที่อยู่ในภาวะของการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาอย่างจำกัดในความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านความคิด ด้านภาษา ด้านการสื่อสาร และด้านสังคม โดยมีการตรวจสอบวัดเชาวน์ปัญญาจากการแพทย์ว่ามีระดับสติปัญญาต่ำกว่าคนปกติทั่วไป เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะปรากฏอาการก่อนอายุ 18 ปี

1.2 ประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การแบ่งประเภทของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งตามระดับความรุนแรงดังนี้ (ผดุง อารยวิญญู, 2542, น. 39-41) ได้กล่าวไว้ว่า ระดับเด็กปัญญาอ่อน ตามที่สมาคมอเมริกันว่าด้วยความผิดปกติทางสติปัญญา (The America Association on Mental Deficiency) ใช้ชื่อย่อว่า AAMD) คู่มือทางสถิติและการวิจัยเด็กปัญญาอ่อน (The Diagnostic and Manual Disorder ใช้ชื่อย่อว่า DSM-III) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization ใช้ชื่อย่อว่า WHO) ต่างเห็นพ้องต้องกันในการจัดระดับปัญญาอ่อนออกเป็น 4 ระดับ ดังตารางข้างล่าง เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยงานแรกจัดระดับสติปัญญาแตกต่างไปจากหน่วยงานที่ 2 และ 3 เล็กน้อย

ตาราง 1 การแบ่งระดับสติปัญญาตาม AAMD, DSM-III, WHO

รายการระดับปัญญาอ่อน	AAMD (1983) สติปัญญา	หน่วยงาน DSM-III (1980) สติปัญญา	WHO (1980) สติปัญญา
1. ชั้นเล็กน้อย	50-55 ถึง 70	50-70	50-70
2. ชั้นปานกลาง	34-40 ถึง 50-55	35-49	35-49
3. ชั้นรุนแรง	20-25 ถึง 35-40	20-34	20-34
4. ชั้นรุนแรงมาก	ต่ำกว่า 20-25	ต่ำกว่า 20	ต่ำกว่า 20

วาริ ธีระจิตร (2545, น. 112) ได้แบ่งลักษณะของเด็กปัญญาอ่อน หรือนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามระดับเชาวน์ปัญญา (Intelligence Quotient) ได้แบ่ง 4 ระดับคือ

1. ปัญญาอ่อนระดับรุนแรงมาก มี I.Q. เท่ากับ 0-20 เด็กกลุ่มนี้ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้เลย ถึงได้แต่เล็กน้อยมาก ต้องได้รับการเลี้ยงดูช่วยเหลือจากผู้อื่น

2. ปัญญาอ่อนรุนแรง มี I.Q. เท่ากับ 21-34 เด็กกลุ่มนี้เรียนไม่ได้ แต่พอฝึกได้ในสิ่งง่าย ๆ เช่น การช่วยเหลือตัวเอง แต่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือแนะนำจากครู ผู้ปกครอง หรือพี่เลี้ยงอยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในเรื่องกิจวัตรประจำวัน การเข้าสังคม และการปกกันอันตราย

3. ปัญญาอ่อนระดับปานกลาง มี I.Q. เท่ากับ 35-49 เด็กกลุ่มนี้มีระดับสติปัญญาที่สามารถฝึกหัดได้ เรียนทักษะง่าย ๆ เกี่ยวกับการทำงาน การเข้าสังคม และช่วยเหลือตนเองได้

4. ปัญญาอ่อนเพียงเล็กน้อย มี I.Q. เท่ากับ 50-70 เด็กกลุ่มนี้มีความสามารถใกล้เคียงกับเด็กปกติ แต่ต้องมีการช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมเด็กเหล่านี้สามารถที่จะดำเนินชีวิตในสังคมได้ และสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด

จากการศึกษาประเภทของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสรุปได้ว่าระดับความรุนแรงของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถจะแบ่งตามระดับ I.Q. ของเด็กพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กแต่ละประเภทที่ต้องการความช่วยเหลือมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับ I.Q. ของเด็กแต่จะต้องมีการจัดความช่วยเหลือให้เหมาะสมตามความต้องการของเด็ก

1.3 ลักษณะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถเรียนได้

ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ มีลักษณะดังนี้คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, น. 14)

1. ลักษณะทางบุคลิกภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประสบความสำเร็จล้มเหลว ไม่ว่าจะในการเรียนหรือการทำงานใด ๆ ก็ตาม ทั้งนี้ก็เพราะว่าเด็กเคยล้มเหลวมาก่อน ดังนั้นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาประเภทนี้ จึงพยายามหลีกเลี่ยงบางสิ่งบางอย่างที่จะนำความล้มเหลวมาให้ มักพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในการแก้ปัญหาต่าง ๆ แม้แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ดังนั้นความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้จึงต้องได้รับความช่วยเหลือในด้านการเรียนจากครู ครูผู้ช่วยและเพื่อนนักเรียน มีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อตนเอง ความรู้สึกที่ไม่ดีในที่นี้หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองเป็นคนที่ไม่มีความสามารถ ทักษะไม่ดีต่อตนเองเช่นนี้มีส่วนทำให้เด็กประสบความสำเร็จล้มเหลวในการเรียนและการทำงาน

2. ลักษณะการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ มีช่วงความสนใจสั้น สนใจบทเรียนไม่ได้นาน เสียสมาธิง่าย มีปัญหาในด้านการจำ มีปัญหาในการถ้อยความ มีปัญหาในการเรียนในสิ่งที่เป็นนามธรรม ควรเน้นการสอนเป็นรูปธรรม

3. ลักษณะทางการพูดและการใช้ภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีปัญหาในการพูดและการใช้ภาษา เช่น พูดไม่ชัดเจน รู้คำศัพท์จำนวนจำกัด เขียนประโยคไม่ถูกต้อง เป็นต้น เป็นผลให้มีปัญหาในการเรียนวิชาอื่นด้วย

4. ร่างกายและสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามักมีส่วนสูงและน้ำหนักโดยเฉลี่ยต่ำกว่าเด็กปกติ การเคลื่อนไหวด้อยกว่าเด็กปกติในวัยเดียวกัน มักมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการรักษาสุขภาพทั่วไปและปัญหาเกี่ยวกับฟัน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับที่เรียนหนังสือได้ มักมีปัญหาในการเรียนแทบทุกวิชา ผลการเรียนต่ำเรียนไม่ทันเพื่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ในการเรียนคณิตศาสตร์ทั้งในด้านการบวก การลบ การคูณ การหาร และเลขใจทย์ปัญหา

พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ (2540, น. 5-8) ลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ มีลักษณะดังนี้ คือ

1. ด้านสติปัญญา เป็นด้านที่มีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดที่สุดในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา รายละเอียดดังนี้

1.1 อัตราเร็วของการเรียนรู้ (Rate of Learning) จะต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ นานกว่าเด็กปกติ

1.2 ระดับการเรียนรู้ (Level of Learning) จะมีระดับการเรียนรู้ด้านวิชาการต่ำกว่าเด็กปกติ แต่จะสามารถเรียนรู้ได้ดีในวิชาด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา เป็นต้น

1.3 อัตราเร็วของการลืม (Rate of Forgetting) มีอัตราการลืมสิ่งที่ได้เรียนรู้เร็วกว่าเด็กปกติ ต้องมีการทำซ้ำๆ บ่อยๆ

1.4 การถ่ายโยงการเรียนรู้ (Transfer of Learning) เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีปัญหาความยากลำบากในการถ่ายโยงการเรียนรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งทักษะ หรือความคิดรวบยอดที่กำลังเรียน

1.5 การเรียนรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรม นามธรรม (Concrete Versus Abstract Learning) จะเรียนรู้สิ่งที่เป็นรูปธรรมชัดเจนตรงไปตรงมาได้ดีกว่าสิ่งที่เป็นนามธรรม

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะเรียนรู้หรือจำได้โดยไม่ได้ตั้งใจ (Incidental Learning) จะสนใจและเรียนรู้แต่แนวคิดหลัก (Main Idea) แต่ไม่สามารถเก็บข้อมูลส่วนอื่น ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ ในขณะที่เด็กปกติสามารถทำได้

3. รูปแบบการเรียนรู้ (Learning Set) ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีปัญหาความยากลำบากมาก แต่ถ้าให้เด็กได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาอย่างมีระบบได้แล้ว ก็จะสามารถทำได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ

4. ภาษาและการสื่อสาร เด็กเหล่านี้จะมีปัญหาในการเรียนรู้วิชาการที่ต้องใช้ภาษาในการเรียนรู้ ทำให้ทักษะด้านภาษาและการสื่อสารพัฒนาช้าไปด้วย

5. ทักษะทางสังคม เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องต่อสู้แข่งขันในการดำรงชีวิตกับผู้อื่น ทักษะสังคมจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเมื่อต้องอยู่ในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากที่เคยชิน

6. ทักษะกลไกกล้ามเนื้อ จะมีการพัฒนาช้ากว่าเด็กปกติส่งผลให้การพัฒนาในด้านอื่นๆโดยรวมช้าไปด้วย

จากการศึกษาลักษณะของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้สรุปได้ว่า เป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับ 50-70 มีพัฒนาการทางด้านการพูด การใช้ภาษา การเรียนรู้ ทักษะสังคม ทักษะกลไกกล้ามเนื้อ ล่าช้ากว่าเด็กปกติ แต่มีความสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ได้แต่ต้องในระยะเวลาานานกว่าเด็กปกติ

1.4 พัฒนาการทางของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

1. ความหมายของพัฒนาการ

พัฒนาการของมนุษย์เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิต่อเนื่องไปจนตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาจะมีความสัมพันธ์และพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับ

พัฒนาการ หมายถึง กระบวนการหรือลำดับขั้นตอนที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก ตลอดระยะเวลาที่เด็กมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กทารกที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้เป็นบุคคลที่ช่วยเหลือตัวเองได้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า พัฒนาการหมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม ทักษะการการเรียนรู้ ทางด้านต่าง ๆ เกิดการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงไปในรูปแบบใหม่เกิดขึ้น

2. องค์ประกอบของพัฒนาการ (เยาเวพา เตชะคุปต์, 2542) องค์ประกอบของพัฒนาการ ประกอบด้วย

2.1 การเจริญเติบโต (Growth) คือการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เช่น น้ำหนัก ส่วนสูง เป็นต้น

2.2 วุฒิภาวะ (Maturation) แสดงถึงพลังภายในร่างกายที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเจริญเติบโตขึ้น วุฒิภาวะอาจหมายถึงการเจริญเติบโตในด้านคุณภาพของ

2.3 การเรียนรู้ (Learning) เป็นสิ่งที่กระตือรือร้นบุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งที่เขากระทำไม่ใช่จากการสังเกตผู้อื่น

3. ลักษณะพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งลักษณะพัฒนาการออกเป็น 4 ลักษณะดังนี้

3.1 พัฒนาการทางสติปัญญา

3.1.1 เด็กเหล่านี้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเด็กปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพัฒนาการทางด้านการอ่าน

3.1.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญามีปัญหาทางด้านการแยกประเภท (Classification) ไม่สามารถจัดหมวดหมู่ได้

3.1.3 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีปัญหาทางด้านการจำและมีความสามารถในการเก็บข้อมูลระยะสั้นที่จำกัดจึงจำสิ่งที่เรียนไปแล้วไม่ได้

3.1.4 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีปัญหาในการถ่ายโยงความรู้ จึงไม่สามารถนำสิ่งที่เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.1.5 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีปัญหาในการเรียนสิ่งที่เป็นนามธรรมการสอนจึงควรเน้นสิ่งที่เป็นรูปธรรม

3.2 พัฒนาการในการใช้ภาษาและคำพูด

เนื่องจากเนื้อหาการเรียนต้องใช้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาเป็นสำคัญ เด็กเหล่านี้มักจะมีการพูดที่ไม่ชัด หรือไม่สามารถเรียงประโยคได้ อาจส่งผลต่อการเข้าสังคมอีกด้วย

3.3 พัฒนาการทางร่างกายและการเคลื่อนไหว

เนื่องจากพัฒนาการทางด้านร่างกาย กล้ามเนื้อมีความล่าช้า อีกทั้งมักประสบกับปัญหาการทำงานของกล้ามเนื้อย่อย (กล้ามเนื้อนิ้วมือและข้อมือ) การประสานของกล้ามเนื้อและตา ตลอดจนการทำงานของกล้ามเนื้อมัดใหญ่ นั่งเดิน ยืน วิ่ง และทรงตัว เป็นต้น

3.4 ลักษณะทางบุคลิกภาพและการเข้าสังคม

1. มีความสนใจสั้นและเสียสมาธิได้ง่าย
2. มีปัญหาในการปรับตัวและเข้าสังคมกับผู้อื่น
3. มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อตนเอง

จากการศึกษาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของพัฒนาการขึ้นอยู่กับการเจริญเติบโต วุฒิภาวะ การเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญก่อให้เกิดพัฒนาการทางด้านปัญญา ภาษา คำพูด พัฒนาการทางด้านร่างกาย การเคลื่อนไหว รวมไปถึงบุคลิกภาพและการเข้าสังคม พัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าเด็กปกติทั่วไป

1.5 พัฒนาการทักษะด้านการพูดและทางภาษาตามช่วงวัย

1. พัฒนาการทักษะด้านการพูด

รจนา ทรรทรานนท์ (2537, น. 10) พัฒนาด้านการพูดเป็นการเรียนรู้การเข้าใจ คำพูดของผู้อื่นโดยเริ่มจากการเข้าใจศัพท์ประเภทต่าง ๆ เด็กจะสะสมความเข้าใจอยู่ระยะหนึ่ง ก่อนที่จะใช้คำศัพท์เหล่านั้นในการพูดสื่อสารกับผู้อื่น

วรรณิ โสมประยูร (2537, น. 99) กล่าวว่า พัฒนาการด้านการพูดเป็นการสื่อความหมายอย่างหนึ่งโดยใช้น้ำเสียง ภาษา กิริยา ท่าทางเพื่อถ่ายทอดความเข้าใจไปสู่ผู้ฟัง หรือ เข้าใจความต้องการ เพราะการพูดเป็นทักษะการส่งออกตามหลักของภาษาศิลป์

จงพัฒนา รุณาคม (2538, น. 1) ได้กล่าวว่า พัฒนาการด้านการพูด หมายถึง การเริ่มต้นเมื่อได้มีการรับข้อมูลจากการเห็นการได้ยินและการสัมผัสส่งไปยังสมองเพื่อแปลความหมายไปจัดเก็บในหน่วยความจำซึ่งจะมีการรับรู้และเข้าใจจากนั้นจึงสามารถเปล่งเสียงพูด อ่านและสะกดคำได้ในที่สุด

สถาบันราชานุกูล (2546, น. 7) กล่าวว่า พัฒนาการด้านการพูดเป็นการเรียนรู้ การเข้าใจคำพูดของผู้อื่นโดยเริ่มจากการเข้าใจประเภทของคำศัพท์อย่างง่ายเด็กจะเริ่มสะสม เข้าใจศัพท์อยู่ระยะหนึ่งก่อนที่จะใช้คำศัพท์เหล่านี้ในการพูดสื่อสารกับผู้อื่นคำศัพท์ที่เรียนรู้ ประกอบไปด้วยคำนามที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ แต่เมื่อเด็กเริ่มโตขึ้น อัตราการเรียนรู้ด้าน คำนามจะลดลงเด็กจะเริ่มเรียนรู้คำประเภทอื่นแทนได้แก่คำกริยาคำนุพทคำวิเศษณ์และ คำสันธานด้านจำนวนคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่รู้จักเพียงแค่สิบคำ เมื่ออายุ 1 ปีและกลายเป็น 2,000 คำเมื่ออายุ 4 ปีในช่วง 2-4 ปีเด็กจะมีพัฒนาการด้านการเรียนรู้ คำศัพท์ที่รวดเร็วมากและมีอัตราการพัฒนาทางภาษาจะพูดไปตามลำดับขั้น

จากการศึกษาความหมายของพัฒนาการพูดสรุปได้ว่า พัฒนาการพูดหมายถึง ภาษาที่ใช้สื่อสารในการพูด การออกเสียง ผ่านกิริยาท่าทาง ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น

2. พัฒนาการทางภาษาพูด

เด็กในแต่ละช่วงวัยมีพัฒนาการทางการพูดที่แตกต่างกันออกไปตามธรรมชาติ ของการเจริญวัยที่ต่างกัน ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงลักษณะของ พัฒนาการทางการพูดไว้ดังนี้

ศรียา นิยมธรรม และ ประภัสสร นิยมธรรม (2541, น. 6) กล่าวถึงลักษณะที่ สำคัญของพัฒนาการทางภาษาพูดของเด็ก จะต้องขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1. การเข้าใจภาษาที่ผู้อื่นพูด ความสามารถที่จะเข้าใจคำพูดของผู้อื่น ต้องอาศัยความรู้ศัพท์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐาน ทำนองเดียวกับผู้ใหญ่เรียนภาษาต่างประเทศก็ต้องรู้ ศัพท์มากพอควรจึงจะจับความได้ เพราะฉะนั้นเด็กต้องเรียนรู้คลังคำศัพท์ให้มากพอที่จะเข้าใจ คำพูดของผู้อื่น ซึ่งอาจเกิดจากการเข้าสังคม การได้ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจ คำศัพท์มากขึ้น อีกทั้งช่วยในการพัฒนาภาษาด้วย

2. การเรียนรู้คำศัพท์ การเรียนรู้คำศัพท์พิจารณาได้ 2 ด้าน คือคำศัพท์ ทั่ว ๆ ไป และคำศัพท์เฉพาะ

2.1 คำศัพท์ทั่ว ๆ ไป ได้แก่ คำที่มีความหมายใช้กันแพร่หลายและ เป็นที่ยอมรับ เป็นที่เข้าใจกันในกลุ่มคนทั่วไป เป็นคำที่พบในชีวิตประจำวัน เช่น ชื่อคน ชื่อสัตว์ ชื่อสิ่งของ เป็นต้น ศัพท์ประเภทนี้มีประโยชน์และเข้าใจง่าย จึงเป็นคำศัพท์ที่เด็กเรียนรู้ได้ก่อน ในทุกระดับอายุ

2.2 คำศัพท์เฉพาะ ได้แก่ คำที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง และใช้ได้ ในบางสถานการณ์เท่านั้น ในวัยเด็กตอนต้น เช่น ระยะเวลาที่เด็กมุ่งพัฒนากับการใช้คำศัพท์ทั่วไป

จึงไม่ได้มุ่งเพิ่มคำศัพท์เฉพาะมากนัก เด็กจะเพิ่มคำศัพท์เฉพาะขึ้นจากวัย 3 ขวบ เป็นต้นไป คำศัพท์เฉพาะดังกล่าว ได้แก่ คำศัพท์ประเภทลงตา คือคำที่เด็กต้องใจ โดยที่อาจไม่รู้ความหมาย จึงจำมาพูดผิด ๆ ถูก ๆ แต่ด้วยความภูมิใจ คำศัพท์ประเภทแสดงและภาษาลับเฉพาะซึ่งเป็นรหัสเฉพาะกลุ่ม

3. การสร้างประโยค เด็กต้องเรียนรู้การสร้างประโยค โดยปกติเด็กมักเอาคำมาต่อกัน โดยใช้กิริยาท่าทางประกอบไปด้วย เมื่อโตขึ้นเด็กก็จะค่อย ๆ เรียนรู้การสร้างประโยคที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาไปตามวัย

4. การออกเสียง เด็กจะเลียนเสียงตามที่ตนได้ยินจากสิ่งแวดล้อม ในครั้งแรกอาจยังไม่ชัดเจน แต่ก็ก้าวหน้าขึ้นตามวัยจนสามารถออกเสียงพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะพัฒนาได้ดีแค่ไหนขึ้นอยู่กับการพัฒนาของอวัยวะที่ช่วยในการออกเสียงและพ่อแม่ในการช่วยเหลือ

5. พัฒนาการด้านการรับรู้ทางภาษาของเด็กตามช่วงวัย อายุระหว่าง 0-6 ปี ศูนย์การศึกษาพิเศษราชภัฏสวนดุสิต ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางภาษาของเด็ก อายุ 0-6 ปี ได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 2 พัฒนาการเด็กอายุ 0-6 ปี

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
0-6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - รับรู้ต่อเสียงที่ได้ยิน เช่น เสียงกระดิ่ง เสียงกลอง - รับรู้เสียงโดยการหยุดหรือเคลื่อนไหวร่างกายเช่นหยุดการเคลื่อนไหวศีรษะ ยกแขนหรือขา - ร้องให้ด้วยเสียงที่ต่างกันเมื่อไม่สบายตัวเช่นหิวเปียกหรือเปื้อน - หันศีรษะไปตามเสียง - เล่นเสียงในคอ / เล่นเสียงซ้ำของตัวเอง - หัวเราะและยิ้ม - เล่นเสียงตามผู้อื่นและเลียนเสียงผู้อื่น - ออกเสียงพยางค์เดี่ยวซ้ำกันได้ 2-3 ครั้ง เช่น แม่ แม่ แม่ - ใช้ภาษาท่าทางได้เช่นโบกมือบ๊าย บาย สันหัวว่าไม่เอา - ทำตามภาษาท่าทางง่าย ๆ ได้ เช่นเอามือมาชี้แล้วเด็กเอามือมาจับ

ตาราง 2 (ต่อ)

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
	<ul style="list-style-type: none"> - หยุดทำกิจกรรมทันทีเมื่อบอกว่า “อย่า” - ส่งของให้ได้เมื่อบอก - รับรู้คำถามง่าย ๆ โดยการแสดงท่าทาง เช่น อาบน้ำใหม่ แล้วเด็กก็ลุกขึ้นเดินไป - เล่นเสียงคำในพยางค์ที่ไม่เหมือนกัน เช่น ปา-ปี ตา-ตี มา-มี - เลียนเสียงสูงเสียงต่ำตามผู้อื่น - รู้จักใช้คำง่าย ๆ คำเดียวที่มีความหมายได้ เช่น ร้อน เย็น - เล่นเสียงได้มากกว่า 5 พยางค์ เพื่อรับรู้คำพูดของคนอื่น
1-2 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - พูดคำว่า “เอออีก” ในสถานการณ์ที่เหมาะสม เช่น ขออาหาร ขอให้จับ กระโดดขึ้น-ลง ขอให้เปิดเพลง /ออกเสียงสระได้ 3 เสียง - เมื่อถามเป็นประโยคเด็กสามารถตอบเพียงคำเดียวได้ความหมาย เช่น “ดื่มน้ำใหม่” เด็กตอบ “ดืม” - รับรู้เหตุการณ์เมื่อได้ยินสัญญาณเสียงว่าจะต้องทำอะไรต่อไป เช่น เมื่อได้ยินเสียงพูดว่า “ไปข้างนอกกันเถอะ” เด็กก็ไปใส่รองเท้า - เด็กเข้าใจความหมายของคำว่า “เสร็จแล้ว” - ตั้งใจฟังโคลงกลอน ทำนองเสนาะได้นาน 1-2 นาที - เด็กทำตามคำสั่งที่มี 3 พยางค์ได้ เช่น หยุดเดินนะ ตบมือสิ ไปในครัว - จับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายได้ 3 อย่าง เมื่อมีผู้บอก - พูดคำที่ต่างกันได้ 5 คำ เช่น แม่ อย่า ขอ น้ำ กิน - สามารถจับหรือนำสิ่งของมาให้เมื่อมีผู้บอกได้ 5 อย่าง - บอกชื่อจริงหรือชื่อเล่นของตนเองได้เมื่อมีผู้ถาม - จับและบอกชื่อส่วนต่าง ๆ บนใบหน้าของตนเอง เช่น หู จมูก ปาก ตา แก้ม - รู้จักใช้คำหรือท่าทางแสดงออกถึงความต้องการของตนเอง - เมื่อนำสัตว์มาให้ดูเด็กสามารถบอกชื่อสัตว์ชนิดนั้น - บอกชื่อสิ่งของที่คุ้นเคยได้เมื่อถามว่า “นี่คืออะไร” - บอกชื่อบุคคลที่คุ้นเคยหรือสัตว์เลี้ยง

ตาราง 2 (ต่อ)

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
	<ul style="list-style-type: none"> - บอกชื่อของเล่นที่คุ้นเคย - บอกชื่ออาหารได้ เช่น นม ขนมปัง - รู้จักขึ้นประโยคเสียงสูงทำยประโยคคำถาม - ตอบรับหรือปฏิเสธได้เมื่อใช้ประโยคคำถาม
2-3 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - จับสิ่งของและรู้ว่า “นั่นไม่ใช่” เช่น นั่นไม่ใช่ลูกกัญญาแจ - เลียนเสียงพยัญชนะ /ด/ท/ค/ก/ - บอกชื่อได้เมื่อถามว่า “ใคร - รู้จักใช้สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ เช่น ของฉัน ของพ่อ ของแม่ - จับและบอกส่วนที่เป็นรายละเอียดของ แขน ขา เช่น ข้อมือ ต้นขา ต้นแขน ไหล่ - บอกประเภทของสิ่งของได้ เช่น ของเล่น สัตว์ อาหาร
3-4 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - บอกชื่อเสียงสัตว์ที่คุ้นเคยได้เมื่อได้ยินเสียง (เสียงจากของจริง/จากเทป) - รู้จักใช้คำวิเศษณ์ เช่น เร็ว ช้า เดี่ยวนี้ - อธิบายว่าสิ่งต่าง ๆ เปิดหรือปิดได้ เช่น ประตูเปิดหน้าต่างปิด - รู้จักใช้ประโยคคำถามง่าย ๆ เช่น กินข้าวหรือยัง - รู้จักใช้คำว่า “ใหม่” ทายประโยคคำถาม - ตั้งใจฟังเรื่องราว นิทาน โคลงกลอน ได้นาน 5 นาที - ทำตามคำสั่งที่เกี่ยวข้องกัน 2 คำสั่ง - บอกชื่อเต็มตัวเองได้ เมื่อผู้อื่นถาม - ใช้สรรพนามทั่วไปได้ เช่น เขา เธอ มัน พวกเขา - ตอบคำถามง่าย ๆ ที่ถามว่า “อย่างไร”
4-5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้คำว่า “ไม่” เพื่อแสดงว่า “ไม่ใช่” เช่น นี่ปากกาใช่ไหม (ใช้ดินสอ) - บอกถึงหน้าที่ของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย - พุดเป็นประโยคที่สมบูรณ์โดยใช้คำ 4-6 คำได้ เช่น พ่อขับรถไปทำงาน แม่ทำกับข้าว - ทำตามคำสั่งที่มี 3 ตอน เช่น เดินไปที่โต๊ะหยิบหนังสือและหยิบเอามาให้ครู

ตาราง 2 (ต่อ)

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักใช้สรรพนามแสดงความเป็นเจ้าของ - หาสิ่งที่เป็นคู่หรือจากรูปภาพตามคำสั่งเช่นหารองเท้า 1 คู่ - รู้จักใช้คำว่า “จะ” ในประโยค - เล่าถึงกิจกรรมที่ทำประจำวัน - บอกเหตุการณ์ 2 เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง
5-6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - ซักถามความหมายของคำใหม่ หรือที่ไม่คุ้นเคย - ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องสั้นได้ 3 คำถาม - เล่าเรื่องที่เป็นจริงด้วยตนเองได้นาน 1-2 นาที - พูดยุทธศาสตร์ที่มีคำต่างกัน 3 คำได้ - รู้ทิศทาง 3 ทิศง่าย ๆ จากการขีดด้วยดินสอหรืออักษรเบลล์ตามความเหมาะสม - รู้จักใช้คำว่า “วันนี้” “เมื่อวาน” “เมื่อคืนวาน” และ “พรุ่งนี้” ได้เหมาะสม - ใช้ประโยคคำถามได้สมบูรณ์ เช่น พ่อไปไหน แม่ทำอะไร

ตาราง 3 พัฒนาการทางภาษาของเด็กช่วงอายุ 0-6 ปี

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
แรกเกิด	- ปกติจะไม่ออกเสียง จะทำเสียงร้องให้ สะอึก จาม เรอ
5-6 สัปดาห์	- เริ่มทำเสียง เล่นเสียง โดยเฉพาะถ้ามีคนมาเล่น หยอกล้อ
3 เดือน	- ชอบเล่นเสียงและจะทำเสียงตอบผู้อื่น หยุดฟังขณะที่ผู้อื่นทำเสียงพูดด้วย
6 เดือน	- หัวเราะและส่งเสียงถ้ามีคนมาเล่นด้วยถ้าไม่พอใจก็ร้องกรี๊ดกร๊าด ชอบเล่นเสียง และออกเสียง เช่น “เกอ” “เดอ” เป็นต้น
9 เดือน	- เลียนเสียงผู้ใหญ่ ชอบออกเสียงเป็นคำ เช่น “หม่า หม่า” “ดา ดา” โดยออกเสียงซ้ำ ๆ กันบ่อย ๆ
1 ปี	- เริ่มเข้าใจความหมายของคำ เช่น “ส่งให้แม่” และออกเสียงคำที่มีความหมายได้ 1-2 คำ เช่น “แม่” “ป้า บาย” พูดได้ ประมาณ 6-20 คำ
2 ปี	- พูดได้ประมาณ 50 คำ และบางทีก็พูดเป็นประโยคสั้น ๆ ได้ เริ่มใช้คำแทนตนเอง เริ่มตั้งแต่ว่าถามและเข้าใจเรื่อง queผู้อื่นพูดด้วย
3-3 ปีครึ่ง	- รู้จักคำศัพท์มากขึ้น - นับเลขได้ - ช่างพูด - บอกได้ว่าอะไร อย่างไร ทำไม เมื่อไหร่ - รู้จักทิศทาง เช่น บน ล่าง - เรียกชื่อสิ่งของที่คุ้นเคยได้ - สนใจหนังสือเกี่ยวกับสัตว์และนิทานต่าง ๆ - พูดจามีเหตุมีผล - รู้จักใช้สรรพนามแทนตัวเอง เช่น ผม เป็นต้น
3 ปีครึ่ง – 4 ปี	- พูดมากขึ้น และมีคำศัพท์ใหม่ ๆ - พูดติดอ่างชั่วคราวระยะหนึ่ง - พูดประโยคยาว ๆ ได้มากขึ้น - รู้จักเรียง วางประโยคได้ถูกต้อง - เข้าใจคำว่า “ข้างบน” “ข้างล่าง”

ตาราง 3 (ต่อ)

ช่วงอายุ	พัฒนาการ
3 ปีครึ่ง – 4 ปี (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักใช้คำปฏิเสธ เช่น ไม่ไป - มักจะใช้คำว่า “สมมุติว่า...” - ฟังนิทานได้ประมาณ 20 นาที
4-5 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - จำคำศัพท์ได้ประมาณ 1,550-1,900 คำ - บอกชื่อและนามสกุลตนเองได้ - รู้จักเพศของตนเอง - ชอบแต่งประโยคโดยใช้คำต่าง ๆ - ชอบใช้คำถาม ทำไม เมื่อไหร่ อย่างไร และสนใจความหมายของคำต่าง ๆ
5-6 ปี	<ul style="list-style-type: none"> - พูดได้คล่องและถูกหลักไวยากรณ์ แต่ยังออกเสียงพยัญชนะบางตัวไม่ชัด เช่น ส ว ฟ - สนใจคำใหม่ ๆ และพยายามค้นหาความหมายของคำนั้น - จำคำศัพท์ได้ถึง 2,200 คำ - บอกชื่อ ที่อยู่ อายุ และวันเกิด ของตนเองได้ - ชอบท่อง หรือร้องเพลงที่มีจังหวะและเนื้อร้องที่มีคำสัมผัสกันหรือโฆษณาทางทีวี

นอกจากนี้ (นิตยา คชภักดี, 2543, น. 68-70) ได้จำแนกพฤติกรรมพัฒนาการสื่อความหมายและภาษาของเด็กของเด็กรวยแรกเกิด ถึง 6 ปี ไว้ดังนี้

ตาราง 4 พัฒนาการสื่อความหมายและภาษา

ช่วงอายุ	พัฒนาการสื่อความหมาย
แรกเกิด	- ร้องไห้ หยุดฟังเสียง
1 เดือน	- ทำเสียงในคอ
2 เดือน	- ฟังเสียงคุยด้วยแล้วหันหาเสียง
4 เดือน	- ส่งเสียงอ้อแอ้ ได้ตอบ หัวเราะ ส่งเสียงแหลมรัวเวลาดีใจ สนุก
6 เดือน	- หันหาเสียงเรียก เล่นน้ำลาย ส่งเสียงหลายเสียง
9 เดือน	- ฟังรู้ภาษาและเข้าใจสีหน้าท่าทางได้ เปล่งเสียงเลียนเสียงพยัญชนะ แต่ไม่มีความหมาย
12 เดือน	- เรียกพ่อ แม่ หรือพูดคำโดดที่มีความหมาย 1 คำ ทำท่าทางตามคำบอก ที่มีท่าทางประกอบได้
15 เดือน	- พูดเป็นคำโดดที่มีความหมาย ซึ่งส่วนต่าง ๆ บนใบหน้าตามคำบอก
18 เดือน	- ซึ่งรูปภาพตามคำบอกได้ พูดเป็นคำโดดได้หลายคำ ทำตามคำบอก ที่ไม่มีท่าทางประกอบได้
2 ปี	- พูด 2-3 คำต่อกันได้อย่างมีความหมายบอกชื่อของที่คุ้นเคยได้ บอกชื่อตัวเองได้
3 ปี	- เล่าเรื่องที่ตนประสบมาให้ผู้อื่นเข้าใจประมาณร้อยละ 50 ถามอะไร ที่ไหน
4 ปี	- ร้องเพลง พูดเป็นประโยค ถามคำถามเล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟังเข้าใจได้ทั้งหมด รู้จัก 4 สี
5 ปี	- พูดฟังเข้าใจได้ ถามเกี่ยวกับความหมายและเหตุผล จำตัวอักษรได้ นับสิ่งของได้ 5 ชิ้น นับเลขได้ถึง 20
6 ปี	- รู้ผู้ชายขวา นับได้ถึง 30 อธิบายความหมายของคำได้ บอกความแตกต่างของ 2 สิ่งได้ เริ่มอ่านสะกดคำ รู้เข้า บ่าย เข้าใจเกี่ยวกับขนาด น้ำหนัก รูปปร่าง ระยะเวลา

นอกจากนี้ความต้องการพัฒนาการด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาตามช่วงอายุของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาดังต่อไปนี้

ตาราง 5 พัฒนาการด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาตามช่วงอายุของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

อายุ	พัฒนาการที่คาดหวัง
2-4 ปี	สามารถออกเสียงได้ถูกต้อง
4-6 ปี	สามารถใช้คำสรรพนามแทนตนเองและผู้อื่นได้
6-8 ปี	สามารถพูดเรียงแบบเสียงคำได้ถูกต้อง
	สามารถเรียนแบบเสียงที่ประกอบด้วยสระ อา อี อุ ออ ไอ โอ
	สามารถออกเสียงคำที่ประกอบด้วยพยัญชนะต้นที่กำหนดให้ได้
	สามารถเลือกใช้คำในประโยคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
	สามารถใช้คำบอกลักษณะสิ่งต่าง ๆ ในประโยคที่พูดได้
	สามารถพูดเป็นประโยคอย่างง่ายได้
	สามารถบอกชื่อเล่นของตนเองได้
	สามารถบอกชื่อและนามสกุลของตนเองได้
	สามารถบอกอายุและเพศของตนเองได้
	สามารถบอกชื่อพ่อแม่หรือผู้ปกครองของตนเองได้
สามารถบอกชื่อพี่น้องหรือบุคคลที่ใกล้ชิดได้	
8-10 ปี	สามารถออกเสียงคำที่มีตัวสะกด แม่กด แม่กง ได้
	สามารถออกเสียงคำที่ประกอบด้วยสระ อะ อี อุ เอ เอา ได้
10-12 ปี	สามารถออกเสียงคำที่มีพยัญชนะต้น (เสียงนำ) ท ต ล จ พ ง ด ได้
	สามารถออกเสียงคำที่มีแม่กด แม่กด ได้
	สามารถบอกที่อยู่ของตนเองได้

จากการศึกษาสรุปได้ว่า พัฒนาการพูดและทางภาษาของเด็กจะมีการพัฒนาที่แตกต่างกัน พัฒนาการทางภาษาจะเริ่มจากการรับรู้คำพูดง่าย ๆ ไปสู่การพูดเป็นประโยค โดยมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางด้านภาษาเป็นไปตามช่วงอายุวัยของเด็ก

1.6 ความสำคัญเกี่ยวกับพัฒนาการทักษะด้านการพูดและองค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา

1. ความสำคัญของพัฒนาการด้านการพูด

พัฒนาการทางการพูดมีความสำคัญต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวมนุษย์ และเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร ทำความเข้าใจต่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น ดังจะเห็นได้ว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายถึงความสำคัญของพัฒนาการการพูดได้ดังนี้

วรรณิ โสุมประยูร (2537, น. 186) ได้อธิบายว่า การพูดเป็นการสื่อสารที่ความสำคัญเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันมากที่สุด เพราะเป็นเครื่องมือที่สื่อความคิดได้อย่างรวดเร็ว นอกจากการพูดในชีวิตประจำวันแล้วยังมีโอกาสอื่น ๆ เช่น การพูดเป็นทางการที่มีการเผยแพร่ถ่ายทอดความรู้ความคิดเป็นสำคัญ

สุภาวดี ศรีวรรณนะ (2542, น. 6-64) ได้ให้ความสำคัญของการพูดว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญของการติดต่อสื่อสาร ที่จะช่วยฝึกทักษะพื้นฐานทักษะด้านภาษาเป็นอย่างดี ซึ่งมีจุดวัตถุประสงค์การพูด ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กพัฒนาการพูดได้คล่องเป็นธรรมชาติได้เรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ
 2. พัฒนาความสามารถในการพูดได้ชัดเจนได้ฝึกเสียงที่เป็นปัญหาสำหรับเด็ก เช่น เสียง “ส” นอกจากนี้ควรใช้น้ำเสียงที่ลื่นหูไม่ดังไม่คอยจนเกินไป มีความมั่นใจในการพูดที่ถูกอย่างเป็นนิสัย เช่น เด็ก ๆ จะชอบพูดประโยคปฏิเสธว่า หนูเปล่าทำ ต้องแก้เป็น หนูไม่ได้ทำคะ หรือ ผมไม่ได้ทำครับ ดังนั้นการให้การศึกษาแก่เด็กวัยนี้ย่อมจะต้องฝึกให้รู้จักคำสุภาพประกอบด้วย เช่น คำว่าขอโทษ ขอขอบคุณ ขอบใจ โดยต้องเป็นแบบแผนให้เด็กและควรต้องควรใช้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น ไม่เพียงแต่แสดงความคิดเห็นของตนเท่านั้น แต่ควรเข้าใจในสิ่งที่ผู้อื่นพูดก่อนเพื่อที่จะบรรยายเรื่องราวต่าง ๆ ให้ตรงกัน แต่หากไม่มีการฝึกเรื่องนี้เด็กบางคนก็จะไม่สามารถเล่าไม่ตรงจุด เช่น เด็กอาสาเล่าเรื่องการไปเที่ยววันหยุดเด็กบางคนแม้จะพูดแต่จุดไม่สำคัญของด้านภาษา เช่น หลักของการออกเสียง เสียงวรรณยุกต์ การเว้นวรรคในขณะพูดออกเสียง และการเรียงคำให้เป็นประโยค
- นภเนตร ธรรมบวร (2544, น. 113-114) กล่าวถึงพัฒนาการทางการพูดว่า การพูดถือเป็นการแสดงออกทางพัฒนาการทางด้านภาษาด้านหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญพอกับการเขียนที่เดียว การพูด

ถือเป็นการรวบรวมประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ของเด็กเข้าด้วยกัน ได้แก่ ความรู้สึก ความคิด การรับรู้ การเรียนรู้ ความจำ และความเข้าใจ

จากการศึกษาความสำคัญของพัฒนาการด้านภาษาพูดสรุปได้ว่า การพูดเป็นพื้นฐานสำคัญที่จำเป็นในการเรียนรู้ทักษะทางด้านต่าง ๆ รวมไปถึงการใช้ชีวิตประจำวันที่จะต้องมีการติดต่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายสิ่งที่เราต้องการให้ผู้ฟังได้เข้าใจ ต้องมีพื้นฐานมาจากพัฒนาการพูดที่ดีและสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ

2. องค์ประกอบของพัฒนาการทางภาษา

เด็กแต่ละคนมีพัฒนาการทางภาษาแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางด้านความสมบูรณ์ทางร่างกาย ประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ที่เด็กได้รับ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางภาษาที่สำคัญจำแนก ดังนี้

เบญจมาศ พระธานี (2538, น. 15) กล่าวว่า การพัฒนาภาษาและการพูดของเด็ก ให้มีความก้าวหน้าได้ตามปกติหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ได้แก่

1. พัฒนาการด้านร่างกาย เด็กที่มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ไม่มีความพิการทางร่างกายสามารถเคลื่อนไหวในสิ่งแวดล้อมได้ด้วยตนเอง ทำให้มีโอกาสที่จะได้พบเจอพูดคุยกับผู้อื่นๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ต่างๆในชีวิตประจำวันมาก สิ่งเหล่านี้ส่งผลเป็นอย่างไรต่อการพัฒนาทักษะด้านภาษาของเด็ก ในทางกลับกัน เด็กที่มีความบกพร่อง อ่อนแอ หรือพิการ เด็กเหล่านี้ต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่จำกัดส่งผลให้ไม่ได้รับโอกาสในการเรียนรู้สิ่งต่างๆย่อมส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาของเด็กทำให้ความก้าวหน้าในด้านนี้หยุดชะงักหรือช้าได้

2. เพศ มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างเพศ กับการพัฒนาภาษาหลายด้าน ซึ่งผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่พบว่าเด็กหญิงมีการพัฒนาภาษาดีกว่าเด็กชาย อาจเป็นเพราะว่าเด็กหญิงเลียนแบบบทบาทต่าง ๆ รวมทั้งการพูดจากแม่ ซึ่งส่วนใหญ่แม่จะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการเลี้ยงดูหรือคลุกคลีกับลูกมากกว่าพ่อ นอกจากนี้ของเล่นต่างๆล้วนมีผลต่อพัฒนาการด้านนี้ด้วย เช่น ตุ๊กตา อุปกรณ์การประกอบอาหาร เป็นต้น ขณะเล่นเด็กหญิงจะใช้คำพูดที่เคยได้ยินจากแม่พูดไปด้วย ส่วนของเล่นของเด็กชายมักเป็นพวกที่ไม่ส่งเสริมการพูด เช่น รถยนต์ หุ่นยนต์ เป็นต้น และกิจกรรมการเล่นส่วนใหญ่จะเป็นการแสดง ความเป็นผู้ชายหรือใช้คำพูดน้อยกว่ากิจกรรมของเด็กหญิงสำหรับผลการศึกษากลุ่มหนึ่ง พบว่าเด็กหญิงและเด็กชายมีการพัฒนาภาษาไม่แตกต่างกันกลุ่มนี้เชื่อว่าความแตกต่างในการเรียนรู้ภาษาของเด็กหญิงและเด็กชายมีแนวโน้มจะลดลง โดยเฉพาะเมื่อเด็กอายุมากขึ้นเพราะว่าความเจริญด้านเทคโนโลยีของการสื่อสาร เช่น ความเจริญด้านเทคนิคการเผยแพร่ภาพทางโทรทัศน์ อุปกรณ์การ

สื่อสารต่าง ๆ การพัฒนารูปแบบการสอนในชั้นเรียนเป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีโอกาสในการเรียนรู้ภาษามากขึ้น แล้วเท่าเทียมกัน

3. อายุ การพัฒนาภาษา และการพูดเริ่มต้นที่อายุใกล้เคียงกัน ซึ่งการพัฒนาภาษา จะมีมากขึ้นตามอายุ เพราะเมื่อเด็กมีอายุมากขึ้นจะมีโอกาสพบปะพูดคุยและเพิ่มพูนประสบการณ์มากขึ้น จึงทำให้มีการพัฒนาภาษาและการพูดเพิ่มไปด้วย โดยเฉพาะช่วงที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียนจะมีความก้าวหน้าทางภาษาและการพูดขึ้นมาก

4. สติปัญญา ความสามารถด้านสติปัญญาและการพัฒนาภาษาและการพูดเป็นเครื่องบ่งชี้ซึ่งกันและกันหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการพัฒนาภาษาและการพูดจะเพิ่มขึ้นตามอายุสมอง เพราะว่าสมองส่วนที่สำคัญที่สุดในการสื่อภาษาและสติปัญญา คือ สมองส่วนเดียวกัน (Wernicke's area) เด็กที่มีความจำกัดด้านสติปัญญา จึงมีความบกพร่องทางภาษาและการพูดด้วยเสมอ

นอกจากนี้ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, น. 140-141) ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบการพัฒนาภาษาของเด็ก มีดังนี้

1. ความพร้อมทางร่างกาย การออกเสียงและเปล่งเสียงของเด็กต้องอาศัยความพร้อมของอวัยวะในการเปล่งเสียงที่มีอยู่ตามธรรมชาติได้แก่ ฟัน เหงือก เพดาน ปาก ลิ้นไก่ และสายเสียง เมื่อพร้อมเด็กจะเปล่งเสียงออกมาได้ แต่หากพิการเด็กจะไม่สามารถพูดได้

2. ความพร้อมทางสติปัญญา เด็กบางคนสามารถเรียนภาษาได้เร็ว มีความสามารถในการรับรู้จำแนกภาพตัวหนังสือและเสียง ประกอบการคิดอย่างมีเหตุผล เด็กทุกคนเกิดมาพร้อมกับความสามารถในการเรียนรู้ภาษา โดยมักเรียนรู้การใช้ภาษาของตนเอง ทั้งทางด้านความหมาย ประโยคและเสียงจากสิ่งแวดล้อม

3. ความพร้อมทางสิ่งแวดล้อม การพัฒนาภาษาของเด็กต้องเกิดจากการกระตุ้นของสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์โอกาสทางภาษามีผลต่อเด็กมาก เด็กต้องการเรียนรู้ความหมาย ของภาษาจากผู้ใหญ่และต้องฝึกปฏิบัติ ปัจจัยร่วมที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาของเด็ก ประกอบด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

- ตำแหน่งของเด็กในครอบครัว เด็กคนกลางพูดแตกต่างจากคนอื่น ลูกแฝดใช้ภาษาช้ากว่าปกติ

- เพศ เด็กหญิงจะพูดเร็วกว่าเด็กชาย

- สถานะทางเศรษฐกิจ เด็กที่อยู่ในชุมชนแออัดจะขาดโอกาสในการเรียนรู้ภาษาที่ถูกต้องและไม่ถูกวิธี

- การใช้ภาษาของผู้เลี้ยงเด็ก
- การมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับผู้ใหญ่ ตัวอย่างเช่น เด็กอายุ 3 ขวบ

แล้วยังพูดไม่ได้หรือ

พัฒนาการพูดไม่ดี อาจเนื่องจากมีปัญหาความสามารถในการฟัง หรือความสามารถทางสติปัญญา ยังพบว่าเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการของการพูดต่อเนื่องมาจากความสัมพันธ์ของเด็กกับแม่ไม่ดี เป็นเหตุให้อารมณ์ไม่ดี หรือขาดการกระตุ้นที่เพียงพอเด็กกำพร้าจะมีปัญหาการเรียนรู้เรื่องการพูดมากกว่าเด็กทั่วไป

4. แรงจูงใจให้ใช้ภาษา แรงจูงใจ (Motivation) เป็นแรงขับให้คนเกิดการกระทำและตอบสนองในแง่ทฤษฎีสิ่งจูงใจ (Incentive theory) เชื่อว่าสิ่งจูงใจทางบวกจะเป็นตัวสร้างแรงจูงใจที่มีประสิทธิภาพมาก ทำให้คนตอบสนอง และการกระทำในสิ่งนั้น ๆ

จากการศึกษาสรุปได้ว่าเด็กแต่ละคนมีพื้นฐานและพัฒนาการทางด้านภาษาที่แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ ด้าน เช่น ความพร้อมทางด้านร่างกาย สติปัญญา อายุ เพศ และทางด้านสิ่งแวดล้อม แรงจูงใจที่ใช้ภาษา และขึ้นอยู่กับโอกาสที่เด็กจะในการพูดคุย สนทนา ได้ตอบและติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างเข้าใจ

1.7 ความหมายและความเป็นมาของละครหุ่น

ในระยะก่อนจะมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร (ยุคก่อนประวัติศาสตร์) นั้นเป็นเรื่องที่ยากแก่การสรุปให้แน่ชัดว่าละครหุ่นมีแหล่งกำเนิดจากที่ใดแต่อย่างไรก็ตามมีการสันนิษฐานว่าละครหุ่นน่าจะเกิดขึ้นในเวลาไล่เลี่ยกัน (สน สีมাত্রัง, 2540, น. 8-10)

ในโลกทางตะวันออก ละครหุ่นได้สะสมและสืบทอดเป็นมรดกของชาติในหลายประเทศมาอย่างยาวนานไม่ว่าจะเป็น ญี่ปุ่น พม่า จีน อินเดีย ศรีลังกา จากข้อสันนิษฐานในตำราประวัติศาสตร์ละครหุ่นส่วนใหญ่แล้ว อ้างว่า ละครหุ่นปรากฏเริ่มต้นในประเทศอินเดีย เมื่อ 4,000 ปีที่ผ่านมา เป็นการใช้นุ่นในการประกอบพิธีกรรมอันเกี่ยวกับความเชื่อศรัทธา อย่างเช่น บทสวดภาษาสันสกฤตที่เรียกว่า Sutradhara มาจากคำว่า The holder of strings (ผู้ถือเส้นเชือก) อันมีที่มาจากการใช้เชือกชักบังคับหุ่นให้มีชีวิตส่วนในประเทศจีนมีตำนานกล่าวถึงมหรสพหุ่นในแผ่นดินพระเจ้าบูเต้ ปรากฏหุ่นสายของจีนในศตวรรษที่ 8 ก่อนคริสต์ศักราช และหุ่นงาย้อนกลับไปมากกว่าหนึ่งพันปี

ในละครหุ่นพม่ารับอิทธิพลมาจากการเต้นระบำของมนุษย์ การสร้างสรรค์การเคลื่อนไหวของหุ่นมีลักษณะสำคัญมาจากนาฏศิลป์ของพม่า และในทิศทางเดียวกันนั้นนางรำชาวพม่าที่สามารถรำรำได้เสมือนหุ่น จะถูกมองว่ารำรำได้สวยงามและมีทักษะการเต้นสูง

ในอีกประเทศหนึ่ง ละครหุ่นญี่ปุ่นที่มีชื่อว่า บันราคุ มีต้นกำเนิดจาก ชิคามัตสึ มอนเซมอน ซึ่งเป็นนักเขียนบทละครชาวญี่ปุ่นที่ได้สร้างสรรค์บทละครหุ่น และนำหุ่นมาใช้ในการแสดงแทนคน การแสดงหุ่น “บันราคุ” รุ่งเรืองมาก จนทำให้เกิดการแสดงของคนที่เลียนแบบการแสดงของหุ่น มีชื่อเรียกว่า คาบุกิ ส่วนในประเทศไทยละครหุ่นไม่ปรากฏหลักฐานแน่นอนว่าใครเป็นผู้ริเริ่ม และเกิดขึ้นเมื่อใดรู้แต่เพียงว่าเป็นมหรสพที่เก่าแก่ควบคู่มากับการละเล่นอื่น ๆ จากบันทึกหลักฐานของเดอ บาแบร์ อัครราชทูตชาวฝรั่งเศสที่เดินทางมาในสมัยอยุธยา ทำให้เชื่อว่าการแสดงหุ่นไทยน่าจะเกิดขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและสืบทอดต่อเนื่องมาจนปัจจุบัน

ในโลกตะวันตกตามหลักฐานพบว่าละครหุ่นปรากฏขึ้นในภาพเขียนผนังสุสาน ปิรามิดของกษัตริย์อียิปต์โบราณมีอายุประมาณ 3,000 ปี ก่อนคริสต์ศักราช ต่อมาพบหลักฐานในบันทึกของนักปราชญ์ชาวกรีกโบราณในปี 800 ก่อนคริสต์ศักราช กล่าวถึงการละเล่นหุ่นสาย และหุ่นมือว่าเป็นมหรสพเพื่อความบันเทิง และละครหุ่นยุโรปในปัจจุบันยังคงสืบทอดศิลปะการละเล่นมาจากสมัยกรีกและโรมัน แม้ว่าอาณาจักรกรีกและโรมันจะล่มสลายไปแล้วก็ตาม ละครหุ่นในยุคกลางของยุโรปตกราวคริสต์ศตวรรษที่ 1-10 เป็นยุคที่ความเชื่อถือในศาสนารุนแรง การแสดงหุ่นได้ถูกนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการเผยแพร่คำสอน โดยเน้นไปในเรื่องราวของศาสนา เป็นสำคัญ ซึ่งเห็นได้จาก คำว่าหุ่นสายของฝรั่งเศสที่ใช้ในภาษาฝรั่งเศสว่า “Marionette” แปลมาจากคำว่า “ลิตเติ้ล แมรี่” มีที่มาจากการที่ได้มีการนำหุ่นสายไปใช้สอนศาสนาในโบสถ์

การแสดงหุ่นเจริญรุ่งเรืองมากในคริสต์ศักราช 16-17 โดยมีประเทศอิตาลีเป็นศูนย์กลางมีคณะแสดงละครหุ่นที่มีชื่อเสียงชาวอิตาลีชื่อ Pulcinella ได้เดินทางจัดแสดงไปตามประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจนกลายเป็นที่รู้จักว่า Puch and Judy Show และในขณะเดียวกันก็มีคณะละครหุ่นเกิดขึ้นมากมาย เช่น Petruschka ของรัสเซีย, Pickle Herring (ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนเป็น Jan Klaasen) ของประเทศฮอลแลนด์และ Polishinella ของประเทศฝรั่งเศส ซึ่งได้กลายเป็นรากฐานการแสดงหุ่นของประเทศยุโรปในระยะเวลาต่อมา ในศตวรรษที่ 19 หลากหลายชนชาติที่อพยพเข้าไปอาศัยและตั้งรากฐานในประเทศอเมริกาได้ส่งผลกระทบต่อความหลากหลายของรูปแบบของละครหุ่น แต่ยังคงรักษาวิธีการละเล่น ลักษณะสำคัญของหุ่นของยุโรปไว้ไม่เปลี่ยนแปลง จนกระทั่งศตวรรษที่ 20 มีการนำวัตุดิบ เทคโนโลยี เครื่องมือที่ทันสมัยมาใช้ในการสร้างสรรค์ ละครหุ่น ทำให้ละครหุ่นโลดแล่นเคลื่อนไหวในโลกภาพยนตร์และโทรทัศน์ ร่วมกับการพัฒนาเทคนิคสมัยใหม่อันก่อให้เกิดศิลปะของละครหุ่นร่วมสมัย (The Art of Contemporary Puppet Theater) ที่ผสมผสานสื่อทางการแสดงต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน เช่น ศิลปะด้านภาพ การวาดภาพ ประติมากรรม บทละคร ดนตรี ลีลาท่าทาง การเคลื่อนไหว เทคโนโลยีภาพยนตร์และสื่อศิลปะต่าง ๆ

(The Art of Contemporary Puppet Theater to Open at the Katonah Museum of Art, 15 พฤศจิกายน 2553)

การพัฒนาและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการแสดงหุ่น ซึ่งทำให้รูปแบบการแสดงหุ่นซึ่งแต่เดิมจะออกมาในรูปของละครเป็นส่วนใหญ่นั้นได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยนำหุ่นมาแสดงหลายลักษณะ เช่น ในละครสัตว์ การแสดงบัลเลต์ นอกจากนี้การแสดงหุ่นได้รับความสนใจและนำไปใช้ในการแสดงต่าง ๆ อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ โทรทัศน์ ใช้นองการโฆษณา การแพทย์ รวมทั้งการศึกษา ดังเช่นรายการ Sesame Street ซึ่งได้จักแสดงละครหุ่นเพื่อใช้ในการช่วยให้เด็กนักเรียนที่เรียนได้ช้าให้สามารถทัดเทียมกับเด็กที่เรียนปกติ (เกตินี โซติเสถียร, 2524, น. 15) จึงกล่าวได้ว่ารูปแบบและวิธีการนำเสนอละครหุ่นมีการเปลี่ยนแปลงและได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อย่างเช่น การนำหุ่นมาแสดงร่วมกับคน การสร้างหุ่นให้มีขนาดใหญ่กว่าปกติ และเรื่องราวที่นำมาแสดงยังเปลี่ยนไปตามสังคมวัฒนธรรมเพื่อให้เข้ากับยุคสมัย เช่น เรื่องเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ เรื่องเกี่ยวกับอวกาศ เรื่องเกี่ยวกับเพศ หรือเรื่องราวทางการเมือง เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาของละครหุ่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะในทางตะวันตกนั้นไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะเรื่องของเด็กเท่านั้น และได้มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับละครหุ่นไว้ดังนี้

ละครหุ่น คือ การแสดงที่ใช้หุ่นเป็นตัวละคร เป็นงานศิลปะประเภทหนึ่งที่ทำขึ้นเพื่อเลียนแบบคน สัตว์ สิ่งของ และสิ่งก่อสร้างผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน ได้ให้คำจำกัดความและอธิบายความหมายของหุ่นไว้ดังนี้

กลุ่มศิลปวัฒนธรรมเพื่อเยาวชน (2530, น. 14) กล่าวว่า หุ่นคือ ตัวละครที่มนุษย์สร้างขึ้นอาจมีรูปทรง 2 มิติ หรือ 3 มิติ ก็ได้โดยมีบทบาทเป็นตัวแทนของคน สัตว์ สิ่งของ และความคิดเชิงนามธรรมต่าง ๆ ซึ่งเคลื่อนไหวและสื่อสารได้ด้วยความสามารถของผู้เชิด

จักรพันธ์ โปรษยภตุต (2553, น. 7-12) ได้กล่าวว่า หุ่นคือรูปแบบจำลองมาจากของจริงทำคล้ายของจริงประดิษฐ์ด้วยวิธีปั้นหรือแกะสลักใช้ในการเล่นมหรสพเคลื่อนไหวด้วยการชักหรือเชิดบังคับ ให้เคลื่อนไหวเพื่อแสดงเป็นเรื่องราว

ราชบัณฑิตยสถาน (2542, น. 10) ให้ความหมายหุ่นว่ารูปแบบที่จำลองจากของจริงต่าง ๆ ซึ่งการเล่นมหรสพที่ใช้หุ่นแสดงเป็นเรื่องราว เช่น หุ่นกระบอก หุ่นจีน ดังนั้นการเล่นหุ่น หรือการแสดงหุ่นก็คือ การแสดงที่ใช้รูปจำลองที่มีกลไกทำให้รูปจำลองนั้นเคลื่อนไหวได้โดยการเชิด หรือการชัก แทนการใช้ตัวคนในการดำเนินเรื่อง

สมศรี ปาณะโตษะ (2551, น. 29) ได้กล่าวว่า หุ่นเป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิตประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อจำลอง เลียนแบบ หรือทำคล้ายของจริงการเคลื่อนไหวของหุ่นดำเนินไปตามความคิดจินตนาการและความต้องการของคน

ลัดดา นีละมณี (2520, น. 54) หุ่นเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณค่าต่อเด็กมาก และยังมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของเด็ก สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี กระตุ้นให้เด็กสนใจเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะวิชาที่ต้องอาศัยการฝึกฝน และนามธรรมเกินไปสำหรับเด็ก

วรัญญา ศรีบัว (2560, น. 177) หุ่นเป็นวัตถุที่สร้างขึ้นแล้วนำมาทำให้เคลื่อนไหวได้ เพื่อสื่อความหมายกับผู้อื่นโดยใช้ในการสื่อสารนำความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ แรงบันดาลใจและความฝันมาทำให้เป็นตัวตนขึ้นมา เป็นรูปจำลองหรือเลียนแบบจากของจริงไม่ว่าจะเป็นคนหรือสัตว์ สิ่งต่าง ๆ สามารถเคลื่อนไหวและสื่อสารถึงบุคคลให้เข้าใจความหมายที่สื่อได้

จากการศึกษาความหมายของหุ่น สรุปได้ว่า หุ่นสร้างขึ้นจากวัสดุต่าง ๆ สามารถเพิ่มกลไก ผสมผสานนวัตกรรมเทคโนโลยีหรือออกแบบผลิตขึ้นเองได้ หุ่นมีโครงสร้างเลียนแบบคล้ายกับ สัตว์ สิ่งของ มนุษย์ สามารถขยับเคลื่อนไหวใช้เป็นตัวแทนในการแสดงละคร การเล่าเรื่อง สื่ออารมณ์ความรู้สึกของตัวละครในแต่ละเรื่องออกมาให้ผู้ชมมีความรู้สึกคล้อยตามเข้าใจในเรื่องราวของละครที่แสดง

1.8 ประเภทของหุ่น

ในภาษาอังกฤษมีคำที่หมายถึง "หุ่น" อยู่ 2 คำ คือ พับเพ็ต (Puppet) และ แมริโอเนตต์ (Marionette) โดยมีความหมายที่แตกต่างกัน ดังนี้ พับเพ็ต เป็นหุ่นที่เชิดโดยใช้มือจับแกนลำตัวหุ่นแล้วเชิดจากด้านล่าง ส่วน แมริโอเนตต์ เป็นหุ่นที่เชิด โดยการชักสายที่ยิงจากส่วนต่าง ๆ ของหุ่น แล้วเชิดจากด้านบน

สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ (เล่ม 32) ได้แบ่งประเภทหุ่นที่เล่นแสดงตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก อาจจำแนกได้เป็น 6 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1. หุ่นมือ (Hand - puppet)

มีตั้งแต่ขนาดเล็ก ๆ สำหรับให้เด็กเล่นแสดง ไปจนถึงขนาดใหญ่ ที่มีความสูงประมาณ 50 เซนติเมตร ใช้เชิดแสดงเป็นมหรสพสำหรับผู้เชิดระดับมืออาชีพ หุ่นมือมีลำตัวกลวงเพื่อให้ผู้เชิดสอดแขนเข้าไปได้ โดยใช้มือและนิ้วมือควบคุมบังคับการเคลื่อนไหวของตัวหุ่น การสร้างหุ่นศีรษะของหุ่นมือ คือ อวัยวะหลักที่สำคัญมากของหุ่นประเภท

2. หุ่นนิ้วมือ (Finger - puppet)

เป็นหุ่นที่แตกแขนงมาจากหุ่นมือ แต่มีขนาดเล็กลง ใช้นิ้วมือเป็นอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการเชิด

3. หุ่นสำหรับสร้างเป็นภาพยนตร์ (Stop - motion puppet)

หุ่นสำหรับสร้างเป็นภาพยนตร์มีลักษณะคล้ายตุ๊กตามากกว่าหุ่นที่ใช้สำหรับการเชิดแสดงเป็นมหรสพในโรงหุ่น ส่วนมาก ประดิษฐ์ให้มีรูปร่างเหมือนมนุษย์มากที่สุด

4. หุ่นกระบอกล (Rod - puppet)

หุ่นกระบอกล มีลักษณะคล้ายกับหุ่นมือ กล่าวคือ ลำตัวของหุ่นมีส่วนกลวงภายใน เพื่อให้แขนสอดเข้าไปเชิดได้ การเชิดแสดงหุ่นกระบอกลก็เชิดจากด้านล่างเช่นเดียวกัน หุ่นกระบอกลส่วนมากมีศีรษะและลำคอกลวง การสร้างส่วนหัวของหุ่นกระบอกลอาจประดิษฐ์ขึ้นจากวัสดุต่าง ๆ ที่มีน้ำหนักไม่มากนัก

5. หุ่นเงา (Shadow - puppet)

หุ่นเงาเป็นหุ่นที่คนไทยรู้จักกันดี ในชื่อ หนังตะลุง คือ ผู้ชมจะไม่ชมการแสดงจากการมองตัวหุ่นโดยตรง แต่จะชมภาพของหุ่น ซึ่งปรากฏที่จอ โดยใช้ไฟส่องจากด้านหลังของตัวหุ่นที่มีลักษณะแบนเป็นภาพมิติเดียวนั้น

6. หุ่นชักสายเชิด (String - puppet หรือ Marionette)

หุ่นชักสายเชิด เป็นหุ่นแบบใช้เส้นเชือกชักเชิด ได้รับความนิยมมากกว่า เพราะเหตุว่าหุ่นชนิดนี้ เป็นที่นิยมแพร่หลายมากในประเทศฝรั่งเศส

ธนิดา จันทวงศ์ (2541, น. 17) ได้กล่าวว่าการแสดงหุ่นเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวาง หุ่นปรากฏอยู่ในหลาย ๆ สังคม ต่อมาได้มีการพัฒนาเทคนิคสมัยใหม่มาใช้ในการแสดงหุ่น ทำให้รูปแบบการแสดงหุ่นแต่เดิมจะออกไปในรูปแบบของละครเป็นส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยหุ่นมาแสดงหลายลักษณะ และได้แบ่งประเภทของหุ่นละครไว้ 6 ประเภท คือ

1. หุ่นเงาหรือหุ่นหนังตะลุง (Shadow Puppets) มีลักษณะแบน ๆ ทำด้วยหนัง กระดาษ หรือพลาสติก มีไม้เสียบตรงกลางหุ่นสำหรับถือและมีไม้โยงจากอวัยวะที่ต้องการให้เคลื่อนไหว การแสดงจะต้องใช้จอตั้ง การเชิดจะต้องเชิดจากหลังโรง โดยมีไฟส่องจากหลังตัวหุ่น การเคลื่อนไหวของหุ่นจะปรากฏเป็นเงาทาบลงบนจอ

2. หุ่นมือ (Hand Puppets) รวมถึงหุ่นถุงมือ (Glove Puppets) หุ่นนิ้วมือ (Finger Puppets) ทำโดยการใช้ถุงกระดาษ ถุงมือ ถุงเท้า เวลาเชิดจะเอามือหรือนิ้วสอดเข้าไป หุ่นจะเคลื่อนไหวตามลีลาการขยับมือหรือนิ้ว

3. หุ่นแปะ (Stick Puppets) ทำโดยวาดตัวละครที่ต้องการลงบนกระดาษแล้วตัดตามแบบ จากนั้นนำไม้หรือลวดที่มีลักษณะด้ามยาว ๆ มาติดข้างหลังก็สามารถนำมาเชิดได้แล้ว เวลาเชิดก็เพียงแค่วัดขยับด้ามไม้หรือเส้นลวดตามจังหวะ

4. หุ่นเชิดหรือหุ่นกระบอก (Rod Puppets) เป็นหุ่นที่ทำให้มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น ตกแต่งตัวละครที่เป็นคนก็จะมีมือมีแขน และติดด้ามสำหรับเชิดไว้ที่แขนและตัว เวลาเชิดก็สามารถขยับส่วนต่าง ๆ ได้

5. หุ่นสายชักหรือหุ่นชักใย (Marionettes or String Puppets) หุ่นชนิดนี้มักทำส่วนต่าง ๆ ของร่างกายครบถ้วน เชิดโดยใช้เชือกหรือเอ็นโยงไว้ตามส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

6. หุ่นสร้างสรรค์ (Apply Puppets) หุ่นชนิดนี้แตกต่างจากหุ่นที่ผ่านมามาทั้งหมดนั้นคือหุ่นที่ไม่มีข้อจำกัดในรูปแบบและวิธีเชิด ขึ้นอยู่กับจินตนาการของผู้สร้าง เช่นหุ่นที่ทำจากท่อน้ำพลาสติก ผ้า ฟองน้ำ กระดาษ

อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร (2540, น. 57-60) ได้แบ่งหุ่นไว้ตามรูปแบบไว้ 5 ประเภท

1. หุ่นเงา มีลักษณะแบน ทำด้วยหนัง กระดาษหรือพลาสติก มีไม้เสียบตรงกลางหุ่น สำหรับมือถือ และมีไม้โยง จากอวัยวะส่วนที่ต้องการให้เคลื่อนไหว

2. หุ่นมือ เป็นหุ่นที่ทำจากกระดาษผ้า หรือถุงเท้า

3. หุ่นเชิด บางครั้งเรียกว่าหุ่นกระบอก เป็นหุ่นที่เชิดด้วยไม้หรือลวดจากมือทั้งสองข้าง

4. หุ่นสายชักที่โยงจากมือ เท้า อวัยวะ เคลื่อนไหวได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับรายละเอียดของหุ่นและเชือกที่ชัก

5. หุ่นสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ เป็นหุ่นที่ทำจากเศษวัสดุ สิ่งของเหลือใช้

จากการศึกษาประเภทของละครหุ่นสรุปได้ว่า หุ่นมีหลากหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้วัสดุ ขนาดของหุ่น รูปแบบลักษณะและวิธีการเล่น ประเภทหุ่นที่สามารถประดิษฐ์ขึ้นเองง่าย ๆ จะหุ่นประเภทหุ่นมือ หุ่นสร้างสรรค์ที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กสามารถเรียนรู้ผ่านการแสดงหุ่นมือโดยใช้บทละครสั้น ๆ ง่าย ๆ และไม่ซับซ้อน เด็กสามารถสัมผัสและใกล้ชิดกับหุ่นมือผ่านมือของเด็กได้

1.9 ความสำคัญและประโยชน์ของละครหุ่น

ความสำคัญและประโยชน์ของละครหุ่นมีความสำคัญหลายประการดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญไว้ ดังนี้ Greensmith (2016) ได้กล่าวไว้ในบทความ Puppets in Education ของสถาบันความคิดสร้างสรรค์ ได้กล่าวถึงคุณค่าของหุ่นว่า หุ่นเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์และชีวิตประจำวันของเรา จากหุ่นเชิดกับ Muppets เราจะเห็นพวกเขาในโทรทัศน์วิดีโอหรือในการแสดงสด ในรูปแบบที่แตกต่างกันพวกเขาดึงดูดทั้งเก่าและวัยเหมือนกันแสดงประเพณีและประเพณีที่แตกต่างกันและเป็นเครื่องมือทางการศึกษาที่มีคุณค่า หุ่นเป็นทั้งความบันเทิงและน่าหลงใหล เด็กสามารถเชื่อและเกี่ยวข้องกับพวกเขา พวกเขาสามารถเข้าและสำรวจโลกแห่งความคิดสร้างสรรค์อันน่าหลงใหลที่หุ่นสร้างขึ้นได้ การเรียนรู้ผ่านการเล่นเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาของลูกหลานของเราช่วยให้พวกเขาพัฒนาทักษะที่จำเป็นในชีวิต หุ่นสามารถกระตุ้นจินตนาการของเด็ก ๆ ส่งเสริมการเล่นและการค้นพบ อันสร้างสรรค์และเป็นวิธีโต้ตอบที่ยอดเยียมในการนำเสนอเรื่องเล่าให้กับผู้อ่านที่ไม่เต็มใจที่สุด สามารถเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการนำเรื่องราวมาสู่ชีวิต หุ่นสามารถให้ความสำคัญกับการเล่นบทบาทส่งเสริมจินตนาการของเด็ก ๆ และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และสามารถเป็นส่วนสำคัญในการเล่าเรื่องและบทกวี นอกจากนี้หุ่นมือกับปากที่ สามารถทำงานได้และลื่นเป็นแหล่งสร้างแรงบันดาลใจที่ยอดเยียมเพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนการสอนวิชาฟิสิกส์ภายในการรู้หนังสือ Greensmith ได้บอกอีกว่าหุ่นสามารถช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการการศึกษาพิเศษ พวกเขาสามารถกระตุ้นและสนับสนุนเด็กที่มีปัญหาในการสื่อสารและการโต้ตอบ พวกเขาสามารถช่วยพัฒนาทักษะด้านสังคม และสามารถตอบสนองความต้องการด้านภาพสัมผัสและอารมณ์ของเด็กแต่ละคนได้ หุ่นมนุษย์ขนาดใหญ่ที่มีมือและนิ้วมือทั้งสองข้างสามารถใช้ร่วมกับการลงนามที่ต่างกันเพิ่มมิติต่อไปในการช่วยให้เด็ก ๆ มีปัญหาในการได้ยินและความบกพร่องทางการเรียนรู้ สถาบันความคิดสร้างสรรค์ได้ระบุถึงประโยชน์ของหุ่น ดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านสังคม โดยการให้เด็กและครูร่วมกันเชิดหุ่นกับเพื่อน ๆ ให้มีการวางแผน ปรับตัวให้เกิดความสามัคคีกับเพื่อนๆ ให้ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
2. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็น และได้แสดงความมั่นใจของตัวเองผ่านทางหุ่นเชิด
3. ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางภาษา หุ่นสามารถส่งเสริมการใช้ภาษาของเด็กให้ดีขึ้น ด้วยการให้หุ่นสร้างการเริ่มต้น “ประสบการณ์ทางภาษา” โดยใช้หุ่นเป็นตัวละคร เด็กก็จะได้รับความสนุกสนานผ่านการเรียนจากหุ่นมาก

4. ใช้หุ่นเป็นสื่อในการสอนวิชาต่าง ๆ ได้หลายวิชา เช่น ศิลปะ คณิตศาสตร์ ร้องเพลง เกม ตลอดจนวิชาวิทยาศาสตร์ จะทำให้การเรียนรู้ที่สนุกสนานและ เข้าใจง่ายมากขึ้น อีกทั้งถ้าผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนก็จะทำให้ทัศนคติในการเรียนวิชานั้นดีขึ้นด้วย

จิตราภรณ์ เตมียกุล (2531, น. 30-31) ได้กล่าวว่า เป็นสื่อการเรียนที่เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษามาก นำไปใช้ในการสอนได้หลาย ๆ เนื้อหาและเป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้ นำสนใจกว่าภาพธรรมดา การใช้หุ่นประกอบการสอนให้ผลดีโดยสามารถเลียนแบบของจริงได้ ทำให้ผู้เรียนสนใจและซักจูงให้ผู้เรียนร่วมกิจกรรมในการเรียน

วรรณณี สิริสุนทร (2532, น. 18) ได้กล่าวถึงความสำคัญและประโยชน์ไว้ดังนี้

1. ด้านความบันเทิง ปัจจุบันสามารถนำกิจกรรมหุ่นไปใช้เพื่อความบันเทิงได้หลายวงการ เช่น ใช้ในการแสดงบนเวที รายการโทรทัศน์ ภาพยนตร์ งานโฆษณา สถานศึกษา งานรื่นเริงตาม ๆ การแสดงหุ่นจะนำผู้ชมไปสู่โลกของความฝันและความสนุกสนานในวัยเด็ก จึงเป็นที่ดึงดูดใจสำหรับเด็กและผู้ใหญ่อย่างมาก

2. ด้านการเรียนรู้ มักจะใช้หุ่นประกอบการสอนเพื่อการเรียนรู้ เช่น เลียนแบบการออกเสียง สอຍสอนนับเลข และใช้หุ่นในการปลูกฝังแนวคิดต่าง ๆ

3. ด้านการรักษาบำบัดทางการแพทย์ การขีดและพากย์หุ่นช่วยให้ผู้ขีดได้ฝึกกล้ามเนื้อเพื่อกายภาพบำบัด ส่วนคนไข้ที่มีปัญหาความกดดันทางจิตก็ใช้การขีดได้ระบายอารมณ์ของตัวเองผ่านหุ่น

สมศรี ปาณะโตชะ (2551, น. 30) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหุ่นว่าเป็นการเลียนแบบของจริงทั้งรูปร่างหน้าตาถ่ายทอดทั้งความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำเสนอเรื่องราวต่าง ๆ หุ่นมีความสำคัญมากมาย โดยมีจุดเริ่มต้นจากการกระตุ้นเร้าความสนใจ ด้วยการเคลื่อนไหวที่ เหมือนมีชีวิต ช่วยส่งเสริมจินตนาการ การกล้าแสดงออก ชักจูงให้ร่วมกิจกรรม ช่วยปลูกฝังแนวความคิดต่างๆ

จากงานรายงานวิจัย พบว่า ครูผู้สอนเด็กปฐมวัยรายงานว่าการใช้หุ่นในห้องเรียนช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการในด้านการอ่าน การพูด และทักษะการสื่อสารเพิ่มขึ้น

วรัญญา ศรีบัว (2560, น. 178) ได้กล่าวไว้ว่า หุ่นมีความสำคัญ โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากการกระตุ้นเร้าความสนใจ ด้วยการเคลื่อนไหวที่เหมือนมีชีวิต ช่วยส่งเสริมจินตนาการ การแสดงออก ชักชวนให้ร่วมกิจกรรม ช่วยปลูกฝังแนวคิด เป็นสื่อการเรียนทุกวิชาเพื่อให้เกิดความรู้อย่างสนุกสนานให้ความบันเทิงในการแสดงบนเวที การโฆษณา หุ่นจึงเป็นสื่อที่ส่งจากความรู้สึกความต้องการของผู้ถ่ายทอดด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน

จากการศึกษาประโยชน์ของละครหุ่นมือสรุปได้ว่า ละครหุ่นมีประโยชน์กับคนทุกวัย ไม่ว่าจะเป็นวัยเด็ก ผู้ใหญ่ วัยผู้สูงอายุ รวมไปถึงเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้งทางด้านความบันเทิง ทางด้านการศึกษา ทางด้านการแพทย์การบำบัด การเสริมสร้างทักษะทางการสื่อสาร ทักษะทางด้านสังคม ซึ่งถือว่าการแสดงละครหุ่นมีประโยชน์ในสังคมการเรียนรู้และเป็นกิจกรรมที่ดีเหมาะสำหรับเด็กที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านต่าง ๆ

1.10 รูปแบบการสื่อสารเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เน้นกิจกรรมการละคร

ละครสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นกระบวนการละครในรูปแบบที่ต้องการพัฒนาให้เด็กแต่ละคนในชั้นเรียนให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักตนเอง กล้าแสดงออก รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และรับฟังผู้อื่น มีเหตุมีผลและพัฒนาการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง การทำกิจกรรมละครนั้นมีกลวิธี 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การฝึกจินตนาการผ่านการรับรู้ผ่านสัมผัสทั้ง 5 การรับรู้อารมณ์ความรู้สึก ผ่านการมองเห็น การฟัง การดมกลิ่น และการสัมผัส ถ้าเราฝึกให้เด็กได้ใช้ประสาทการรับรู้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยพัฒนาให้เป็นคนช่างสังเกต ช่างจดจำ ละเอียดอ่อน มีความรู้สึกไว ตื่นตัวต่อความเปลี่ยนแปลง เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตน รู้จักวางตัว และปรับตนเองให้เหมาะสม

2. ฝึกการพัฒนาร่างกายและการเคลื่อนไหว การเรียนรู้ร่างกาย – กล้ามเนื้อเป็นประโยชน์ต่อเด็ก เพราะช่วยรู้จักควบคุมและฝึกใช้ร่างกายเพื่อสื่อความหมาย ความคิด ตลอดจนจินตนาการ ทำให้เด็กมีอิสระในการเคลื่อนไหว และเข้าใจขอบพลังกำลังของตน เรียนรู้ที่จะสื่อท่าทาง เรียนรู้เรื่องจังหวะ การใช้ร่างกาย เคลื่อนไหวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นพื้นฐานของการเล่นกีฬา การเต้นรำ การละคร หรือแม้กระทั่งการเข้าสังคม

3. ฝึกลีลาท่าไม้ เป็นการสื่อสารโดยไม่ใช้คำพูด เป็นการนำการเคลื่อนไหวมาใช้กับจินตนาการสื่อความคิด เป็นการเลียนลักษณะท่าทางเป็นภาษาสากล ที่มนุษย์ทุกชาติทุกภาษามองเห็นและเข้าใจได้

4. ฝึกการแสดงละครสด การแสดงละครสดสำหรับเด็กและเยาวชนที่เน้นสถานการณ์และการเป็นตัวละครในสถานการณ์จำลอง การเลียนแบบบุคคลที่รู้จัก เด็กและเยาวชนจะได้ฝึกทดลองเป็นผู้อื่น แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า การพูด การฟัง การทำหน้าร่วมกับผู้อื่น และการพัฒนาเรื่องราวร่วมกัน ช่วยให้เด็กและเยาวชนได้ฝึกการใช้ไหวพริบ การแก้ ปัญหาเฉพาะหน้า รู้จักฟังและพัฒนาการตัดสินใจทำงานกับผู้อื่น และพัฒนาความคิดอย่างเป็นระบบ

5. ฝึกการแสดงละครเป็นเรื่อง ละครที่เด็กและเยาวชนจะฝึกร่วมกันนี้ควรมีเรื่องราวที่สนุกสนานมีโครงเรื่องชัดเจน มีรสนิยมนที่ดี เป็นเรื่องที่ได้มาจากหนังสือเด็ก วรรณกรรม หรือเรื่องในวรรณคดี ที่เหมาะสมกับวัยของเด็กและเยาวชน เพื่อเกิดการฝึกความคิดที่เป็นระบบ ฝึกรับผิดชอบตนเองและผู้อื่น เรียนรู้ที่จะวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ฝึกภาษาและการตอบโต้ในสถานการณ์ ฝึกการร่วมงานกับผู้อื่น และพยายามทำงานร่วมกับเพื่อนให้บรรลุเป้าหมาย

6. ฝึกการวิจารณ์และรับฟังการวิจารณ์อย่างมีเหตุผล ในการทำกิจกรรมการละครนี้ต้องจัดให้ทุกคนได้แสดงออกเท่าเทียมกัน หรือพร้อม ๆ กัน เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีในการกล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล วิจารณ์วิจารณ์เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักคิดและรับฟังแสดงความคิดเห็นอย่างเหมาะสม

จากการศึกษารูปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารในการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่เน้นกิจกรรมการละคร จะทำให้เด็กรู้จักตนเอง กล้าแสดงออก ฝึกผ่านการรับรู้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ฝึกการเคลื่อนไหวเรียนรู้ร่างกาย รับรู้ทางอารมณ์ การฟัง การพูด การออกเสียง การสัมผัส ฝึกทักษะการสื่อสาร ละครที่เหมาะสมกับเยาวชนนั้นจะต้องมีเนื้อเรื่องที่สนุกสนาน เน้นสถานการณ์และการเป็นตัวละครในสถานการณ์จำลอง

2. แนวคิดและทฤษฎี

2.1 แนวคิดและหลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การเรียนการสอนสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา แบ่งออกเป็น หลักสูตรการจักการเรียนการสอนแบ่ง 3 ประเภท ได้แก่ (ผดุง อารยะวิญญู, 2539, น. 47)

1. ประเภทที่ 1 หลักสูตรสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถ เรียนได้ (Educable mentally retarded) ควรครอบคลุมเนื้อหา 4 หมวด ได้แก่

- ความพร้อมและเนื้อหาวิชาการที่จำเป็น
- การสื่อสาร (การติดต่อกับผู้อื่น ภาษา และพัฒนาการทางความคิด ความจำ)
- ทักษะทางสังคม การดำรงชีพ นันทนาการ และการพัฒนาบุคลิกภาพ
- พื้นฐานทางด้านการงานและอาชีพ

2. ประเภทที่ 2 หลักสูตรสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่สามารถฝึกได้ (Trainable mentally retarded) ควรครอบคลุมเนื้อหา 7 ด้าน ได้แก่

- การช่วยเหลือตนเอง
- การสื่อความหมายกับผู้อื่น
- การใช้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย
- ทักษะที่จำเป็นที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
- พฤติกรรมทางสังคมที่จำเป็นในชีวิตประจำวัน
- ความรู้พื้นฐานที่จำเป็น
- ความรู้พื้นฐานในการงานและอาชีพ

3. ประเภทที่ 3 หลักสูตรสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ต่ำมาก (Severe and Profound mentally retarded) ควรครอบคลุมเนื้อหา 6 ด้าน ได้แก่

- ทักษะในการช่วยเหลือตนเอง
- ทักษะในการสื่อสาร
- ทักษะในการดำรงชีวิตประจำวัน
- ทักษะในการอ่าน การเขียน และเลขคณิตที่จำเป็นในการดำรงชีพ
- ทักษะด้านนันทนาการ
- ทักษะพื้นฐานด้านการงานและอาชีพ

เนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีขอบข่ายที่กว้าง เนื่องจากบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีความต้องการแตกต่างกันในแต่ละระดับ และชุมชนแต่ละแห่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในลักษณะที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ ควร

เน้นการพัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะการช่วยเหลือตนเอง และทักษะที่สำคัญ ได้แก่ ทักษะด้านอาชีพ เป็นต้น หลักการสอนบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อาจสอนเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ การสอนควรยึดหลักระดับความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอน ควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ และผู้สอนควรมีวิธีการสอนที่แตกต่างไปจากการสอนปกติ โดยมีหลักการสอน ดังนี้

1. คำนึงถึงความพร้อมในการเรียน
2. สอนตามความสามารถและความต้องการ
3. ยอมรับความสามารถและส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคล
4. พยายามฝึกให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาช่วยตนเองได้มากที่สุด
5. สอนตามวิเคราะห์งาน (Task Analysis) โดยแบ่งงานเป็นขั้นตอนย่อยเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
6. ใช้หลักการสอนแบบ 3 R
 - Repetition คือสอนซ้ำและใช้เวลาสอนมากกว่าบุคคลทั่วไป
 - Relaxation คือการสอนแบบไม่ตึงเครียด ไม่สอนวิชาเดียววนเวียนไป 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอนวิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่นิทาน หรือให้ลงมือปฏิบัติจริง
 - Routine คือ การสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่จะต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอในแต่ละวัน
7. สอนโดยการแบ่งกลุ่มตามตารางสอน สามารถทำได้ดีในกรณีที่บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอยู่ในระดับเดียวกัน
8. สอนโดยการทำกิจกรรมหนึ่งต้องแทรกการฝึกทักษะด้านอื่นด้วย
9. ช่วยส่งเสริม และพัฒนาความเชื่อมั่นในตนเองแก่บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อจะสามารถเรียนได้ดีขึ้น
10. สอนจากสิ่งใกล้ตัวไปหาสิ่งที่ไกลตัว
11. สอนโดยลงมือปฏิบัติจริง
12. สอนสิ่งที่มีความหมายสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
13. จัดการเรียนการสอนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางปัญญามีประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อฝึกการคิด

14. สอนโดยใช้อุปกรณ์ หรือของจริงประกอบทุกครั้ง และต้องใช้เวลาพอสมควร ในการเปลี่ยนกิจกรรมหนึ่งไปสู่อีกกิจกรรมหนึ่ง

15. การสอนต้องมีการสร้างแรงจูงใจและการเสริมแรงให้กับผู้เรียน

16. ประเมินผลความก้าวหน้าของบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในทุก ด้านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

17. มีความเชื่อมั่นว่าบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถ และศักยภาพในตนเอง

18. ส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการปรับตัว นอกจากสอนด้านวิชาการแล้วต้องคำนึงถึง การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการปรับตัวที่ไม่พึงประสงค์และส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ ภาษา และพัฒนาบุคลิกภาพไปพร้อมกัน

19. สอนให้บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาลดการพึ่งพาบุคคลลง (Step of Independence)

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สรุปได้ว่า การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องมีการจัดการสอนที่ เน้นการเรียนรู้ ทำซ้ำ ๆ ทบทวน การสอนแบบไม่ตึงเครียด เปลี่ยนกิจกรรมจากวิชาการเป็นเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่านิทาน คำนึงถึงความพร้อมของผู้เรียน พยายามฝึกให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติและช่วยเหลือตนเอง

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา

จากทฤษฎีการเรียนรู้ (สุขุมาลัย คำหว่าน, 2542, น. 7-9) กล่าวว่า พฤติกรรมของ บุคคลนั้นมีการปฏิสัมพันธ์ (Interaction) อย่างต่อเนื่อง ระหว่างบุคคล (Person) และสิ่งแวดล้อม (Environment) ซึ่งทฤษฎีนี้กล่าวถึง การเรียนรู้โดยให้ดูตัวแบบ (Learning Through Modeling) คือการที่ผู้เรียนเกิดการเรียนแบบจากตัวแบบ โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรม ตอบสนองและ ปฏิกริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำ หรือการ ปฏิบัติของตัวแบบ คำบอกเล่าเกี่ยวกับตัวแบบ ความน่าเชื่อถือของตัวแบบ ฯลฯ ผลจากสังเกตทำให้ผู้สังเกตสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ หรือพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้ทำให้ไม่ต้องลองผิด ลองถูกซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง

แบนดูรา (Bandura) มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ส่วนใหญ่ของคนเรานั้นเกิดขึ้นจากการ สังเกตจากตัวแบบซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ต้องอาศัยการลองผิดลอง ถูก ดังนั้นการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของสังคมจึงผ่านมาจากประสบการณ์ของผู้อื่น โดยการได้ยินและการเห็น โดยไม่มีประสบการณ์ตรงมาเกี่ยวข้อง คนส่วนมากรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ

ของสังคมโดยการผ่านทางสื่อแบบทั้งสี่ (สมโภชน์ เขียมสุภาวิชิต, 2536, น. 18-19) กระบวนการต่าง ๆ ของการเรียนรู้แบบมี 4 กระบวนการ คือ

1. กระบวนการดึงดูดความสนใจ (Attentional Process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการเรียนแบบ เพราะการเรียนรู้โดยการสังเกตนั้น หากผู้เรียนขาดความสนใจ การเรียนรู้ประเภทนี้ก็จะไม่เกิดขึ้น กระบวนการดึงดูดความสนใจนี้ นอกจากจะขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้สังเกตแล้วยังขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมที่เรียนแบบ (Modeled Activity) ลักษณะของตัวแบบคล้ายคลึงกัน หรือคุณสมบัติร่วมกันของตัวแบบและผู้สังเกต ฯลฯ

นอกจากนี้ลักษณะของตัวแบบยังมีความสำคัญที่จะดึงดูดความสนใจของผู้สังเกต หรือผู้ต้องการจะเรียนแบบ หากว่าตัวแบบนั้นเป็นตัวแบบที่สามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตสามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เป็นตัวแบบที่มีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือ และเป็นตัวแบบที่ได้รับการคัดเลือกและว่าเป็นตัวอย่างที่ดีและเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนแบบมั่นใจที่จะเรียนแบบตัวแบบนั้นมากขึ้น

2. กระบวนการคงไว้ (Retention Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตได้ประมวลข้อมูล (Code Information) ที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบไว้ในความจำในรูปของสัญลักษณ์แทนกิจกรรมที่เรียนแบบ โดยประมวลไว้ในลักษณะของภาพพจน์ (Imaginal Coding) และในลักษณะของความคิดที่จะแสดงพฤติกรรมใหม่ภาษา (Verbal Coding) เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สังเกตสร้างแบบแผนของพฤติกรรมขึ้นหรือเกิดมาใหม่

3. กระบวนการแสดงออก (Motor Reproduction Process) เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตเปลี่ยนสัญลักษณ์ที่เก็บไว้ในรูปของความจำ จากกระบวนการคงไว้มาเป็นการกระทำหรือการแสดงออกที่เหมาะสมโดยการใช้กลไกของความคิด

4. กระบวนการจูงใจ (Motivational Process) เป็นกระบวนการที่ช่วยให้พฤติกรรมการแสดงออกของผู้สังเกตคงอยู่ต่อไปได้โดยการให้แรงเสริม เพราะฉะนั้นการเรียนรู้จากการสังเกตจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจะต้องใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การเสริมแรง (Reinforcement) การเปลี่ยนสิ่งเร้า (Stimulus Change) เป็นต้น สำหรับการให้แรงเสริมนี้ควรจะให้แรงเสริมแก่ตัวแบบเมื่อตัวแบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้ และให้แรงเสริมกับผู้สังเกตเมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมตามตัวแบบได้อย่างถูกต้อง (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์, 2536, น. 42)

จากการศึกษาสรุปได้ว่าการเรียนรู้จากตัวแบบของเบนดูราเป็นการเรียนผ่านตัวแบบมีต้นแบบ เด็กสามารถทำเลียนแบบได้จากการดูตัวอย่างจากตัวแบบอาศัยการสังเกตการ

ตอบสนองจากตัวแบบ ซึ่งเป็นปัจจัยในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเอาใจใส่ กระบวนการจดจำ กระบวนการตั้งใจ กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบ

2.3 แนวทฤษฎีกิจกรรมละครหุ่น

1. ทฤษฎีการออกแบบและการสร้างหุ่น

แอดดีว โมเดล (Addie Model) ได้กล่าวเกี่ยวกับทฤษฎีหลักการออกแบบ มี 5 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ในขั้นนี้เป็นการทำความเข้าใจปัญหาการเรียนการสอน เป้าหมายของรูปแบบการสอนและวัตถุประสงค์ที่จะสร้างขึ้นตลอดจนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และความรู้พื้นฐานและทักษะของผู้เรียนที่จำเป็นต้องมี โดยพิจารณาจากคำถามเพื่อการวิเคราะห์ดังนี้

- ใครคือกลุ่มเป้าหมายและเขาต้องมีคุณลักษณะอย่างไร
- ระบุพฤติกรรมใหม่ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน
- มีข้อจำกัดในการเรียนรู้ที่มีอยู่อะไรบ้าง
- อะไรที่เป็นทางเลือกสำหรับการเรียนรู้ที่มีอยู่บ้าง
- หลักการสอนที่พิจารณาเป็นแบบไหน อย่างไร
- มีช่วงเวลาการพัฒนาเป็นอย่างไร

2. ขั้นตอนการออกแบบ (Design) ขั้นตอนการออกแบบประกอบด้วย การสร้างจุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดเครื่องมือวัดประเมินผล แบบฝึกหัด เนื้อหา วางแผนการสอน และเลือกสื่อการสอน ขั้นตอนการออกแบบควรจะทำอย่างเป็นระบบ มีระเบียบแบบแผนและมีเฉพาะเจาะจง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3. ขั้นตอนการพัฒนา (Development) ขั้นตอนการพัฒนาคือขั้นที่ผู้ออกแบบสร้างส่วนต่าง ๆ ที่ได้ออกแบบไว้ในขั้นของการออกแบบซึ่งครอบคลุมการ สร้างเครื่องมือวัดประเมินผล สร้างแบบฝึกหัด สร้างเนื้อหา และการพัฒนาโปรแกรมสำหรับสื่อการสอน เมื่อเรียบร้อยแล้วทำการทดสอบเพื่อหาข้อผิดพลาดเพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไข

4. ขั้นตอนนำไปใช้ (Implementation) ในขั้นตอนการดำเนินการนี้ หมายถึงขั้นของการสอนโดยอาจจะเป็นรูปแบบชั้นเรียน การฝึกอบรม หรือห้องทดลอง หรือรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้คอมพิวเตอร์

5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation) ขั้นการประเมินผลประกอบด้วยสองส่วน คือการประเมินผลรูปแบบ (Formative) และการประเมินผลในภาพรวม (Summative) การประเมินผลรูปแบบคือการนำเสนอในแต่ละขั้นของ ADDIE Process ซึ่งเป็นการประเมินผลเพื่อ

พัฒนา และการประเมินผลในภาพรวมจะทำเมื่อการสอนเสร็จสิ้นเพื่อประเมินผลประสิทธิภาพการ
สอนทั้งหมดข้อมูลจากการประเมินผลรวมโดยปกติมักจะถูกใช้เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบ
การสอน

เกศินี โชติเสถียร (2524, น. 9) กล่าวถึงองค์ประกอบสำคัญในการสร้างหุ่นไว้
ดังนี้

1. ขนาด จะสร้างให้มีขนาดเล็กหรือใหญ่อย่างไรก็ได้ แต่สัดส่วนที่ได้ขนาด
โดยเฉลี่ยประมาณ 1/3 ของขนาดมนุษย์ ความได้สัดส่วนกันระหว่างคนกับสัตว์ในเรื่อง เป็นสิ่งที่
ต้องคำนึงถึงแต่ก็ไม่เสมอไป ทั้งนี้เพราะการสร้างหุ่นในแต่ ละเรื่องผู้สร้างย่อมมีวัตถุประสงค์หรือ
เป้าหมายที่แตกต่างกัน

2. ส่วนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษในตัวหุ่นแต่ละตัว จะมีลักษณะที่ทำให้ผู้ดู
รู้ลักษณะนิสัยของหุ่นได้

3. ศึกษาแหล่งกำเนิดของหุ่นประเภทต่าง ๆ ที่เคยมีมาในโลกเพื่อเรียนรู้
วิธีการทำหัว เครื่อง แต่งกาย ลำตัวการขีด การชัก การเขียนหน้าเขียนตา ที่เน้นความรู้สึกรู้
ตัวหุ่น

ณัฐวดี ศิลาภรณ์ (2556, น. 44) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดที่ ควรคำนึงถึงการ
สร้างหุ่น ได้แก่ ขนาดที่เหมาะสมของตัวหุ่น ลักษณะพิเศษของหุ่นแต่ละตัว ตลอดจนการศึกษา
ถึงแหล่งกำเนิดแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์และสื่อความหมายได้ตรงตาม
วัตถุประสงค์ของผู้สร้าง

จากการศึกษาหลักและทฤษฎีการสร้างและออกแบบหุ่นสรุปได้ว่าการสร้างหุ่นต้อง
ผ่านกระบวนการออกแบบมีขอบข่ายขั้นตอน ขั้นวิเคราะห์ ขั้นการออกแบบ ขั้นพัฒนา ขั้นดำเนินการ
และขั้นประเมินผล ต้องคำนึงถึงขนาดของตัวหุ่น ลักษณะในการเคลื่อนไหวในการแสดงนำหุ่น
ละครที่จะสร้างมาวิเคราะห์ออกแบบและพัฒนาแล้วนำไปทดลองใช้ร่วมไปถึงการประเมิน
ประสิทธิภาพของตัวหุ่นที่สร้างขึ้นในการแสดงละครหรือนำไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ

2. องค์ประกอบของละครหุ่น

การแสดงหุ่นเป็นศิลปะทางการละครอย่างหนึ่งที่มีความน่าสนใจ เมื่อเป็นการ
แสดงที่ใช้หุ่นแทนคน และแทนสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ การแสดงหรือการเคลื่อนไหวของหุ่นจะอยู่ในความ
ควบคุมของมนุษย์ที่เป็นผู้สร้าง และในขณะเดียวกันตัวหุ่นก็ไม่มีข้อจำกัดทางจินตนาการ เพราะ
สามารถทำได้ตั้งแต่ระดับง่ายอย่างการแสดงละครหุ่นเพื่อเล่านิทานสำหรับเด็ก เพื่อเป็นสื่อการ

เรียนการสอน ไปจนถึงการสร้างเป็นละครหุ่นใหญ่ที่มีความยุ่งยากซับซ้อนการแสดงหุ่นที่ดีอย่างสร้างสรรค์เพื่อให้ละครมีความสมบูรณ์อันประกอบไปด้วย (เกศินี โชติเสถียร, 2524, น. 19)

1. ตัวหุ่น ก่อนที่จะสร้างตัวหุ่น เราควรทำความเข้าใจกับประเภทหรือรูปแบบของหุ่นดังนี้

1.1 ขนาด เราจะสร้างหุ่นให้มีขนาดใหญ่โตแค่ไหนก็ได้ไม่มีข้อจำกัด แต่สัดส่วนที่ได้ขนาดโดยเฉลี่ยมักจะเป็นขนาด ของขนาดมนุษย์ หุ่นในเรื่องควรได้ 3/1 สัดส่วนกัน เช่น สัดส่วนระหว่างคนกับสัตว์ในเรื่องเป็นสิ่งที่ควรคำนึงถึงแต่ไม่เสมอไป ทั้งนี้เพราะการแสดงหุ่นแต่ละเรื่องผู้สร้างย่อมมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างกัน เคยปรากฏอยู่เสมอว่าขนาดของคนและสัตว์ที่ผิดไปจากของจริง จะทำให้เกิดสร้างความตื่นเต้นแก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก ดังนั้นขนาดของหุ่นจึงอยู่กับการตัดสินใจและเป้าหมายของผู้สร้างสรรค์เป็นสำคัญ

1.2 รูปร่างลักษณะตัวหุ่น เมื่อหุ่นมีความมุ่งมาดที่จะเลียนแบบการแสดงของคนจริงแล้ว รูปร่างหน้าตาของหุ่นจึงจำลองมาจากตัวละครในเรื่อง เช่น การแสดงหุ่นกระบอกไทยเลียนแบบการแสดงมาจากโขนเพราะฉะนั้นรูปร่างลักษณะของหุ่นไทยจึงจำลองมาจากตัวโขนเช่นกัน นับตั้งแต่เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับ ตลอดจนลีลาท่ารำเพียง แต่ไม่แนบเนียนเท่ากับการแสดงของคนจริงเท่านั้น

1.3 ส่วนพิเศษในตัวหุ่น องค์ประกอบสำคัญในการออกแบบหน้าหรือลักษณะของตัวหุ่นแต่ละประเภท คือ ต้องมีการเน้นสิ่งพิเศษที่จะทำให้คนดูรู้ลักษณะอุปนิสัยของตัวหุ่นได้ เพราะใบหน้าของหุ่นสามารถบ่งบอกลักษณะนิสัยของตัวหุ่นได้อย่างชัดเจน และควรสร้างให้เหมาะสมกับอุปนิสัยในเรื่อง

1.4 กลไกของหุ่น กลไกของหุ่นนับว่าเป็นเรื่องสำคัญมากที่จะต้องคำนึงถึงในการสร้างหุ่นเพราะหุ่นจะเคลื่อนไหว หรือแสดงกิริยาอาการได้คล้ายคลึงธรรมชาติมากแค่ไหนก็ขึ้นอยู่กับกลไกของหุ่น การเคลื่อนไหวที่เหมือนธรรมชาติเป็นสิ่งสำคัญในการดึงดูดความสนใจของผู้ชม หุ่นแต่ละแบบก็มีกลไกของตนเอง และมีระดับความสามารถในการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งทำให้หุ่นแต่ละตัวมีความโดดเด่นและมีชีวิตชีวา ดังนั้นเมื่อเราจะสร้างหุ่นที่สำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ การสร้างกลไกของตัวหุ่นตามความต้องการของผู้สร้างสรรค์ ว่าอยากให้มีการเคลื่อนไหวที่อวัยวะใด ส่วนไหนบ้าง เช่นว่า เราอยากให้หุ่นขยับปากได้, อยากให้แขนขา มีช่วงพับ มีข้อศอก หัวเข่า, หรือถ้าเป็นหุ่นสัตว์ หางจะกระดิกได้หรือไม่ โดยอาจจะวาดภาพร่างคร่าว ๆ เดิมส่วนต่าง ๆ ที่เราต้องการลงไป มองหากกลไกให้สามารถเชิดได้อย่างสมบูรณ์

1.5 เสื้อผ้าหุ่นและเครื่องประดับ เนื่องจากเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เป็นสิ่งที่ถ่ายทอดความคิด ข้อมูล และความรู้สึกที่ผู้ออกแบบได้ค้นพบและแสดงความคิดออกมา มีส่วนสำคัญในการสร้างหุ่น เพราะไม่เพียงแต่ทำให้มองดูสวยงามเท่านั้นแต่เป็นสิ่งที่ช่วยบอก ลักษณะ หรือแสดงให้เห็นถึงอาชีพ การงาน ตำแหน่ง ฐานะทางสังคม พื้นเพ รสนิยม ยุคสมัย บุคลิก และฐานะที่แตกต่างกันของแต่ละคร ฯลฯ ทั้งนี้เครื่องแต่งกายเป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอก และ แสดงออกได้ถึงความเป็นตัวตน หรือสร้างภาพลักษณ์ของแต่ละครได้ด้วย และสามารถนำเสนอ พัฒนาการของแต่ละคร

2. การขีด และการพากย์

เรื่องการขีดและการพากย์นับเป็นหัวใจสำคัญในการแสดงหุ่น ถึงแม้ว่าเราจะทำสวยงามเพียงใด แต่ถ้าขีดและการพากย์ไม่ดี จะทำให้ไม่มีผู้ชมไม่สนใจหุ่นได้ ดังนั้นการทำให้หุ่นมีชีวิตขึ้นมาได้ การถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกให้ผู้ชมเข้าใจได้หรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ขีดและผู้พากย์เป็นสำคัญการขีดและการพากย์หุ่นเริ่มต้นด้วยการศึกษาลักษณะบุคลิกของตัวหุ่นหรือตัวละครในเรื่องก่อน ว่าหุ่นลักษณะหน้าตาเช่นนี้ควรมีลักษณะท่าทางแบบใด มีน้ำเสียงเป็นอย่างไร ฯลฯ และควรเลือกหาที่เหมาะสมกับบุคลิกลักษณะ และอาศัยการฝึกฝนจนกระทั่งสามารถบังคับหุ่นให้ทำท่าทางต่าง ๆ ได้ เป็นที่เข้าใจแก่ผู้ชมและคงไว้ซึ่งบุคลิกของตัวละครนั้น ๆ การขีดและการพากย์มีอยู่หลายรูปแบบ เช่น เป็นคนเดียววันพากย์เสียงตัวละครทั้งหมด ผู้ขีดคือคนเดียวกับผู้พากย์ หรือการเปิดเสียงพากย์ เป็นต้น

3. บทละครหุ่น

เกศินี โชติเสถียร (2524, น. 83) พูดถึงหลักการในการเขียนบทละครทั่ว ๆ ไปในงาน Cincinnati Puppet Festival ว่า “บทละครที่ดีไม่ควรคิดว่ามันเป็นเพียงบทสนทนาหนึ่ง ๆ เท่านั้น แต่ควรคิดว่ามันเป็นชุดหนึ่งของการแสดงที่มีบทสนทนาต่อเนื่องสัมพันธ์กันการเขียนบทละครควรจะมีสูตรว่า “ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร” การเขียนบทละครผู้เขียนต้องมีความคำนึงการดำเนินเรื่องได้โดยตลอดวาดเป็นภาพได้ว่าในขณะนี้ตัวละครควรจะยืนอยู่ที่ตรงไหนอย่างไร ทำท่าอย่างไร เรื่องควรจะจบอย่างไร แล้วเขียนทุกอย่างออกมาได้โดยละเอียด ในการเขียนบทควรมีการศึกษาผู้รับสารที่เป็นเป้าหมายหรือกลุ่มผู้ชมของเราโดยละเอียดถึงประสบการณ์ภาษาที่ใช้พูดกัน ความรู้พื้นฐาน การศึกษารายละเอียดปลีกย่อยเหล่านี้ จะทำให้การสื่อความหมายระหว่างตัวละครกับหุ่นเป็นไปได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้บทละครควรคำนึงถึงกลุ่มผู้ชม และวัตถุประสงค์ของการแสดงว่าแสดงเพื่ออะไร

4. คนตรี เสี่ยงประกอบ

เสี่ยงประกอบจะช่วยทำให้ผู้ดูเกิดความรู้สึกเห็นจริงเห็นจังกับเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่เสี่ยงประกอบจึงต้องเหมาะกับเรื่องและเหตุการณ์ ส่วนดนตรีเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการแสดงและมักจะใช้เป็นภูมิหลังเพื่อสร้างอารมณ์หรือ บรรยากาศ การเปลี่ยนบรรยากาศหนึ่งไปอีกบรรยากาศหนึ่งได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องกันทำให้การแสดงมีชีวิตชีวาขึ้น

5. ฉาก หรือโรงละครหุ่น

ฉากเป็นเสมือนสิ่งแสดงล้อม สถานที่ และบรรยากาศของละครบอกข้อมูลที่ทำให้เรารู้จักตัวละครก่อนที่เหตุการณ์และตัวละครในเรื่องเกิดขึ้น ฉากไม่ใช่สิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวละครอย่างไม่มีความหมาย และไม่ใช้เครื่องประดับตกแต่ง ฉากจึงเป็นตั้งส่งเสริมทำให้การแสดงสื่อความหมายได้ชัดเจน การสื่อความหมายของฉากละครทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องได้ชัดเจนขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

5.1 ฉากมีความหมายด้านกายภาพ เช่น บอกถึงสถานที่ ฐานะ รสนิยม และยุคสมัย

5.2 ฉากมีความหมายด้านชีวภาพเช่น ฉากบอกถึงบรรยากาศของละครแนวความคิดในการนำเสนอละคร

5.3 ฉากในฐานะที่เป็น “ตัวละคร” เป็นส่วนหนึ่งของการแสดง ส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการจัดแสดงละครหุ่น คือ เวทีการแสดงซึ่งเป็นสถานที่ที่ให้ผู้ชมได้ชม ฉากควรเป็นสิ่งที่ช่วยบอกอารมณ์ สถานที่ เวลา ของเรื่องราวที่แสดง และมีอุปกรณ์ประกอบฉากเพื่อสร้างความสมจริงสมจังให้กับเรื่องที่แสดง และการสร้างฉากของละครหุ่นจะขึ้นอยู่กับประเภทของละครหุ่นที่จะแสดงการสร้างเวทีแสดงละครหุ่นขึ้นอยู่กับประเภทของหุ่นและวัตถุประสงค์ วัตถุประสงค์ในการแสดงซึ่งจำแนกได้เป็น 2 (เกคินี โชติเสถียร, 2524, น. 61-75)

1. เวทีที่ใช้แสดงแบบถาวร (Permanent Stage) โรงละครแบบ Booth ฯลฯ

2. เวทีที่ใช้แสดงแบบชั่วคราว (Flexibili Theater) เวทีละครแบบชั่วคราวเป็นโรงละครที่สร้างขึ้นเพื่อสะดวกแก่การใช้งาน และมีราคาไม่แพง ตัวอย่างเช่น

- โรงละครแบบผ้า (Blanken Theater) ใช้ปลายผ้าซึ่งทำเป็นฉาก คนเชิดจะเชิดอยู่ข้างหลังผ้า

- โรงละครแบบโต๊ะหรือแบบเก้าอี้ (Table Theater or Armchair Theater) ใช้โต๊ะหรือเก้าอี้สำหรับแสดง

- โรงละครแบบเล็ก (Box Theater) ทำจากกล่องไม้หรือกล่องกระดาษสำหรับละครที่มีตัวเดียวหรือสองตัวอย่างมาก

- โรงละครแบบประตูหรือหน้าต่าง (Door Theater or Window) ใช้ประตูหรือหน้าต่างที่เราใช้เป็นเวทีมีการชิงผ้าประตูจากซ้ายไปขวาเพื่อบางส่วนของผู้ขีดและเหลือพื้นที่ไว้สำหรับผู้เล่น

6. แสง

แสงมีความสำคัญในการสร้างภาพบนเวที แสงที่ให้ผู้ชมเห็นสิ่งที่ละครต้องการนำเสนอเพิ่มหรือลดการมองเห็น แสงยังทำให้เห็นองค์ประกอบอื่นที่ช่วยสร้างบรรยากาศของเรื่องราว แสงจะช่วยเน้นให้มีความโดดเด่นสร้างจุดเด่นและความน่าสนใจ รวมถึงการสร้างอารมณ์ความรู้สึก เนื่องจากแสงสามารถจำกัดมุมมองและพื้นที่ของนักแสดง แสงในละครแต่ละเรื่องมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบรรยากาศแวดล้อมที่จะสร้างความเหมือนจริง ความสมจริง ความเป็นธรรมชาติ เวลา อากาศ ฤดู และลักษณะสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ที่เข้ากับละคร โดยเฉพาะแสงในละครเงา นับเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะแสงและเงาเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดภาพบนจอภาพ สิ่งสำคัญในการจัดแสงละครหุ่น คือ ต้องให้คนดูเห็นตัวหุ่นอย่างชัดเจน แสงไฟจะต้องเน้นไปที่ตัวหุ่น ควรจะนำหุ่นมาซ้อมในการจัดแสงด้วย นอกจากนี้ยังคงต้องคำนึงถึงการใช้สีเพื่อทำให้เกิดความกลมกลืนระหว่างตัวหุ่น เสื้อผ้า และฉาก ทั้งนี้ไม่มีกติกที่แน่นอนตายตัวเกี่ยวกับการใช้แสงสีให้เหมาะกับเสื้อผ้า สีหน้าของตัวหุ่นและฉากขึ้นอยู่กับผู้สร้างสรรค์

7. เครื่องประกอบการแสดง

เครื่องดนตรีประกอบการแสดง Properties หรือ Props หมายถึง เครื่องประกอบการแสดงที่นักแสดงใช้ในละคร เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างฉากและเหตุการณ์ อันมีส่วนสำคัญที่จะทำให้โลกของละครเกิดขึ้นจริง ทำให้ผู้ชมเชื่อในสิ่งที่เห็นบนเวที และสื่อความหมายให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องราวของละคร

7.1 เครื่องประกอบฉาก (Set props หรือ Set dressing) คือ เครื่องประกอบฉากที่ยกเคลื่อนย้ายได้

7.2 เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (Costume Props)

7.3 เครื่องประกอบการแสดงที่นักแสดงใช้ (Hand props)

จากการศึกษาองค์ประกอบในการแสดงละครหุ่นมีองค์ประกอบ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ ตัวหุ่น การขีด การพากย์ บทละครหุ่น ดนตรีหรือเสียงประกอบ ฉากหรือโรงละครหุ่น แสง เครื่องประกอบการแสดง ที่นำมาใช้ในสร้างสรรค์ละครหุ่น

3. ทฤษฎีการสร้างตัวละคร

หุ่นแต่ละตัวได้ถูกสร้างสรรค์โดยมีจุดเน้นการสร้างตัวละครให้มีคาแรคเตอร์ ทฤษฎีการสร้างตัวละคร (Theory of Characterization) คือ ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะของตัวละคร มักใช้ในการเล่าเรื่อง งานละคร หรือในงานจิตคดีเพื่อบรรยายทั้งการกระทำ คำพูด ความคิด โดยมีลักษณะพิเศษ เพื่อสร้างให้ตัวละครมีชีวิต

ชลประคัลภ์ จันทร์เรือง (2544, น. 116) ได้ให้ความหมายส่วนประกอบของการสร้างตัวละครตามความคิดร่างตัวละครมี 3 ระดับดังนี้

1. ลักษณะทางกายภาพ หรือภาพลักษณ์ของตัวละคร (Physiology or Appearance) เป็นการแสดงออกทางสรีระ หรือเรียกว่าลักษณะทางกายภาพเนื่องจากลักษณะทางกายภาพของตัวละครที่ปรากฏมักส่งผลต่อการมีตัวตนของตัวละครประกอบด้วย อายุ, ความสูง, น้ำหนัก, ภาพลักษณ์, ข้อบกพร่อง ความพิการ ตำหนิ โรคประจำตัวที่เห็นได้จากภายนอก, พันธุกรรม ลักษณะการพูด เช่น พูดชัดหรือไม่ พูดเสียงดังหรือเบา พูดสำเนียงใดเป็นตัวละครที่พูดจาจะฉานไม่ค่อยพูด หรือติดคำพูดใดเป็นพิเศษ

2. สถานภาพทางสังคม (Sociology) เป็นการกำหนดการสร้างภูมิหลัง บทบาททางสังคมให้แก่ตัวละครประกอบด้วย ชนชั้นในสังคม, อาชีพ, การศึกษา, ชีวิตครอบครัว, ศาสนา, เชื้อชาติ, สัญชาติ, สถานภาพในชุมชน, ความคิดทางการเมืองหรือแม้แต่งานอดิเรก

3. สถานภาพทางจิตวิทยา (Psychology) การสร้างมิติในด้านจิตในให้แก่ตัวละคร ประกอบไปด้วย ความเศร้าโศกหรือความผิดหวังครั้งรุนแรงในชีวิต, การมีเพศสัมพันธ์, มาตรฐานจริยธรรม, อารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย, การมองโลกในแง่ดี หรือร้าย, การควบคุมตนเอง, รสนิยม, ปมปัญหา, ความเชื่อศรัทธา ไปจนถึงกระทั่งระดับสติปัญญา

จากการศึกษาทฤษฎีการสร้างตัวละครสรุปได้ว่า การสร้างหุ่นจะต้องสร้างให้มีความเหมาะสมกับตัวคาแรคเตอร์ของตัวละครในเรื่องที่จะนำมาเสนอไม่ควรคำนึงถึงรูปร่าง บุคลิกของตัวละครเพียงอย่างเดียว ควรคำนึงถึงสถานภาพทางสังคมและทางจิตวิทยาเข้าประกอบด้วย เพื่อให้ตัวละครมีความสมบูรณ่มากขึ้น

4. หลักการขีดหุ่นมือ

วิธีการขีดหุ่น มีนักการศึกษาหลายท่านที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับหุ่นขีดและได้เสนอวิธีการขีดหุ่นไว้เป็นแนวทางสำหรับครู ราชินี แก่นวิชัย เกษลดา มานะจตุติ และอภิญญา มนูญศิลป์ ได้แบ่งการขีดหุ่นมือประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ใช้นิ้วทั้ง 3 นิ้ว คือ นิ้วหัวแม่มือ นิ้วชี้ นิ้วกลาง สำหรับหุ่นขีด โดยสอดนิ้วชี้ไว้ที่คอหุ่น นิ้วหัวแม่มือและนิ้วกลางอยู่ที่มือทั้งสองข้าง นิ้วก้อยและนิ้วนางพับไว้

2. หัวหุ่นทุกชนิดควรมีกรวย เพื่อจะได้ใช้นิ้วสอดเข้าไปบังคับหัวหุ่นให้เคลื่อนไหวได้ตามต้องการ ถ้าไม่มีกรวยหรือถ้ามีแต่หลวมกว่านิ้วจะบังคับหัวหุ่นลำบาก

3. ผู้เชิดหุ่นควรมีทักษะการเชิดหุ่นที่หน้ากระจก เพื่อจะได้ดูว่าหุ่นสามารถเคลื่อนไหวได้ อิริยาบถต่าง ๆ เหมือนจริงหรือไม่ เช่น ไหว้ โบกมือ ท่าทางขณะพูด ฯลฯ ถ้าหากไม่ฝึกซ้อมการเชิดหุ่น ผู้เชิดอาจจะไม่สามารถบังคับหุ่นได้ถูกต้อง ท่าทางหุ่นที่แสดงออกมาอาจจะไม่เป็นไปตามธรรมชาติทำให้ไม่น่าดู

4. เลื้อยหุ่นมือไม่ควรสร้างให้ยาวจนเกินไป เพราะจะทำให้เกะกะขณะเชิด แต่ก็ไม่ควรตัดสั้นจนเกินไปจนกระทั่งเห็นแขนผู้เชิด

5. ขณะที่หุ่นพูด ควรขยับเขยื้อนตัวหุ่นเล็กน้อย เพราะหุ่นชนิดนี้ถ้าปากพูดไม่ได้ ต้องใช้อาการเคลื่อนไหวตัวเล็กน้อย เพื่อให้ผู้ชมรู้ว่าหุ่นตัวใดกำลังพูดอยู่ หุ่นตัวที่ไม่ได้พูดก็ควรจะอยู่เฉย ๆ ผู้ชมจะได้ไม่สับสนว่าหุ่นตัวใดกำลังพูด

จากการศึกษาการเชิดหุ่นมือสรุปได้ว่า ในการเชิดจะมีการเคลื่อนไหวในส่วนของ นิ้ว ข้อมือ มือ เคลื่อนไหวหุ่นได้ตามที่ต้องการ การเชิดหุ่นจะต้องมีผ่านกระบวนการฝึกซ้อม หากไม่ได้ผ่านการฝึกซ้อมผู้เชิดอาจจะบังคับหุ่นได้ไม่ถูกต้อง ท่าทางของหุ่นจะออกมาไม่ถูกต้องตามธรรมชาติ

2.4 แนวคิดเรื่องการสื่อสารและละครเพื่อการพัฒนา

กาญจนา แก้วเทพ (2552, น. 19) อธิบายว่าเมื่อเปรียบเทียบ สื่อละคร กับ สื่อคำย การที่จะพลิกมุมมองให้ดูละครและเป็นสื่อนั้น ดูเหมือนสื่อละครจะงานกว่าสื่อเพราะส่วนประกอบต่าง ๆ ของสื่อละครเช่น นักแสดง เนื้อหา ผู้ชม ฉาก ฯลฯ เชื่อมโยงไปถึงองค์ประกอบทั้งสี่ของการสื่อสาร SMCR สื่อละครมีหลายประเภทหลากหลายสายพันธ์ สื่อที่คนส่วนใหญ่คุ้นก็คือ สื่อละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็น สื่อละครกระแสหลัก ส่วนละครที่ใช้พัฒนานั้นเป็นกระแสรองหรือกระแสทางเลือก ที่ผู้ชมทั่วไปไม่คุ้น ละครสำหรับผู้ชม มีการเน้นการผลิต คือตัวละครที่ออกมา แต่ละครเพื่อการพัฒนาเน้นเป็น ละครสำหรับผู้เล่น เน้นกระบวนการละคร

ละครเพื่อการพัฒนา (Theatre for development or TFD) เป็นความพยายามที่จะนำศักยภาพทั้งในด้านของความเป็นสื่อ ความเป็นศิลปวัฒนธรรม และความสามารถในการให้การศึกษาของละครเข้ามาผนึกกำลังกันเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคคลอย่างเป็นองค์รวม มีการ วิเคราะห์ อภิปรายและค้นหาทางออกต่อปัญหาการพัฒนา ละครชุมชนเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งพยายามที่จะยกระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมมุ่งหมายที่จะเพิ่มพลังอำนาจให้กับผู้ที่ตกอยู่ในสภาพเสียเปรียบโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้หญิง

และเด็ก ผู้ซึ่งปัญหาและประสบการณ์ของพวกเขาจะถูกละเอียดอยู่เสมอ แม้กระทั่งในหมู่สมาชิกของชุมชนเอง ละครเพื่อการพัฒนาจึงเป็นมากกว่าละครในลักษณะของการแสดงนาฏกรรม หรือละครชนิดที่มุ่งผลงานการการแสดง (Product) แต่เป็นละครที่มุ่งเน้นกระบวนการ (Process) เป็นหลัก ทั้งนี้ในปัจจุบันละครเพื่อการพัฒนาได้วิวัฒนาการมาจากการเป็นเพียงสื่อในการแพร่กระจายข่าวสาร จนกลายเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าต่อการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน และมุ่งเสริมสร้างพลังอำนาจให้แก่ชุมชน

คำว่า ละครเพื่อการพัฒนา พรรัตน์ ดำรุง (2557, น. 18) นี้เป็นคำใหญ่ซึ่งหมายถึงรวมถึงการนำละครมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาทุกรูปแบบ จึงปรากฏว่ามีชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป เช่น Community theatre, Forum theatre หรือ Theatre forum ซึ่งบางครั้งก็มีผู้เรียกว่า Edutainment ซึ่งรูปแบบที่หลากหลายเหล่านี้เกิดมาจากการประยุกต์คิดค้นและพัฒนารายละเอียดทางเทคนิคของนักละครของแต่ละประเทศ ซึ่งทำให้ละครแต่ละชนิดที่กล่าวมานั้นมีวิธีการ รูปแบบ หรือกระบวนการ แตกต่างกันไปบ้าง แต่ก็ล้วนมีเป้าหมายหรือแนวคิดหลักเช่นเดียวกันทั้งสิ้น กล่าวได้ว่า เทคนิคละครเพื่อการพัฒนาเกือบทุกรูปแบบได้รับอิทธิพลจากแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาแบบมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นนักการศึกษาเชิงวิพากษ์ที่มีชื่อเสียงของบราซิล ซึ่งเสนอว่า Methodology ที่ใช้ เรียกว่า “Action-reflection praxis” ซึ่งเป็นกระบวนการที่ผู้เข้าร่วมจะได้รับการกระตุ้นให้ก้าวถอยหลังออกมาหนึ่งก้าว จากสถานการณ์ที่พวกเขากำลังเผชิญอยู่ เพื่อให้เกิดการตรวจสอบที่ปราศจากอคติและเพื่อพัฒนาสำนักแห่งการวิพากษ์ในสิ่งที่พวกเขามองเห็น การสะท้อนกลับเช่นนี้ได้มอบมุมมองในเชิงลึกและความเข้มแข็งที่จะกลับไปปฏิบัติการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ที่ได้เกิดขึ้น ซึ่งทำให้วงจรมีความสามารถเริ่มต้นขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ส่วนนวัตกรรมผู้ริเริ่มและพัฒนาเทคนิคนี้จนเป็นที่ ยอมรับ คือ Bourne (อ้างถึงใน พรรัตน์ ดำรุง, 2557) นักการศึกษาเพื่อสังคมและนักการละครชาวบราซิล โดยเขาได้ประยุกต์แนวความคิดให้เข้ากับกิจกรรมการแสดงที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาหรือประเด็นทางการศึกษา ผ่านกระบวนการพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมซึ่งเป็นกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสหรือตกอยู่ในภาวะเสียเปรียบทางวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนและทบทวนปัญหาของตนเอง จนนำไปสู่การแสวงหาทางออกที่เหมาะสม รวมทั้งการพัฒนาความเชื่อมั่นและภาคภูมิใจในตนเอง เยียวยาบาดแผลในจิตใจ โดยใช้การแสดงละครเป็นเสมือนกระบอกเสียงให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้แสดงออก บอกเล่าถึงความคิด จิตใจและตัวตนของพวกเขาให้คนอื่น ๆ ได้รับรู้ โดย Bourne ได้เรียกเทคนิคดังกล่าวว่า “Theatre of the Oppressed” ซึ่งต่อมาได้รับการยอมรับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของกระบวนการละครเพื่อการพัฒนา

ปัจจุบันเทคนิคละครเพื่อการพัฒนาได้รับการเผยแพร่และนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการเรียนรู้และเพื่อช่วยสนับสนุนด้านการสื่อสารในระดับชุมชนอย่างกว้างขวางไปทั่วโลกจนกลายเป็นเครื่องมือสำคัญของนักพัฒนาและองค์กรพัฒนาที่ทำงานผ่านสื่อศิลปะและวัฒนธรรมโดยเฉพาะการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นประชาชนและเยาวชนในชุมชนที่ด้อยพัฒนา ทั้งแถบละตินอเมริกา แอฟริกาและทวีปเอเชีย เช่น บราซิล เปรู อินเดีย ฟิลิปปินส์ ไนจีเรีย เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ประเทศเหล่านี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรพัฒนาและกองทุนเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เช่น องค์กร Save The Children ประเทศอังกฤษ, กองทุน Canada Fund ประเทศแคนาดา, กองทุน AUSAID ประเทศออสเตรเลีย ตลอดจนองค์กรพัฒนาต่าง ๆ ของสหประชาชาติ เช่น องค์กร UNICEF, UNDP, UNESCO, FAO และ UNFPA ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับเทคนิคละครเพื่อการพัฒนาในระดับสากล

จากการศึกษาสรุปได้ว่า แนวคิดเรื่องการสื่อสารการละครเพื่อพัฒนา เป็นการนำละครมาเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อให้มีการพัฒนาหรือแก้ปัญหาไปในทางที่ดีขึ้น ละครเพื่อการพัฒนาสามารถสร้างเนื้อหาบทละครขึ้นเองให้ตรงกับวัตถุประสงค์ซึ่งในปัจจุบันละครเป็นสื่อเพื่อการพัฒนาเข้ามามีส่วนในการศึกษา สังคม ชุมชนมากขึ้น

2.5 ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR ของเบอร์โล (Berlo)

แบบจำลอง SMCR ของเดวิด เค. เบอร์โล (David K. Berlo) ได้พัฒนาทฤษฎีที่ผู้ส่งจะส่งสารออกอย่างไร และผู้รับจะรับ แปลความหมาย และตอบโต้กับสารนั้นอย่างไร ทฤษฎี SMCR ประกอบด้วย

1. ผู้ส่งสาร (source) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะความชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถเข้ารหัส (encode) เนื้อหาข่าวสาร มีทัศนคติที่ดีต่อ
2. ข้อมูลข่าวสาร (Message) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สัญลักษณ์ และวิธีการส่งข่าวสาร
3. ช่องทางในการส่ง (channel) เป็นการส่งข่าวสารให้ผู้รับได้รับข่าวสารข้อมูล โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง
4. ผู้รับ (receiver) ต้องเป็นผู้ที่มีทักษะการชำนาญในการสื่อสาร โดยมีความสามารถถอดรหัสสาร (decode) เป็นผู้ที่มีทัศนคติ ระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรมเดียวกัน จึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือสิ่งที่ต้องการสื่อ นั้นได้ผล

ตามลักษณะของ S M C R Model นี้ มีปัจจัยหลักที่มีความสำคัญต่อขีดความสามารถของผู้ส่งและผู้รับ ที่จะทำให้การสื่อความหมายนั้นได้ผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด ได้แก่

1. ทักษะในการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ทักษะซึ่งทั้งผู้ส่งและผู้รับควรจะมีความชำนาญในการส่งและการรับสาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้อย่างถูกต้อง

2. เจตคติ (Attitudes) เป็นเจตคติของผู้ส่งและผู้รับซึ่งมีผลต่อการสื่อสาร ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีเจตคติที่ดีต่อกัน ก็จะทำให้การสื่อสารได้ผลดี ทั้งนี้เพราะเจตคติย่อมเกี่ยวโยงไปถึงการยอมรับซึ่งกันและกันระหว่างผู้ส่งและผู้รับด้วย

3. ระดับความรู้ (Knowledge Levels) ถ้าผู้ส่งและผู้รับมีระดับความรู้ที่เท่าเทียมกัน ก็จะทำให้การสื่อสารนั้นลุล่วงไปด้วยดี

4. ระบบสังคมและวัฒนธรรม (Socio - Culture System) ระบบสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละชาติเป็นสิ่งที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมของประชาชนในชาตินั้น ประกอบด้วยขนบธรรมเนียม หรือประเพณีของระบบสังคมนั้นๆ

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศ

ณัฐวดี ศิลาภรณ์ (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทำกิจกรรมนิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 20 คน การทดลองในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30-45 นาที รวม 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แผนการจัดกิจกรรมนิทานประกอบหุ่นมือ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด หลังจากทดลองวัดระดับความสามารถทางการพูดของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือมีค่าสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือสามารถพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางการพูดสูงขึ้นได้อย่างชัดเจน

นงลักษณ์ รักพงษ์ (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาหุ่นมือและกิจกรรมเพื่อการสื่อสารความสามารถทางการพูดและการฟังของเด็กปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ ในรูปแบบของหุ่นมือ ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัยที่มีอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 30 คน ระยะเวลาในการทดลองคือ 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานโดยใช้หุ่นมือ และแบบทดลองด้านการฟังและการพูดก่อนใช้กิจกรรมผลการวิจัยพบว่า หลังจากการจัดกิจกรรมระดับความสามารถในการพูดและการฟังหลังจากที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมนิทานประกอบหุ่นมืออยู่ในระดับที่สูงขึ้น

อุบล เวียงสมุทร (2539, น. 63-75) ได้ศึกษาการวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นโดยศึกษากับเด็กอายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน กลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที ผลการวิจัยพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือมีความพร้อมทางด้านภาษามากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.1

ชลาทิพย์ ผอมคง (2550, น. 1-55) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประชากรกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่มีความพิการซับซ้อน โรงเรียนปัญญานุกูล จังหวัดชุมพร จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมการเล่นประกอบภาพสามมิติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการพัฒนาโดยกิจกรรมการเล่นประกอบบัตรคำภาพสามมิติมีทักษะการอ่านอยู่ในระดับดี และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านคำโดยกิจกรรมการเล่นประกอบบัตรคำภาพสามมิติมีทักษะการอ่านคำสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Rahmani (2011) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการเล่าเรื่องเพื่อช่วยลดความผิดพลาดในการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางการอ่านของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 30 คนโดยใช้การเล่าเรื่องพบว่า นักเรียนที่ผ่านการเล่าเรื่องมีผลการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ผ่านการเล่าเรื่อง

Matos และคณะ (2015) ได้ศึกษาความสามารถในการจำโดยใช้การเล่าเรื่องและกิจกรรมสหสัมพันธ์ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 18 คน พบว่าหลังจากที่เล่าเรื่องและกิจกรรมสหสัมพันธ์ ผลปรากฏว่าคนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามีการพัฒนาความสามารถในการจำได้เพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยสรุปได้ว่า การใช้หุ่นในการเล่าเรื่องผ่านตัวละครช่วยสร้างแรงบันดาลใจ ดึงดูดสนใจให้กับเด็กในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เนื่องจากเด็กปกติหรือเด็กที่มีความบกพร่องเป็นเด็กที่มีความเข้าใจในรูปธรรมมากกว่านามธรรม หุ่นมือเป็นสื่อที่เป็นรูปธรรมที่ใช้ในการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับวัยของเด็ก สามารถแสดงผ่านรูปแบบละคร นิทาน หรือการแสดงเต้นรำประกอบจังหวะได้ เพราะหุ่นมือเป็นสื่อที่สามารถเคลื่อนไหวได้สามารถความรู้ให้แก่เด็กได้หลายด้านเช่น ภาษา การพูด การเคลื่อนไหว พัฒนาการด้านสื่อสาร การปรับตัว การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับกลุ่มเพื่อนและผู้อื่นในสังคม ด้านจิตใจ และสติปัญญา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเทคนิคการนำละคร

หุ่นไปใช้ในรูปแบบของการแสดงประเภทใด และวิธีการเลือกประเภทของหุ่นให้มีความเหมาะสม
สำหรับเด็ก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ดำเนินงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการทดลอง
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย มีระดับ IQ 50-70 อายุระหว่าง 6-8 ปี ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ที่รับบริการอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอเสด็จพิสัย จังหวัดชลบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อยอายุระหว่าง 6-8 ปี ที่สามารถเรียนรู้ได้มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาที่ 12 อำเภอเสด็จพิสัย จังหวัดชลบุรี โดยมีเลือกแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน มีขั้นตอนในการคัดเลือก ดังนี้

1. ศึกษาจากสมุดทะเบียนคนพิการหรือเอกสารทดสอบระดับสติปัญญาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่รับบริการอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอเสด็จพิสัย จังหวัดชลบุรี
2. ครูประจำศูนย์คัดเลือกเด็กที่มีทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีอายุระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 8 คน
3. นำเด็กทั้งหมดในข้อที่ 2 มาทำการประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาโดยใช้แบบประเมินความสามารถทางเชาว์ปัญญาเด็กอายุ 2-15 ปี โดยครูการศึกษาพิเศษที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอเสด็จพิสัย จังหวัดชลบุรี ที่ผ่านการอบรมในการทำประเมิน

ความสามารถทางเชาวน์ปัญญาสำหรับเด็ก อายุ 2-15 ปี ได้นักเรียนที่มีระดับสติปัญญา อยู่ระหว่าง 50-70 ได้

4. นำเด็กมาทำแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี มีเด็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 4 คน ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

เด็กคนที่ 1 เพศหญิง รูปร่างผอม ผิวขาว แต่งกายสะอาด ไม่ค่อยพูด ไม่ค่อยสบสายตากับครู ไม่มั่นใจในตนเองในการทำกิจกรรม ไม่ตอบคำถามครูหรือคนแปลกหน้าที่ไม่สนิท มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

เด็กคนที่ 2 เพศชาย รูปร่างอ้วน ผิวค่อนข้างขาว แต่งกายสะอาด ค่อนข้างจะเขินอาย ไม่มั่นใจเมื่อพูดคุยกับครู พูดไม่ค่อยชัดเจน เสียงค่อนข้างเบา ต้องเน้นย้ำคำถามซ้ำ ๆ เพิ่มเติม 2-3 ครั้ง เด็กยังสับสนในการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

เด็กคนที่ 3 เพศชาย รูปร่างผอม ผิวคล้ำ แต่งกายไม่ค่อยสะอาด ไม่ค่อยนั่ง ครูต้องใช้คำถามทวนเน้นย้ำหลายรอบ มักรีบ ๆ ตอบคำถามในการทำกิจกรรมแต่รับรู้และแสดงออกทางภาษาได้ไม่ถูกต้องตามสิ่งที่ครูถาม ตอบได้บ้างไม่ได้บ้าง

เด็กคนที่ 4 เพศชาย รูปร่างอ้วน ผิวค่อนข้างดำ แต่งกายสะอาด ไม่ค่อยพูด ไม่มั่นใจในตัวเอง ถามหนึ่งคำ ตอบหนึ่งคำ ไม่ค่อยเข้าใจความหมายที่ครูต้องการสื่อสาร ไม่ค่อยนั่ง มีปัญหาทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

5. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้ปกครองเพื่อขออนุญาตให้เด็กเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งผู้ปกครองอนุญาตให้เด็กทั้ง 4 คน เข้าร่วมการวิจัยในครั้งนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

2. แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อายุระหว่าง 6-8 ปี

ขั้นตอนในการสร้างและวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย มีดังต่อไปนี้

1. แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุ 6-8 ปี มีวิธีการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร สาระที่นักเรียนควรรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และวิธีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีปัญหาทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

1.3 เขียนแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 4 แผน โดยศึกษารูปแบบการสอน และกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อายุระหว่าง 6-8 ปี จากคู่มือ หนังสือ และตำรา ดังนี้

- 1) สาระสำคัญ
- 2) พัฒนาการที่คาดหวัง/จุดประสงค์
- 3) กิจกรรมการเรียนรู้การสอน
 - ขั้นนำ
 - ขั้นสอน
 - ขั้นสรุป
- 4) สื่อการเรียนรู้การสอน
- 5) การวัดและการประเมิน

ตาราง 6 แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง	1	สร้างความคุ้นเคยกับเด็ก	1. บอกชื่อเล่นของตนเองได้	ผู้วิจัยใช้หลักการและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo)	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	2	พาหุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง	2. บอกชื่อจริงของตนเองได้		
	3	ชื่อเล่นของหนู	3. บอกนามสกุลของตนเองได้		
	4	ชื่อจริงของหนู	4. บอกเพศของตนเองได้		
	5	นามสกุลของหนู	5. บอกอายุของตนเองได้		
	6	เพศของหนู			
	7	อายุของหนู			
	8	ทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง			
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง	9	ชื่อพ่อหรือแม่ของหนู	1. บอกชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้	ผู้วิจัยใช้หลักการและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	10	ชื่อครูของหนู	2. บอกชื่อครูของตนเองได้		

ตาราง 6 (ต่อ)

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
	11	ชื่อเพื่อนของหนู	3. บอกชื่อเพื่อนของตนเองได้	สติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo))	
	12	ทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครู และเพื่อน			
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์	13	ว้าวและเสียงร้องของว้าว	1. บอกชื่อและเสียงร้องของว้าวได้	ผู้วิจัยใช้หลักการและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo)	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	14	แมวและเสียงร้องของแมว	2. บอกชื่อและเสียงร้องของแมวได้		
	15	ลูกหมาและเสียงร้องของลูกหมา	3. บอกชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้ 4. บอกชื่อและเสียงร้องของหมูได้		
	16	หมูและเสียงร้องของหมู	5. บอกชื่อและเสียงร้องของนกกาได้		
	17	นกกาและเสียงร้องของนกกา			
	18	ทบทวนชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์			
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน	19	สวัสดี ครับ/ค่ะ “ขอบคุณค่ะ/ครับ”	1. บอกคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ได้ 2. บอกคำว่า ขอขอบคุณ	ผู้วิจัยใช้หลักการและทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มี	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	20	“หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ”	ครับ/ค่ะ ได้ 3. บอกคำว่า หนูง่วงนอนได้		

ตาราง 6 (ต่อ)

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
	21-24	บทละครเรื่อง พินธุแบ่งปัน	4. บอกคำว่า หนูหิว ข้าวได้ 5. บอกคำว่า หนูหิว น้ำได้	ความบกพร่องทาง สติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo)	

1.4 นำแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาของการจัดกิจกรรม จำนวน 3 คน

อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น	อาจารย์ประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ดวงพร ธรรมะ	อาจารย์ประจำภาควิชาจิตกรรมและเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
นางสาวปรีชาภรณ์ ภูมรินทร์	ครูชำนาญการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 12 ศูนย์บริการบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยใช้วิธีตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าแผนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแผนการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าแผนการจัดกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน

แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดกิจกรรม ละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยที่มีปัญหาด้าน ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 -1.00 เป็นแผนการจัดกิจกรรม ละครหุ่นมือที่อยู่ในเกณฑ์เหมาะสม และได้นำข้อเสนอแนะข้อผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขในเรื่อง ของกิจกรรมที่ใช้ในการทำกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และ แสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญโดยมีประเด็นที่ต้องแก้ไขดังนี้ 1) ประโยคที่ใช้ในกิจกรรมควรเป็น ประโยคที่ สั้น เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน 2) กิจกรรมควรมีความหลากหลายเปลี่ยนแปลงไปตาม ความสนใจเพื่อเพิ่มความสนใจในการทำกิจกรรม

1.6 นำแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2. แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทาง ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี มีวิธีการสร้าง ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตร สาระที่ควรรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธราช 2560 และวิธีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ เล็กน้อยที่มีปัญหาทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

2.2 สร้างข้อความเพื่อวัดทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มี ความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษา จากคู่มือ หนังสือ ตำรา และการจัดกิจกรรมละครหุ่นมาเป็นโครงสร้างขอข้อ เพื่อสร้างเป็นแบบ ประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับ เล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ซึ่งเป็นการประเมินทักษะก่อนและหลังทำกิจกรรม

2.3 กำหนดเกณฑ์ให้คะแนนจากแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทาง ภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี เป็นแบบรายการ ที่มีระดับการปฏิบัติ 3 ระดับ คือ ทำได้ด้วยตนเองให้คะแนนเท่ากับ 3 ต้องมีการกระตุ้นเตือนทาง

กาย ทางท่าทาง หรือวาจา อย่างใดอย่างหนึ่งให้คะแนนเท่ากับ 2 ต้องพูดมาแล้วพูดตามให้คะแนนเท่ากับ 1 มีการประเมินรายการ 18 รายการ แบ่งออกเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง จำนวน 5 รายการ ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง จำนวน 3 รายการ ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ จำนวน 5 รายการ ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 รายการ เกณฑ์การประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของคะแนนเต็ม 100 เป็นดังนี้

ระดับต่ำ	คือ	มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 0-59
ระดับปานกลาง	คือ	มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 60-79
ระดับสูง	คือ	มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 80-100

2.4 นำแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยอายุระหว่าง 6-8 ปี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสม จำนวน 3 คน คือ

อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น	อาจารย์ประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ ดร.ดวงพร ธรรมะ	อาจารย์ประจำภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
นางสาวปรีชาภรณ์ ภูมรินทร์	ครูชำนาญการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 12 ศูนย์บริการบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยใช้วิธีตรวจสอบรายการ (Checklist) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน

-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษามีความไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการประเมิน

นำมาวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 อยู่ในเกณฑ์เหมาะสม และได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับเกณฑ์ในการให้คะแนนในแบบประเมินให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา อายุระหว่าง 6-8 ปี ในเรื่องทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาระดับเล็กน้อย

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการทดลอง

1. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามแผนทดลองกลุ่มเดียวทดลองก่อนหลัง (One Group – Posttest Design) มีรูปแบบการทดลอง ดังนี้

ตาราง 7 รูปแบบการทดลอง

กลุ่ม	สังเกตก่อน	สิ่งที่ทดลอง	สังเกตหลัง
E	O ₁	X	O ₂

เมื่อ	O ₁	หมายถึง	การประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ก่อนฝึกปฏิบัติการรวมละครหุ่นมือ
	X	หมายถึง	การจัดการฝึกปฏิบัติโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ
	O ₂	หมายถึง	การประเมินทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษา หลังฝึกปฏิบัติการรวมละครหุ่นมือ

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ก่อนการดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

2.2 การดำเนินการทดลอง มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึง 22 ตุลาคม 2564

2.2.2 นำแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ไปประเมินกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทดลอง (Pre-test) เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2564

2.2.3 แจ้งให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการทดลองและดำเนินขั้นตอนการทดลองตามแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

2.2.4 ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึง 19 ธันวาคม 2564 แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมในรูปแบบ On-site ได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและที่ปรึกษาร่วมให้ทำกิจกรรมในรูปแบบ On-line อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านให้ความเห็นชอบตรงกันให้ทำกิจกรรมในรูปแบบ On-line การทดลองแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่สามารถที่จะมีเครื่องมือเทคโนโลยีเป็นของตนเองได้ จึงต้องให้ผู้ปกครองคอยช่วยเหลือ แต่เนื่องจากผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ตามความสะดวกของผู้ปกครอง ก่อนที่จะทำการทดลองในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงกิจกรรมและนัดหมายเวลากับผู้ปกครองทุกครั้งผ่านทาง line

2.2.5 เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์แล้วจึงทำการประเมินหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาฉบับเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลอง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2564

2.2.6 นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนทดลอง (Pre-test) และหลังทดลอง (Post-test) มาวิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา และแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเด็กน้อยอายุระหว่าง 6-8 ปี จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยจะต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00

2. วิเคราะห์ค่าจากแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา และแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเด็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี เรียงคะแนนตามลำดับต่อไปนี้

ระดับต่ำ คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 0-59

ระดับปานกลาง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 60-79

ระดับสูง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 80-100

โดยผู้วิจัยนำเกณฑ์การประเมินของคะแนน ระดับต่ำ คือ 0-59 ระดับ ปานกลาง คือ 60-79 ระดับสูง คือ 80-100 มาจากเอกสารประเมินความสามารถพื้นฐานด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี (ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี, 2558.) และได้นำชุดแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้งสามท่านได้ตรวจสอบหาค่า IOC ทั้งหมด 3 ทั้งซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษจำนวน 1 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีจำนวน 1 ท่าน คือ อาจารย์ ดร.ดวงพร ธรรมะ อาจารย์ประจำภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยี และ ครูผู้สอนด้านการศึกษาพิเศษจำนวน 1 ท่าน คือ นางสาวปรีชาภรณ์ ภูมรินทร์ ครูชำนาญการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 ศูนย์บริการบ่อทอง จังหวัดชลบุรี และได้ทำการหาค่า IOC พบว่าสามารถนำแบบประเมินไปใช้ได้

3. เปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเด็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยกิจกรรมละครหุ่นมือ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา และแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item Objective Congruence IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 211)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยอายุระหว่าง 6-8 ปี เน้นจุดประสงค์การเรียนรู้

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาผลของการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ใช้สถิติดังนี้

2.1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตรดังต่อไปนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ, 2543)

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนของเด็กในกลุ่มตัวอย่าง

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่ความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลัง ฝึกโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ โดยใช้สถิติอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test โดยใช้สูตร (นิภา ศรีไพโรจน์, 2533, น. 93) ดังนี้

$$D = Y - X$$

เมื่อ D แทน ค่าความแตกต่างของข้อมูลทั้งคู่
 X แทน คะแนนของการประเมินก่อนการทดลอง
 Y แทน คะแนนของการประเมินหลังการทดลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ผู้วิจัยได้ทำการฝึกกิจกรรม และเก็บรวบรวมข้อมูลการทักษะการรับรู้และแสดงออกกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยได้นำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสถิติ พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแผนภูมิรูปภาพ เพื่อพัฒนาการด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้านกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึก โดยการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

1.1 ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ดังนี้

1) ขั้นตอนศึกษาเอกสาร

1. ศึกษาหลักสูตร สาระที่นักเรียนควรรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธราช 2560 เพื่อนำมาออกแบบกิจกรรม ผู้วิจัยได้นำสาระที่ควรรู้ด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่ได้จากศึกษาหลักสูตรปฐมวัยปี 2560 พบว่า ในช่วงวัย 6-8 ปี ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความต้องการทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่จะต้องเรียนรู้คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเลือกข้อมูลที่ง่ายต่อการจดจำ เนื้อหาไม่ซับซ้อน เพื่อให้มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี จากนั้น ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ระดับเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถเรียนรู้ และสามารถพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกได้ แต่จะมีการพัฒนาช้ากว่าเด็กปกติ ดังนั้น ผู้วิจัยได้นำองค์ความรู้มาจัดกิจกรรมละครหุ่นมือมาออกแบบกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้ และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

2. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของเรื่องกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กิจกรรมละครหุ่นมือ ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา พบว่า กิจกรรมละครหุ่นมือเป็นกิจกรรมที่สามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้

3. ศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า กลุ่มเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรได้รับการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสาร การตอบสนองในการรับรู้ ตามลักษณะพัฒนาการของช่วงอายุ ดังนั้น ผู้วิจัยได้เลือกใช้การดำเนินกิจกรรม โดยสร้างแผนการจัดกิจกรรม เพื่อนำมาเป็นรูปแบบพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวม 24 ครั้ง เนื่องจากผู้วิจัยเป็นบุคคลภายนอกที่เข้าไปทำกิจกรรมจะต้องทำความคุ้นเคยกับเด็กก่อนทำกิจกรรม โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักกับนักเรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่ผ่านมาเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือ เป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรม เป็นเวลา 10 นาที

2) การเตรียมหุ่นมือ

1. ศึกษาขั้นตอนการทำหุ่นมือเริ่มจากการคัดเลือกผ้าที่มีความเหมาะสมและไม่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก โดยพบว่า ผ้าที่ไม่เป็นอันตรายสำหรับเด็กจะต้องมีลักษณะนุ่ม ไม่แข็ง กระด้าง เหมาะกับการนำไปใช้ตัดหุ่นมือได้แก่ ผ้าสำลี

2. ศึกษาเกี่ยวกับตัวละครที่นำไปใช้ในกิจกรรมละครหุ่นมือ พบว่า ตัวละครที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ ได้แก่ ตัวละครเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย ตัวละครที่เกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์

3. ศึกษาเกี่ยวกับสีที่นำมาตกแต่งบนตัวละครหุ่นมือ พบว่า สีที่ใช้ในการตกแต่งตัวละครหุ่นมือสำหรับเด็กจะต้องเน้นสีสดใส สบายตา ไม่ฉูดฉาดจนเกินไป

จากการศึกษาผู้วิจัยได้ออกแบบตัวละครหุ่นมือ ได้แก่ ตัวละครเด็กผู้หญิง เด็กผู้ชาย ตัวละครที่เกี่ยวกับสัตว์ วัว แมว หมา หมู นกกา จากนั้นเลือกสีที่มีความสวยงาม เหมาะสมกับตัวละครแล้วนำไปตัดเย็บ โดยเลือกใช้ผ้าสำลีที่มีความเหมาะสมกับเด็ก

4. ศึกษาเกี่ยวกับสีที่นำมาตกแต่งบนตัวละครหุ่นมือ

ผู้วิจัยได้นำกระบวนการที่ได้จากการศึกษาข้อมูลจากหลักสูตรปฐมศึกษา ปี 60 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและแนวทางการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มาออกแบบแผนกิจกรรม จากนั้นนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อนวัตกรรม เพื่อให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการละครหุ่นที่ได้คัดสรรไว้ เหมาะสมต่อการนำมาออกแบบกิจกรรมละครหุ่นมือ

กิจกรรมละครหุ่นมือพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา พบว่า กิจกรรมทั้งหมด 24 ครั้ง กิจกรรมที่ออกแบบผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาพิเศษ เสนอแนะ ให้ปรับกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กมากขึ้น เน้นกิจกรรมที่เข้าใจง่ายไม่ซับซ้อน ประโยคที่ใช้ในการสื่อสารควรเป็นประโยคที่สั้น ๆ กระชับ ประกอบไปด้วย ประธาน กริยา กรรม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปเพิ่มเติมปรับปรุงรูปแบบของกิจกรรม

5. ปรับปรุงกิจกรรม

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจพิจารณารูปแบบ ผู้วิจัยได้ ดำเนินการปรับปรุงรูปแบบแผนการจัดกิจกรรมจากเดิม โดยรูปแบบกิจกรรมที่ปรับปรุงมีการฝึก 24 ครั้ง ได้มีการปรับประโยคที่เข้าใจง่าย สั้น ไม่ซับซ้อน ดังต่อไปนี้

1. หนูหิวข้าว
2. หนูหิวน้ำ
3. หนูง่วงนอน

หลังจากกระบวนการออกแบบแผนการจัดกิจกรรมดำเนินการปรับปรุงแก้ไขครบถ้วนสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าแผนกิจกรรมมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นได้นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่าน ตรวจสอบความเรียบร้อยจึงได้มติจากอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่าน สามารถนำเครื่องมือไปใช้ได้ รูปแบบแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 แผนกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง	1	สร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน	1. บอกชื่อเล่นของตนเองได้	ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) และทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	2	พานุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง	2. บอกชื่อจริงของตนเองได้		
	3	ชื่อเล่นของหนู	3. บอกนามสกุลของตนเองได้		
	4	ชื่อจริงของหนู	4. บอกเพศของตนเองได้		
	5	นามสกุลของหนู	5. บอกอายุของตนเองได้		
	6	เพศของหนู			
	7	อายุของหนู			
	8	ทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง			

ตาราง 8 (ต่อ)

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง	9	ชื่อพ่อหรือแม่ของหนู	1. บอกชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้	ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ(Bandura) และ ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการ	- การสาธิต - ผูกปฏิบัติ
	10	ชื่อครูของหนู	2. บอกชื่อครูของตนเองได้		
	11	ชื่อเพื่อนของหนู	3. บอกชื่อเพื่อนของตนเองได้		
	12	ทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครู และเพื่อน			
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์	13	จิ้งและเสียงร้องของจิ้ง	1. บอกชื่อและเสียงร้องของจิ้งได้	เรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo)	- การสาธิต - ผูกปฏิบัติ
	14	แมวและเสียงร้องของแมว	2. บอกชื่อและเสียงร้องของแมวได้		
	15	ลูกหมาและเสียงร้องของลูกหมา	3. บอกชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้		
	16	หมูและเสียงร้องของหมู	4. บอกชื่อและเสียงร้องของหมูได้		
	17	นกกาและเสียงร้องของนกกา	5. บอกชื่อและเสียงร้องของนกกาได้		
	18	ทบทวนชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์			

ตาราง 8 (ต่อ)

แผนที่	ครั้งที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิดและทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน	19	สวัสดี ครับ/ค่ะ “ขอบคุณค่ะ/ ครับ”	1. บอกคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ได้ 2. บอกคำว่า ขอบคุณ ครับ/ค่ะ ได้	ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎี การเรียนรู้จากตัวแบบ ของ(Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มี ความบกพร่องทาง	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
	20	“หนู่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ”	3. บอกคำว่า หนู่วง นอนได้ 4. บอกคำว่า หนูหิว ข้าวได้	สติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K. Berlo)	
	21-24	บทละครเรื่อง พินทุแบ่งปัน	5. บอกคำว่า หนูหิว น้ำได้		

6. ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการศึกษาและพัฒนารูปแบบแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี พบว่า ผลการประเมินแผนการจัดกิจกรรมจากการปรับปรุง ดังผลการหาค่าความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมมีผลการพิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นสอดคล้องทุกกิจกรรม ผลการวิเคราะห์ค่าสอดคล้องชุดกิจกรรม ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 1.00 สรุปได้ว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารูปแบบแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี มีความสอดคล้องกัน

3) การดำเนินกิจกรรม

- ก่อนการดำเนินการทดลอง ขอให้บัณฑิตวิทยาลัยออกหนังสือเพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
- สร้างความคุ้นเคยกับเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 สัปดาห์

3. นำแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ไปประเมินกับกลุ่มตัวอย่าง ก่อนทดลอง (Pre-test) เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2564

4. แจงให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการทดลองและดำเนินขั้นตอน การทดลองตามแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

5. ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึง 19 ธันวาคม 2564 ดังนี้

ครั้งที่ 1 สัปดาห์ที่ 1 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 1 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักกับผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ สี และกระดาษตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายสวัสดิ์ผู้ปกครองและผู้เรียน พร้อมกันแนะนำตัวเองพร้อมกับอธิบายในการทำกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาเพื่อทำความเข้าใจในการทำกิจกรรม

ชี้นสอน

เมื่อครูผู้สอนสร้างความคุ้นเคยโดยการแนะนำชื่อครูผู้สอนแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนพูดชื่อครูตามครู เมื่อครูผู้สอนแนะนำชื่อให้ผู้เรียนได้รู้จักแล้ว ครูผู้สอนถามชื่อเล่นของผู้เรียนแต่ละคน เริ่มจากผู้เรียนที่มีความสนใจ โดยครูจะให้ผู้เรียนยกมือขึ้นตามลำดับ โดยครูต้องมีการเน้นย้ำคำถามหลายครั้งเพื่อให้ผู้เรียนมีการตอบสนองหรือพูดแนะนำชื่อตนเอง จากนั้นครูเปลี่ยนวิธีการในการถามชื่อโดยที่ครูผู้สอนเป็นคนถามชื่อผู้เรียนและให้ผู้เรียนยกมือแทนการพูดชื่อตนเอง ซึ่งผู้เรียนมีการรับรู้และแสดงออกได้ดีกว่าการใช้คำพูดแนะนำชื่อของตนเอง เมื่อแนะนำตัวทำความรู้จักเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนได้อธิบายในการทำกิจกรรมกับผู้เรียน มีการสอบถามเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำกิจกรรม ประกอบไปด้วยสีและกระดาษที่วาดรูปหุ่นมือต่าง ๆ ครูผู้สอนถามผู้เรียนว่าผู้เรียนชอบสีอะไร ผู้เรียนสามารถตอบสีที่ตนเองชื่นชอบได้แต่ครูผู้สอนต้องให้การเน้นย้ำคำถามหลายครั้ง จากนั้นครูผู้สอนนำกระดาษที่เป็นรูปหุ่นมือพร้อมกับให้ผู้เรียนระบาย

สีตามจินตนาการของผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนเลือกตัวละครที่เป็นสัตว์ที่ตนเองชื่นชอบ หลังจากได้ระบายสีเสร็จเรียบร้อยแล้วครูผู้สอนได้นำหุ่นมือมาให้ผู้เรียนได้ดูและสัมผัสพร้อมกับอธิบายเกี่ยวกับหุ่นมือในแต่ละตัว

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนทบทวนชื่อของครูและชื่อเด็กจากนั้นครูผู้สอนได้นำหุ่นมือที่ผู้เรียนได้ระบายสีมาให้เพื่อน ๆ ชม จากนั้นครูผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันทบทวนบอกว่าตัวหุ่นแต่ละตัวชื่ออะไรบ้าง

ตาราง 9 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	ค่อนข้างที่จะเข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถามเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนได้ ครูผู้สอนต้องคอยถามคำถามนักเรียนหลายครั้ง	สามารถแสดงออกโดยการบอกชื่อเล่นกับครูผู้สอนได้ แต่ออกเสียงไม่ชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
2	ค่อนข้างที่จะเข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถามเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนได้	สามารถแสดงออกโดยการบอกชื่อเล่นกับครูผู้สอนได้
3	เข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถามเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนได้	สามารถแสดงออกโดยการบอกชื่อเล่นกับครูผู้สอนได้
4	ค่อนข้างที่จะเข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถามเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูผู้สอน ผู้เรียนและเพื่อนได้	สามารถแสดงออกโดยการบอกชื่อเล่นกับครูผู้สอนได้

ครั้งที่ 2 สัปดาห์ที่ 1 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 2 กิจกรรมพาท่อนมือ เคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยการทักทายกับผู้เรียนแล้วทบทวนชื่อครู และชื่อตนเอง จากนั้นครูเรียกชื่อผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนยกมือ เมื่อครูเรียกชื่อของผู้เรียน หลังจากนั้นครูถามชื่อผู้เรียนแล้วให้ผู้เรียนพูดชื่อของตนเอง หลังจากนั้นทำทบทวนชื่อของครูและผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนได้ทำการทบทวนแล้วให้ผู้เรียนหยิบกระดาษตัวละครหุ่นมือที่ผู้เรียนได้ระบายสีไปครั้งที่แล้วพร้อมกับทบทวนชื่อตัวละครแต่ละตัวชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายวิธีการเล่นหุ่นมือ เริ่มจากวิธีการสวมการเคลื่อนไหว และให้เลือกหุ่นมือขึ้นมาหนึ่งตัวแต่ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเลือกตัวที่มีลักษณะเหมือนครูผู้สอน จากนั้นครูได้อธิบายองค์ประกอบภายนอกของหนู เช่น หู ตา จมูก ขา พร้อมกับให้ผู้เรียนชี้องค์ประกอบภายนอกของผู้เรียนตามไปด้วย หลังจากนั้นครูผู้สอนให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวตัวละครหุ่นมือตามครูผู้สอน โดยการให้นับเป็นจังหวะ 1-10 ก่อนที่ครูผู้สอนจะนับจังหวะครูสอนได้ถามผู้เรียนว่านับ 1-10 ได้หรือไม่ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังนับไม่ได้ ครูผู้สอนจึงให้ออกเสียงนับตาม จากนั้นครูผู้สอนได้หาจังหวะเพลงในการทำกิจกรรมพาท่อนมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจสนุกสนานไปกับเสียงเพลงมากยิ่งขึ้น โดยจังหวะที่ครูผู้สอนใช้เป็นจังหวะที่ปานกลางไม่ช้าและเร็วจนเกินไป เริ่มจากการเล่นหุ่นที่ตัวละครหลังจากนั้นลองให้ผู้เรียนเริ่มเล่นสองตัวขยับและเคลื่อนไหวหุ่นมือตามครูผู้สอน

ชี้นสรุป

ผู้เรียนและครูผู้สอนทบทวนแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลงไปกับหุ่นมือไปพร้อมกันกับครูเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความคุ้นเคยกับตัวหุ่น โดยครูผู้สอนแสดงเป็นตัวแบบแล้วให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม ครูผู้สอนจะต้องนำการเคลื่อนไหวอย่างช้า ๆ พร้อมกับกระตุ้นเสริมแรงด้วยคำชมนักเรียนเพื่อให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการทำกิจกรรม ครูผู้สอนคอยสังเกตว่าผู้เรียนเหนื่อยหรือเมื่อยมือแล้วครูให้ผู้เรียนสะบัดมือเพื่อเป็นการผ่อนคลายและชวนผู้เรียนคุยเพื่อคลายความเครียด เมื่อผู้เรียนคลายความเหนื่อยแล้วครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกสัตว์ที่ตนเองชอบหลังจากนั้นเคลื่อนไหวตามจังหวะเพลงอีกหนึ่งรอบ เมื่อจบกิจกรรมแล้วให้กำลังใจโดยการปรบมือให้ตนเองแล้วกล่าวคำว่าสวัสดิ์

ตาราง 10 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	เข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการให้รับรู้ได้ ครูผู้สอนต้องคอยถามคำถามผู้เรียน หลายครั้ง	สามารถเคลื่อนไหวแสดงท่าทาง ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้อง ถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้น ให้ผู้เรียนในการเคลื่อนไหวท่าทาง ตามบทเพลง
2	เข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการให้รับรู้ได้	เคลื่อนไหวแสดงท่าทางตามที่ ครูผู้สอนบอกได้
3	ค่อนข้างที่เข้าใจในสิ่งที่ ครูผู้สอนต้องการให้รับรู้ได้	เคลื่อนไหวแสดงท่าทางตามที่ ครูผู้สอนบอกได้
4	เข้าใจในสิ่งที่ครูผู้สอนต้องการให้รับรู้ได้	เคลื่อนไหวแสดงท่าทางตามที่ ครูผู้สอนบอกได้

ครั้งที่ 3 สัปดาห์ที่ 1 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 3 กิจกรรมชื่อเล่นของหนู
ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อ
ทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นำกิจกรรม
ละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นำสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้
คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยการทักทายกับ
ผู้เรียนแล้วทบทวนกิจกรรมพาหุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง โดยการชี้นำหุ่นมือขึ้นมาทบทวน
โดยที่ไม่มรเสียงเพลงก่อนในครั้งนีผู้เรียนยังจำท่าทางไม่ค่อยได้ ต้องทำตามครูก่อน หลังจากนั้น
เคลื่อนไหวไปกับเสียงดนตรี

ชี้นำสอน

ครูผู้สอนอธิบายกิจกรรมครั้งนี้จะเป็นการแนะนำชื่อเล่นของตนเอง
โดยครูผู้สอนแนะนำชื่อเล่นของครูเป็นตัวอย่าง จากนั้นครูให้ผู้เรียนแต่ละคนแนะนำชื่อของตนเอง
ทีละคน เริ่มจากผู้เรียนที่สนใจก่อน หลังจากที่นักเรียนแนะนำชื่อตนเองแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียน
เลือกสัตว์ที่ตนเองชอบเพื่อที่จะแนะนำชื่อเล่นของตนเองผ่านตัวละครหุ่นมือ

ขั้นสรุป

ผู้เรียนและครูผู้สอนทบทวนและแนะนำชื่อเล่นของตัวเองผ่านตัวละครมือพร้อมกัน โดยครูผู้สอนจะต้องให้แนะนำชื่อตนเองไปที่ละคนซ้ำ ๆ หลังจากแนะนำชื่อตนเองแล้วครูได้พูดคุยชื่อของแต่ละคนถ้าได้ยินชื่อของตนเองแล้วให้ผู้เรียนยกมือขึ้น ผู้เรียนสามารถทำได้แต่ครูต้องเน้นย้ำคำถามหลายรอบและทำไปอย่างซ้ำ ๆ

ตาราง 11 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อเล่นของตนเองได้ ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนยกมือเมื่อครูผู้สอนเรียกชื่อของตนเอง	สามารถพูดชื่อเล่นของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ชัดค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
2	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อเล่นของตนเองได้	สามารถพูดชื่อเล่นของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อเล่นของตนเองได้ครูต้องถามหลายครั้ง	สามารถพูดชื่อเล่นของตนเองได้ ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
4	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อเล่นของตนเองได้	สามารถพูดชื่อเล่นของตนเองได้

ครั้งที่ 4 สัปดาห์ที่ 2 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 4 กิจกรรมชื่อจริงของหนู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ขั้นนำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ขั้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ขั้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ขั้นนำ

ครูผู้สอนทักทายกับผู้เรียนพูดคุยกับนักเรียน จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยการให้ผู้เรียนแนะนำชื่อเล่นของตนเองที่ได้ทำกิจกรรมไปในครั้งที่แล้ว ครูผู้สอนสังเกตความพร้อมในการทำกิจกรรมของผู้เรียนก่อนเริ่มกิจกรรมใหม่

ขั้นสอน

ครูอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมชื่อจริงของหนู โดยครูผู้สอนแนะนำชื่อจริงของครูให้ดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นครูผู้สอนให้ผู้เรียนแนะนำชื่อของตนเอง โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนพูดชื่อตนเองตามครูก่อนแล้วค่อยให้ผู้เรียนแนะนำชื่อตนเอง ครูคอยสังเกตว่าผู้เรียนพูดได้หรือไม่ คอยช่วยเหลือหากผู้เรียนออกเสียงหรือพูดไม่ถูกต้อง หลังจากที่พูดแนะนำชื่อของผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือแล้วให้ผู้เรียนแนะนำชื่อจริงผ่านตัวละครหุ่นมือของตนเอง

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนแนะนำชื่อจริงของตนเองผ่านหุ่นมือและทบทวนชื่อจริงของเพื่อน ๆ ผ่านหุ่นละครพร้อมกัน โดยครูผู้สอนคอยช่วยระหว่างที่ผู้เรียนแนะนำชื่อจริงของตนเอง หลังจากนั้นครูผู้สอนเรียกชื่อจริงของผู้เรียนทีละคน เมื่อผู้เรียนได้ยื่นชื่อของตนเองแล้ว ให้ผู้เรียนยกมือขึ้น ผู้เรียนบางคนเมื่อได้ยื่นชื่อของตนเองแล้วสามารถยกมือขณะที่ครูเรียกชื่อของตนเองได้ ผู้เรียนบางคนครูต้องเรียกชื่อซ้ำ ๆ ผู้เรียนจึงจะยกมือขึ้น

ตาราง 12 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อจริงของตนเองได้ ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนยกมือเมื่อครูผู้สอนเรียกชื่อของตนเอง	สามารถพูดชื่อจริงของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ชัดค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
2	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อจริงของตนเองได้	สามารถพูดชื่อจริงของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อจริงของตนเองได้ครูต้องถามหลายครั้ง	สามารถพูดชื่อจริงของตนเองได้ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
4	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้ชื่อจริงของตนเองได้	สามารถพูดชื่อจริงของตนเองได้

ครั้งที่ 5 สัปดาห์ที่ 2 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 5 กิจกรรมนามสกุลของหนู
ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อ
ทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรม
ละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้
คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายนักเรียนและก่อนที่จะทำการทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียนโดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา เพื่อตรวจสอบว่า
ผู้เรียนทำตามคำสั่งครูผู้สอนหรือไม่ จากนั้นครูผู้สอนได้ทบทวนชื่อเล่นของผู้เรียนโดยการเรียกชื่อ
เล่นของผู้เรียนทีละคนและให้ผู้เรียนยกมือขึ้นเมื่อได้ยินชื่อของตนเอง เมื่อทบทวนชื่อเล่นเสร็จแล้ว
แล้วครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนให้แนะนำชื่อจริงของผู้เรียนแต่ละ
คนตามลำดับความสมัครใจ

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับการแนะนำนามสกุลของตนเองให้ดูเป็น
ตัวอย่าง จากนั้นให้ผู้เรียนพูดนามสกุลของตนเองตามครูทีละคน เมื่อพูดได้แล้วครูผู้สอนให้ผู้เรียน
เลือกตัวละครหุ่นมือตามที่ตัวเองชอบและแนะนำนามสกุลผ่านตัวละครหุ่นมือทีละคนตามลำดับ
ความสมัครใจ จากนั้นครูผู้สอนพูดนามสกุลของผู้เรียนเมื่อผู้เรียนได้ยินนามสกุลของตนเองแล้วให้
ผู้เรียนยกมือขึ้น

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนทบทวนและแนะนำนามสกุลของตนเองผ่านตัว
ละครหุ่นมือทีละคนตามความสมัครใจ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่เป็นตัวละคร
เกี่ยวกับสัตว์ที่ตนเองชอบพร้อมกับบอกนามสกุลของตนเอง ครูผู้สอนสังเกตเห็นว่าผู้เรียนเริ่มที่จะ
เมื่อยมือในการเล่นละครหุ่นแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนสะบัดมือ จากนั้นยกมือซ้าย ยกมือขวา เพื่อ
เป็นการผ่อนคลาย และปรบมือให้กำลังใจกับผู้เรียน

ตาราง 13 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้เกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้ ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนยกมือเมื่อครูผู้สอนเรียกชื่อของตนเอง	สามารถบอกเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ชัดค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
2	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้เกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้	สามารถบอกเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้เกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามหลายครั้ง	สามารถบอกเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้ ครูต้องถามหลายครั้ง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบชื่อของตนเอง
4	สามารถยกมือหรือแสดงท่าทางรับรู้เกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้	สามารถบอกเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้

ครั้งที่ 6 สัปดาห์ที่ 2 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 6 เพศของหนู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายผู้เรียน ครูสอบถามความพร้อมกับผู้เรียน โดยการให้ผู้เรียนยกมือขึ้นถ้าพร้อมแล้ว จากนั้นครูได้พูดคุยเกี่ยวกับสีเสื้อที่ผู้เรียนใส่ ครูผู้สอนทบทวนชื่อเล่นชื่อจริง นามสกุล โดยการที่ครูผู้สอนเรียกชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุลเมื่อนักเรียนได้ยินชื่อของตนเองแล้วให้ผู้เรียนยกมือขึ้น หลังจากที่ครูผู้สอนเรียกชื่อเสร็จแล้ว ได้ให้ผู้เรียนทบทวนแนะนำนามสกุลของผู้เรียนแต่ละคนซ้ำ ๆ ตามลำดับความสมัครใจ

ขั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเรื่องเพศหญิงและเพศชาย โดยที่ครูผู้สอนนำหุ่นมือขึ้นมาที่ละตัวแล้วให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครที่ครูได้นำมาเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ใส่ชุดเป็นแบบไหน จากนั้นครูได้ให้นักเรียนเลือกตัวละครที่เป็นเพศเดียวกันกับตนเองขึ้นมาแล้วให้ผู้เรียนแนะนำตนเองว่าตนเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย จากนั้นครูผู้สอนสอบถามถ้าครูพูดชื่อเพศตรงกับเพศของผู้เรียนให้ผู้เรียนยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนรู้สึกเมื่อยมือ ในการเล่นละครหุ่นมือ ครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียน กำ แบ เพื่อให้ผู้เรียนคลายกล้ามเนื้อบริเวณมือ จากนั้นให้ผู้เรียนบอกเพศของผู้เรียนทีละคนตามความสมัครใจ ครูสังเกตว่าผู้เรียนไม่สนใจในการทำกิจกรรม ครูผู้สอนให้นำเรียนเคลื่อนไหวท่าทางตามจังหวะเพลงเมื่อที่ครูผู้สอนได้ให้ทำไปในกิจกรรมพาหุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลงแต่จะมีการเพิ่มจากเดิมสามท่าเป็นสี่ท่า เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น จากนั้นครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนนามสกุลของแต่ละคนตามลำดับความสมัครใจ โดยครูผู้สอนสอบถามว่าผู้เรียนแต่ละคนเป็นเพศอะไร จากนั้นครูบอกชื่อเพศหญิงและเพศชายหากตรงกับเพศของตนเองให้ยกมือขึ้น

ตาราง 14 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เพศของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามนักเรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอกพูดหรือบอกชื่อเพศของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เพศของตนเองได้	สามารถบอกพูดหรือบอกชื่อเพศของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เพศของตนเองได้	สามารถบอกพูดหรือบอกชื่อเพศของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ตาราง 14 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เพศของตนเองได้	สามารถบอกพูดหรือบอกชื่อเพศของตนได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ครั้งที่ 7 สัปดาห์ที่ 3 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 7 อายุของหนู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายผู้เรียนพร้อมกับพูดคุยกับนักเรียน ครูสอบถามความพร้อมกับผู้เรียนโดยการให้ผู้เรียนยกมือขึ้นถ้าพร้อมแล้ว จากนั้นครูผู้สอนทบทวนเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ได้เรียนไปในครั้งที่แล้วพร้อมกับให้ผู้เรียนแนะนำเกี่ยวกับเพศของตนเองที่ละคนตามความสมัครใจ

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเรื่องของอายุ โดยครูมีบัตรคำตัวเลขให้ผู้เรียนดูทีละตัวเริ่มจากเลข 1 ถึงเลข 10 พร้อมกับให้ผู้เรียนออกเสียงตัวเลขตามที่ละตัว จากนั้นครูถามอายุถ้าตัวเลขตรงกับอายุตนเองให้ยกมือขึ้น จากนั้นให้ผู้เรียนบอกอายุของตนเองที่ละคนตามลำดับความสมัครใจ ครูสังเกตว่าผู้เรียนไม่สนใจในการทำกิจกรรม ครูผู้สอนให้นำเรียนเคลื่อนไหวท่าทางตามจังหวะเพลงเมื่อที่ครูผู้สอนได้ให้ทำไปในกิจกรรมพาหุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานมากยิ่งขึ้น จากนั้นครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนเกี่ยวกับของตนเองอายุที่ละคนผ่านหุ่นมือตามลำดับความสมัครใจ จากนั้นครูถามอายุของนักเรียนที่ละคนถ้าตัวเลขตรงกับอายุตนเองให้ยกมือขึ้น ผู้เรียนบางคนสามารถยกมือและบอกอายุของตนเองได้

ตาราง 15 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับอายุของตนเองได้	สามารถพูดหรือบอกอายุของตนเองได้
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับอายุของตนเองได้	สามารถพูดหรือบอกอายุของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับอายุของตนเองได้	สามารถพูดหรือบอกอายุของตนเองได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับอายุของตนเองได้	สามารถพูดหรือบอกอายุของตนเองได้

ครั้งที่ 8 สัปดาห์ที่ 3 แผนกิจกรรมที่ 1 ครั้งที่ 8 ทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ขั้นนำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ขั้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ขั้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ขั้นนำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพร้อมๆกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่ไหล่ สบัดมือ เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนทำตามคำสั่งครูผู้สอนหรือไม่ หลังจากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้บอกอายุของผู้เรียนเองที่ละคนตามลำดับความสมัครใจ

ขั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายพร้อมๆกับทบทวนกิจกรรมที่เกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง เช่น ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ และอายุ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนแนะนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเองผ่านตัวละครหุ่นมือที่ละคนตามลำดับความสมัครใจ ครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียนหลังจากผู้เรียนแนะนำตนเองเสร็จ

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนแนะนำชื่อจริง ชื่อเล่น เพศ และอายุ ของตัวเอง ผ่านหุ่นมือทีละคนตามลำดับความสมัครใจโดยมีครูคอยช่วยเหลืออยู่บ้างเล็กน้อย

ตาราง 16 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้ ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอก ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้ ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้	สามารถบอก ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้ ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้	สามารถบอก ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ เพื่อแสดงการรับรู้ ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้	สามารถบอก ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ ของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้งเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ครั้งที่ 9 สัปดาห์ที่ 3 แผนกิจกรรมที่ 2 ครั้งที่ 1 กิจกรรมชื่อพ่อและแม่ของหนู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สบัดมือ จากนั้นทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยการให้ผู้เรียนแนะนำชื่อของตนเองและทำท่าทางเคลื่อนไหวตามจังหวะเพลงตามครูผู้สอน

ชี้นสอน

ครูอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมชื่อพ่อของหนู ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่ผู้เรียนสนใจ ครูได้เล่าเรื่องครอบครัวของหนูดีให้ผู้เรียนฟัง จากนั้นครูถามชื่อพ่อและชื่อแม่ของผู้เรียน ครูผู้สอนได้ออกเสียงชื่อพ่อและชื่อแม่ของผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนพูดตามครูผู้สอน จากนั้นครูนำรูปพ่อและแม่มาให้ผู้เรียนดูและให้ผู้เรียนบอกชื่อพ่อกับชื่อแม่ของผู้เรียนเอง เมื่อผู้เรียนตอบชื่อพ่อกับชื่อแม่ของผู้เรียนแล้ว ครูผู้สอนนำรูปพร้อมพูดชื่อพ่อกับแม่ของผู้เรียนว่า ใช้ชื่อที่ครูผู้สอนพูดหรือไม่หากใช้ให้ผู้เรียนยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนชื่อพ่อหรือชื่อแม่ผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกันทีละคนตามความสมัครใจ ครูใช้คำถามเพื่อเน้นย้ำความเข้าใจของผู้เรียนพร้อมกัน ออกเสียงชื่อพ่อ ชื่อแม่ ให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ตาราง 17 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้

ครั้งที่ 10 สัปดาห์ที่ 4 แผนกิจกรรมที่ 2 ครั้งที่ 2 กิจกรรมชื่อครูของหนู
ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ขั้นนำเพื่อ
ทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ขั้นสอนกิจกรรม
ละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ขั้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้
คือ ตัวละครหุ่นมือ

ขั้นนำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย
ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูได้ทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดย

ครูผู้สอนทบทวนให้บอกชื่อพ่อและชื่อแม่ของตนเองและครูผู้สอนนำรูปพร้อมพูดชื่อพ่อกับแม่ของผู้เรียนว่าใช้ชื่อที่ครูผู้สอนพูดหรือไม่หากใช้ให้ผู้เรียนยกมือขึ้น

ขั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมชื่อครูของหนู ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่ผู้เรียนสนใจ จากนั้นครูผู้สอนถามว่าผู้เรียนรู้จักชื่อครูที่สอนผู้เรียนหรือไม่ ผู้เรียนสามารถตอบชื่อครูได้บ้างบ้างคนตอบไม่ได้ ครูผู้สอนเล่าบทละครหุ่นมือเรื่อง เรื่องคุณครูของมะลิ ให้ผู้เรียนฟังแล้วถามชื่อครูของผู้เรียนอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นครูผู้สอนนำรูปของครูที่ศูนย์การศึกษาพิเศษมาให้ให้นักเรียนดู จากนั้นให้ผู้เรียนออกเสียงชื่อของครูแต่ละคนตามครูผู้สอน เมื่อผู้เรียนออกเสียงตามพอได้แล้ว ครูผู้สอนพูดชื่อครูจากรูปภาพแล้วถามผู้เรียนว่าใช้ชื่อครูที่อยู่ในรูปภาพใช่หรือไม่หากใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนชื่อครูผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน โดยครูผู้สอนพูดชื่อครูจากรูปภาพแล้วถามนักเรียนว่าใช้ชื่อครูที่อยู่ในรูปภาพใช่หรือไม่หากใช่ให้ยกมือขึ้น จากนั้นครูผู้สอนนำรูปมาให้ให้นักเรียนดูและให้ผู้เรียนบอกชื่อครูที่อยู่ในรูป ผู้เรียนบางคนตอบชื่อได้บ้าง บ้างคนตอบได้แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน

ตาราง 18 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อครูของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้	สามารถพูดชื่อครูของตนเองได้
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อครูของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้	สามารถพูดชื่อครูของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อครูของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้	สามารถพูดชื่อครูของตนเองได้

ตาราง 18 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อครูของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้ เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้ ครูผู้สอน ต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้น ให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อครูของตนเองได้แต่ออก เสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถาม ผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียน ตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ครั้งที่ 11 สัปดาห์ที่ 4 แผนกิจกรรมที่ 2 ครั้งที่ 3 กิจกรรมชื่อเพื่อนของหนู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อ ทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรม ตัวละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้ คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความ พร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนได้ทบทวนกิจกรรมไปในครั้งที่แล้ว โดยการ ในผู้เรียนบอกชื่อครูของตนเองและครูผู้สอนพูดชื่อครูจากรูปภาพแล้วถาม ผู้เรียนว่าใช่ชื่อครูที่อยู่ใน รูปภาพใช่หรือไม่หากใช่ให้ยกมือขึ้น

ชี้นสอน

ครูอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมชื่อเพื่อนของหนู ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือก ตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนสนใจ จากนั้นครูผู้สอนถาม ผู้เรียนว่าเพื่อนของผู้เรียนชื่อว่าอะไรบ้าง ครูผู้สอนบอกแนะนำชื่อเพื่อนพร้อมกับให้ผู้เรียนพูดชื่อตามที่ละคน เมื่อผู้เรียนพูดตามได้แล้ว ครูผู้สอนได้นำรูปภาพของเพื่อนมาให้ผู้เรียนดูแล้วถามผู้เรียนว่าเพื่อนในรูปภาพชื่อว่าอะไร จากนั้น ครูผู้สอนพูดชื่อเพื่อนที่อยู่ในรูปภาพหากครูผู้สอนพูดชื่อเพื่อนถูกให้ผู้เรียนยกมือ เมื่อผู้เรียนตอบได้ ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน จากนั้นครูผู้สอนได้สอดแทรกความ รัก การแบ่งปันระหว่างเพื่อนไปในกิจกรรมด้วย

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนชื่อเพื่อนแต่ละคนผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน โดยครูผู้สอนให้บอกชื่อเพื่อนของแต่ละครตามลำดับความสมัครใจ เมื่อผู้เรียนบอกชื่อได้แล้ว จากนั้นครูผู้สอนได้นำรูปภาพของเพื่อนมาให้ผู้เรียนดูแล้วถามผู้เรียนว่าเพื่อนในรูปภาพชื่ออะไร จากนั้นครูผู้สอนพูดชื่อเพื่อนที่อยู่ในรูปภาพหากครูผู้สอนพูดชื่อเพื่อนถูกให้ผู้เรียนยกมือเป็นการทบทวนชื่อเพื่อนของผู้เรียน

ตาราง 19 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ชื่อเพื่อนของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อเพื่อนของตนเองได้แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ชื่อเพื่อนของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้	สามารถพูดชื่อเพื่อนของตนเองได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ชื่อเพื่อนของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อครูของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ชื่อเพื่อนของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้	สามารถพูดชื่อเพื่อนของตนเองได้

ครั้งที่ 12 สัปดาห์ที่ 4 แผนกิจกรรมที่ 2 ครั้งที่ 4 กิจกรรมทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครูและเพื่อนระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ช้่นนำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ช้่นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ช้่นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชั้นนำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียนโดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนบอกชื่อเพื่อนของผู้เรียนที่ละคนตามความลำดับความสมัครใจ

ชั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครูและเพื่อน จากนั้นครูสังเกตเห็นว่านักเรียนไม่สนใจ ครูผู้สอนจึงให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่ผู้เรียนชอบนำมาเคลื่อนไหวร่างกายไปตามจังหวะเพลง หลังจากนั้นครูผู้สอนให้นักเรียนเริ่มทำกิจกรรมทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครูและเพื่อน โดยให้ผู้เรียนบอกชื่อพ่อ ชื่อแม่ ครูและเพื่อน ตามลำดับความสมัครใจ จากนั้นครูได้นำรูปพ่อ แม่ ครู และเพื่อน มาให้ผู้เรียนดูพร้อมกับให้ผู้เรียนบอกชื่อของแต่ละคน ครูผู้สอนพูดชื่อ พ่อ แม่ ครู และเพื่อน จากนั้นให้ผู้เรียนดูรูปหากครูผู้สอนพูดชื่อพ่อ แม่ ครู และเพื่อน ได้ถูกต้องให้ผู้เรียนยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนชื่อพ่อ แม่ ครู และเพื่อนแต่ละคนผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน โดยครูผู้สอนให้นักเรียนบอกชื่อพ่อ ชื่อแม่ ครูและเพื่อน ตามลำดับความสมัครใจ หากผู้เรียนออกเสียงไม่ชัดเจนครูผู้สอนคอยออกเสียงพร้อมกับให้ผู้เรียนพูดตามให้ถูกต้อง

ตาราง 20 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อ พ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับ ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อ พ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้	สามารถพูด ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อ พ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามนักเรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อ พ่อ ชื่อแม่ ชื่อครู และชื่อเพื่อน ของตนเอง เพื่อแสดงการรับรู้เกี่ยวกับชื่อพ่อ ชื่อแม่ ของตนเองได้	สามารถพูด ชื่อพ่อ ชื่อแม่ ชื่อครูและชื่อเพื่อนของตนเองได้ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ครั้งที่ 13 สัปดาห์ที่ 4 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 1 กิจกรรมวัวและเสียงร้องของวัว ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สบัดมือ ครูผู้สอนจึงให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่ผู้เรียนชอบ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนแนะนำชื่อพ่อ แม่ ครู และเพื่อน ตามลำดับความสนใจ

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมวัวและเสียงร้องของวัว จากนั้นครูเปิดวิดีโอเพลงที่มีเสียงร้องของสัตว์ให้ผู้เรียนดูและร่วมกันบอกว่ามีสัตว์อะไรบ้างที่เราเห็นในวิดีโอเพลง เพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย จากนั้นครูผู้สอนได้อธิบายเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ซึ่งในวันนี้ครูได้สอนเกี่ยวกับวัวและเสียงร้องของวัว โดยครูให้นำตัวละครหุ่นมือที่เป็นวัวขึ้นมาพร้อมกับอธิบายองค์ประกอบของวัวเช่น ขา หู จมูก หาง สีของวัว จากนั้นถามผู้เรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนออกเสียงคำว่า วัว และเสียงร้องว่า มอ มอ พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัวและเสียงร้องของวัวแล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามนักเรียนว่านี่คือ วัว ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น วัว ร้อง มอ มอ ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงวัวและเสียงร้องของวัวกับตัวละครหุ่นมือ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อวัวและเสียงร้องของวัว จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ วัว ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น วัว ร้อง มอ มอ ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น โดยครูผู้สอนพูดออกเสียงหากผู้เรียนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง

ตาราง 21 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัวได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัวได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครู ได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัวได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัวได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัวได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัวได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัวได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัวได้

ครั้งที่ 14 สัปดาห์ที่ 4 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 2 กิจกรรมแมวและเสียงร้องของแมว ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นำสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นำสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียนโดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเฉียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาเป็นตัวอะไร มีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้นครูผู้สอนเปลี่ยนมาคำถามว่า ตัวละครที่ครูนำขึ้นมาใช่วัวใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น มอ มอ คือเสียงร้องของวัวใช่หรือไม่ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น

ขั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมแม่และเสียงร้องของแม่ จากนั้น ครูเปิดวีดิโอเพลงที่มีเสียงร้องของแม่ให้นักเรียนดูเพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย ครูผู้สอนได้อธิบายเกี่ยวกับแม่และเสียงร้องของแม่ จากนั้นครูให้นำตัวละครหุ่นมือที่เป็นแม่ขึ้นมาพร้อมกับอธิบายองค์ประกอบของแม่ เช่น ขา หู จมูก หาง สีของแม่ จากนั้นถามผู้เรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้นักเรียนออกเสียงคำว่า แม่ และเสียงร้องว่า เหมียว เหมียว พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับแม่และเสียงร้องของแม่แล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ แม่ ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น แม่ร้อง เหมียว เหมียว ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อนักเรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเสียงแม่และเสียงร้องของแม่กับตัวละครหุ่นมือ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อแม่และเสียงร้องของแม่ จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ แม่ ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น แม่ร้อง เหมียว เหมียว ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น โดยครูผู้สอนพูดออกเสียงหากนักเรียนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง

ตาราง 22 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของแม่ได้

ครั้งที่ 15 สัปดาห์ที่ 6 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 3 กิจกรรมหมาและเสียงร้องของหมา ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาเป็นตัวละครอะไร มีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้นครูผู้สอนเปลี่ยนมาถามว่า ตัวละครที่ครูนำขึ้นมาใช่แมวใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เหมียว เหมียว คือเสียงร้องของแมวใช่หรือไม่ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมหมาและเสียงร้องของหมา จากนั้นครูเปิดวิดีโอเพลงที่มีเสียงร้องของหมาให้ผู้เรียนดูเพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย ครูผู้สอนได้อธิบายเกี่ยวกับหมาและเสียงร้องของหมา จากนั้นครูให้นำตัวละครหุ่นมือที่เป็นหมาขึ้นมาพร้อมกับอธิบายองค์ประกอบของหมา เช่น ขา หู จมูก หาง สีของหมา จากนั้นถามผู้เรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนออกเสียงคำว่า หมา และเสียงร้องว่า บ๊อก บ๊อก พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหมาและเสียงร้องของหมาแล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ หมา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น หมาร้อง บ๊อก บ๊อก ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงหมาและเสียงร้องของหมากับตัวละครหุ่นมือ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อหมาและเสียงร้องของหมา จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ หมา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น หมาร้อง บ๊อก บ๊อก ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น โดยครูผู้สอนพูดออกเสียงหากผู้เรียนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง

ตาราง 23 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ หมาได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ หมาได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ หมาได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ หมาได้

ครั้งที่ 16 สัปดาห์ที่ 6 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 4 กิจกรรมหมูและเสียงร้องของหมู ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นำสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นำสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาเป็นตัวอะไร มีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้นครูผู้สอนเปลี่ยนมาคำถามว่า ตัวละครที่ครูนำขึ้นมาใช่หมาใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น บ๊อก บ๊อก คือเสียงร้องของหมาใช่หรือไม่ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น

ชี้นำสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมหมูและเสียงร้องของหมู จากนั้นครูเปิดวีดิโอเพลงที่มีเสียงร้องของหมูให้ผู้เรียนดูเพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย ครูผู้สอนได้อธิบายเกี่ยวกับหมูและเสียงร้องของหมู

จากนั้นครูให้นำตัวละครหุ่นมือที่เป็นหมูขึ้นมาพร้อมกับอธิบายองค์ประกอบของหมู เช่น ขา หู จมูก หาง สีของหมู จากนั้นถามผู้เรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนออกเสียงคำว่า หมู และเสียงร้องว่า ฮึด ฮึด พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับหมูและเสียงร้องของหมูแล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ หมู ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น หมูร้อง ฮึด ฮึด ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงหมูและเสียงร้องของหมูกับตัวละครหุ่นมือ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อหมูและเสียงร้องของหมู จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ หมู ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น หมูร้อง ฮึด ฮึด ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น โดยครูผู้สอนพูดออกเสียงหากนักเรียนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง

ตาราง 24 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของหมูได้

ครั้งที่ 17 สัปดาห์ที่ 6 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 5 กิจกรรมนกกาและเสียงร้องของนกกา ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาเป็นตัวอะไร มีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้นครูผู้สอนเปลี่ยนมาคำถามว่า ตัวละครที่ครูนำขึ้นมาใช่หมูใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น อู๊ด อู๊ด คือเสียงร้องของหมูใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมนกกาและเสียงร้องของนกกา จากนั้นครูเปิดวิดีโอเพลงที่มีเสียงร้องของนกกาให้ผู้เรียนดูเพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียนพร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย ครูผู้สอนได้อธิบายเกี่ยวกับนกกาและเสียงร้องของนกกา จากนั้นครูให้นำตัวละครหุ่นมือที่เป็นนกกาขึ้นมาพร้อมกับอธิบายองค์ประกอบของนกกา เช่น ขา หู จมูก หาง สีของนกกา จากนั้นถามนักเรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนออกเสียงคำว่า นกกา และเสียงร้องว่า กากา พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับนกกาและเสียงร้องของนกกาแล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ นกกา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น นกการ้อง กากา กากา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงนกกาและเสียงร้องของนกกากับตัวละครหุ่นมือ โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อนกกาและเสียงร้องของนกกา จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ นกกา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น นกการ้อง กากา กากา ใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น โดยครูผู้สอนพูดออกเสียงหากผู้เรียนออกเสียงได้ไม่ถูกต้อง

ตาราง 25 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของนกกาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ นกกาได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครู ได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของนกกาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ นกกาได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของนกกาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ นกกาได้
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของนกกาได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ นกกาได้

ครั้งที่ 18 สัปดาห์ที่ 7 แผนกิจกรรมที่ 3 ครั้งที่ 6 กิจกรรมทบทวนชื่อสัตว์
และเสียงร้องของสัตว์ ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง
คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วง
ที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา
10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความ
พร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย
ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดย
ให้ผู้เรียนบอกว่าตัวละครหุ่นมือที่ครูผู้สอนนำขึ้นมาเป็นตัวอะไร มีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้น
ครูผู้สอนเปลี่ยนมาคำถามว่า ตัวละครที่ครูนำขึ้นมาใช้นกกาใช่หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น
กา กา คือเสียงร้องของนกกาใช่หรือไม่ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น

ขั้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมทบทวนชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ จากนั้นครูเปิดวิดีโอเพลงที่มีเสียงร้องของนกกาให้ผู้เรียนดูเพื่อสร้างจุดสนใจให้กับผู้เรียน พร้อมกับให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางไปกับเสียงเพลงไปด้วย จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่ารู้จักตัวละครหุ่นมือที่ครูนำขึ้นมาหรือไม่ ครูผู้สอนให้ผู้เรียนออกเสียงชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ทีละตัว พร้อมกับเล่นหุ่นมือไปด้วย หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์แล้ว จากนั้นครูผู้สอนถามนักเรียนว่านี่คือ วัว แมว หมา หมู นกกา ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น วัวร้อง มอ มอ แมวร้อง เหมียว เหมียว หมา บ๊อก บ๊อก หมู คู้ด คู้ด นกกา นกการ้อง กา กา ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนแบบเสียงสัตว์ต่าง ๆ กับหุ่นมือแต่ละตัวไปพร้อมกันทีละตัว โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนนำตัวละครหุ่นมือเกี่ยวกับสัตว์มาเคลื่อนไหวพร้อมกับบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ จากนั้นครูผู้สอนถามผู้เรียนว่านี่คือ วัว แมว หมา หมู นกกา ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น วัวร้อง มอ มอ แมวร้อง เหมียว เหมียว หมา บ๊อก บ๊อก หมู คู้ด คู้ด นกกา นกการ้อง กา กา ไช้หรือไม่ ถ้าใช่ให้ยกมือขึ้น เพื่อเป็นการทบทวนกับนักเรียนอีกครั้งหนึ่ง

ตาราง 26 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัว แมว หมา หมู นกกา ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัว แมว หมา หมู นกกา ได้
2	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัว แมว หมา หมู นกกา ได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัว แมว หมา หมู นกกา ได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
3	สามารถยกมือหรือตอบว่า ไช้หรือไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัว แมว หมา หมู นกกา ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัว แมว หมา หมู นกกา ได้

ตาราง 26 (ต่อ)

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
4	สามารถยกมือหรือตอบว่า ใช่ หรือ ไม่ใช่ ชื่อสัตว์และเสียงร้องของวัว แมว หมา หมู นกกา ได้	สามารถบอกชื่อสัตว์และเสียงร้องของ วัว แมว หมา หมู นกกา ได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอน ต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ครั้งที่ 19 สัปดาห์ที่ 7 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 1 กิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สวัสดิ์ ครีป/คะ “ขอบคุณคะ/ครับ” ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนทบทวนเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์กับนักเรียนทีละตัว

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สวัสดิ์ ครีป/คะ “ขอบคุณคะ/ครับ” จากนั้นครูผู้สอนให้นักเรียนพูดคำว่า สวัสดิ์ ครีป/คะ ตามครูผู้สอนทีละคำ เมื่อผู้เรียนพูดพอได้แล้ว ครูให้ผู้เรียนทำท่าไหว้พร้อมกับพูดคำว่า สวัสดิ์ ครีป/คะ ตามลำดับทีละคนตามความสมัครใจ จากนั้นครูผู้สอนให้นักเรียนพูดคำว่า ขอบคุณ ครีป/คะ ตามครูผู้สอนทีละคำ เมื่อผู้เรียนพูดพอได้แล้ว ครูให้ผู้เรียนทำท่าไหว้พร้อมกับพูดคำว่าขอบคุณ ครีป/คะ ตามลำดับทีละคนตามความสมัครใจ หลังจากที่ได้เรียนเกี่ยวกับภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สวัสดิ์ ครีป/คะ “ขอบคุณคะ/ครับ” ครูผู้สอนสังเกตว่าผู้เรียนเริ่มที่จะไม่สนใจในกิจกรรมการสอนแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกหุ่นมือที่เป็นเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมาคนละ 1 ตัว จากนั้นเปิดเพลงเคลื่อนไหวท่าทางตามครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลายเกิดความสนุกสนานพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่อ จากนั้นครูผู้สอนยกตัวอย่างและถามผู้เรียนว่า เมื่อพบคุณครู เราต้องพูดคำว่าอะไรคะ เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนถามผู้เรียนต่อไปว่าผู้เรียนต้องทำท่าทางอย่างไร

เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนทำท่าทางไหว้แล้วถามผู้เรียนว่า นี่คือการไหว้สวัสดิ์ไช้หรือไม่ ถ้าใช้ให้ยกมือขึ้น จากนั้นครูผู้สอนยกตัวอย่างและถามผู้เรียนว่า เมื่อผู้ใหญ่ให้ของหรือให้ขนมเราต้องพูดคำว่าอะไรคะ เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนถามผู้เรียนต่อไปว่า ผู้เรียนต้องทำท่าทางอย่างไร เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนหยิบสิ่งของให้ผู้เรียน ครูผู้สอนทำท่าทางไหว้แล้วถามผู้เรียนว่า นี่คือการไหว้ขอบคุณไช้หรือไม่ ถ้าใช้ให้ยกมือขึ้น เมื่อผู้เรียนตอบได้ถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ”พร้อมกับแสดงท่าทางการไหว้ ที่ละคนตามลำดับความสมัครใจ ครูผู้สอนทำท่าทางไหว้แล้วถามผู้เรียนว่า นี่คือการไหว้สวัสดิ์ไช้หรือไม่ ถ้าใช้ให้ยกมือขึ้น จากนั้นครูผู้สอนยกตัวอย่างและถามผู้เรียนว่า เมื่อผู้ใหญ่ให้ของหรือให้ขนมเราต้องพูดคำว่าอะไรคะ เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนถามผู้เรียนต่อไปว่า ผู้เรียนต้องทำท่าทางอย่างไร เมื่อผู้เรียนตอบ ครูผู้สอนหยิบสิ่งของให้ผู้เรียน ครูผู้สอนทำท่าทางไหว้แล้วถามผู้เรียนว่า นี่คือการไหว้ขอบคุณไช้หรือไม่ ถ้าใช้ให้ยกมือขึ้น เพื่อเป็นการทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

ตาราง 27 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่าไช้หรือไม่ไช้ ทำท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้องถามนักเรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดงท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่าไช้หรือไม่ไช้ ทำท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดงท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่าไช้หรือไม่ไช้ ทำท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดงท่าทางคำว่า สวัสดิ์ ครับ/คะ“ขอบคุณคะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง

ตาราง (27)ต่อ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
		เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	สามารถยกมือหรือตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ทำทางคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ “ขอบคุณ ค่ะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดง ทำทางคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ “ขอบคุณ ค่ะ/ครับ ตามที่ครูผู้สอนบอกได้

ครั้งที่ 20 สัปดาห์ที่ 7 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 2 กิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนกล่าวคำทักทายว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ พร้อมกับแสดงท่าทางการไหว้ เมื่อกล่าวคำทักทายขณะที่พบกันแล้ว ครูผู้สอนได้ให้สิ่งของกับผู้เรียน แล้วถามผู้เรียนว่าถ้าครูให้ของเราจะต้องทำอะไร ให้ผู้เรียนทำที่ละคนตามความสนใจ

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกตัวละครหุ่นมือ จากนั้นครูผู้สอนแต่งประโยคสั้น ๆ ให้ผู้เรียนพูดพร้อมกับแสดงท่าทางการรับรู้และการแสดงออกตามครูผู้สอนดังนี้ “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ ครูผู้สอนยกตัวอย่างว่า ถ้าหนูง่วงนอนหนูต้องพูดคำว่า “หนูง่วงนอน” และให้ผู้เรียนพูดตามครูผู้สอนพร้อมกับแสดงท่าทางตามครูผู้สอน ครูผู้สอนถามผู้เรียนว่า ถ้าหนูหิวข้าวหนูต้องพูดคำว่า “หนูหิวข้าว” และให้ผู้เรียนพูดตามครูผู้สอนพร้อมกับแสดงท่าทางตามครูผู้สอน ครูผู้สอนสังเกตว่าผู้เรียนเริ่มที่จะไม่สนใจในกิจกรรมการสอนแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกหุ่นมือที่เป็นเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมาคนละ 1 ตัว จากนั้นเปิดเพลงเคลื่อนไหวท่าทางตาม

ครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลายเกิดความสนุกสนานพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่อ จากนั้น ครูผู้สอนถามผู้เรียนว่า ถ้าหนูหิวน้ำหนูต้องพูดคำว่า “หนูหิวน้ำ” และให้ผู้เรียนพูดตามครูผู้สอน พร้อมกับแสดงท่าทางตามครูผู้สอน เมื่อเสร็จแล้วครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนทำที่ละคนตามความสมัครใจ เมื่อผู้เรียนทำถูกต้อง ครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูและผู้เรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” พร้อมแสดงท่าทาง ครูผู้สอนถามผู้เรียนว่า ถ้าหนูง่วงนอนหนูต้องพูดคำว่าอะไร ถ้าหนูหิวข้าวหนูต้องพูดคำว่าอะไร ถ้าหนูหิวน้ำหนูต้องพูดคำว่าอะไร โดยครูผู้สอนให้ตอบคำถามทีละคนตามความสมัครใจ

ตาราง 28 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	สามารถยกมือหรือตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดง ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	สามารถยกมือหรือตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดง ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้
3	สามารถยกมือหรือตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดง ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป

ตาราง 29 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
4	สามารถยกมือหรือตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้	สามารถบอกและพูดพร้อมกับแสดง ทำทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” ตามที่ครูผู้สอนบอกได้

ครั้งที่ 21 สัปดาห์ที่ 8 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 3 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเฉียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนถามผู้เรียนว่าถ้าหนูง่วงนอนหนูต้องพูดคำว่าอะไร ถ้าหนูหิวข้าวหนูต้องพูดคำว่าอะไร ถ้าหนูหิวน้ำหนูต้องพูดคำว่าอะไร โดยครูผู้สอนให้ตอบคำถามทีละคนตามความสมัครใจ

ชี้นสอน

ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากนั้นครูผู้สอนเล่าบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ให้ผู้เรียนฟังแล้วถามผู้เรียนว่ามีตัวละครอะไรบ้างในเรื่องพี่หมีแบ่งปัน จากนั้นครูผู้สอนแนะนำตัวละครในเรื่องทีละตัวและถามนักเรียนว่าตัวละคร ที่ครูบอกไปมีชื่อว่าอะไรและมีเสียงร้องว่าอย่างไร จากนั้นให้ผู้เรียนเลือกตัวละครสัตว์ที่อยากเป็นในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ครูผู้สอนสังเกตว่า ผู้เรียนเริ่มที่จะไม่สนใจในกิจกรรมการสอนแล้ว ครูผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกหุ่นมือที่เป็นเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมาคนละ 1 ตัว จากนั้นเปิดเพลงเคลื่อนไหวทำทางตามครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลายเกิดความสนุกสนาน เมื่อผู้เรียนทำถูกต้องครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนทบทวนกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน โดยครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนพูดชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ที่ตนเองได้รับบทตัวละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ประกอบได้ด้วยตัวละครดังต่อไปนี้ เจ้าหมี เจ้าหมาและเจ้าแมว จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกเล่นตัวละครสัตว์ที่ตนเองได้รับบทบาท โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำวิธีการเล่น

ตาราง 30 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	ค่อนข้างรับรู้และเข้าใจในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	ต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	ค่อนข้างรับรู้และเข้าใจในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้	บอกชื่อตัวละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้
3	ค่อนข้างรับรู้และเข้าใจในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้ ครูผู้สอนต้องคอยถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถามไป	บอกชื่อตัวละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	ค่อนข้างรับรู้และเข้าใจในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้	บอกชื่อตัวละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้ บอกชื่อตัวละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอน

ครั้งที่ 22 สัปดาห์ที่ 8 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 4 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วงคือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักนักเรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือ ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรม อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับนักเรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนถามผู้เรียนว่าเมื่อครั้งที่แล้วผู้เรียนรับบทเป็นตัวละครอะไรบ้าง ให้ผู้เรียนบอกตัวละครพร้อมกับบอกเสียงร้องของสัตว์ที่ตนเองได้รับบทบาทในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากนั้นครูผู้สอนทบทวนการเคลื่อนไหวประกอบเพลงตามครูผู้สอนเพื่อให้ผู้เรียนสนใจและเกิดความสนุกสนานในการทำกิจกรรม

ชี้นสอน

ครูผู้สอนได้เล่าบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน เมื่อเล่าจบแล้ว ได้ถามผู้เรียนว่า ณ ป่า แห่งหนึ่งมีสัตว์อยู่ที่ตัว ผู้เรียนตอบครูผู้สอน จากนั้นครูผู้สอนเล่าบทละครต่อไป แล้วถามผู้เรียนว่า เมื่อทุกวันนี้เราเจอกันเราต้องพูดว่าอย่างไร ผู้เรียนตอบว่า สวัสดี จากนั้นครูให้ผู้เรียนสวัสดิ์พร้อมกับแนะนำชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ที่ละคนตามความสมัครใจ เมื่อแนะนำตัวครบทุกตัวละครแล้ว ครูผู้สอนได้สอนบทพูดของสัตว์แต่ละตัว เจ้าเจ้าหมา พูดว่า หนูหิวข้าว เจ้าแมว พูดว่า หนูหิวน้ำ เจ้าหมี พูดว่า มากินนี่ซิ เจ้าหมา พูดว่า ขอบคุณครับ เจ้าแมว พูดว่า หนูง่วงนอน เจ้าหมี พูดว่า งั้นเราไปนอนกันเถอะ เจ้าหมา พูดว่า ผันดีครับ พร้อมกับให้ผู้เรียนเล่นหุ่นมือไปด้วย โดยมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำในการเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน เมื่อผู้เรียนทำเล่นละครหุ่นมือได้ครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนและผู้เรียนทบทวนบทละคร เรื่อง พี่หมีแบ่งปัน โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนบอกชื่อตัวละครที่ตนเองได้รับบทบาทในเรื่องพร้อมกับแสดงท่าทางผ่านตัวละครหุ่นมือ จากนั้นครูผู้สอนเล่าบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน เมื่อถึงบทของผู้เรียนให้ผู้เรียนพูดบทตามครูผู้สอน โดยครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำวิธีการเล่น

ตาราง 31 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	ค่อนข้างรับรู้และเข้าใจในบทละคร เรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	รับรู้และเข้าใจในบทละคร เรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้
3	รับรู้และเข้าใจในบทละคร เรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้ ครูผู้สอนต้องคอยถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
4	รับรู้และเข้าใจในบทละคร เรื่อง พี่หมีแบ่งปัน จากที่ครูผู้สอนเล่าให้ฟังได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้

ครั้งที่ 23 สัปดาห์ที่ 8 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 5 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เขามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้าย ไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนบทละครที่ผู้เรียนได้รับบทบาทในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน

ขั้นสอน

ครูผู้สอนได้เล่าบทละครเรื่อง พี่หมูแบ่งปัน พร้อมกับให้ผู้เรียนแสดงหุ่นมือประกอบกับบทละครเรื่อง พี่หมูแบ่งปัน จากนั้นครูผู้สอนให้นักเรียนพูดบทละครที่ตนเองได้รับบทบาทที่ละคนตามลำดับตัวละครที่อยู่ในเรื่อง ครูผู้สอนสังเกตว่านักเรียนเริ่มที่จะไม่สนใจในกิจกรรมการสอนแล้ว ครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวทำทางประกอบเพลงตามครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลายเกิดความสนุกสนานพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่อ จากนั้นครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนแสดงหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปัน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมูแบ่งปัน โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นละครหุ่นมือตามบทบาทที่นักเรียนได้รับ เมื่อผู้เรียนทำเล่นละครหุ่นมือได้ครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ตาราง 32 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปันได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมูแบ่งปันของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมูแบ่งปันของตนเองได้
3	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมูแบ่งปันของตนเองได้
4	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมูแบ่งปันของตนเองได้

ครั้งที่ 24 สัปดาห์ที่ 8 แผนกิจกรรมที่ 4 ครั้งที่ 6 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม 40 นาที โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ชี้นำเพื่อทำความรู้จักผู้เรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้วเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 2 ชี้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือเป็นเวลา 10 นาที ช่วงที่ 3 ชี้นสรุปและทบทวนกิจกรรมเป็นเวลา 10 นาที อุปกรณ์ที่ใช้คือ ตัวละครหุ่นมือ

ชี้นำ

ครูผู้สอนทักทายพร้อมกับพูดคุยกับผู้เรียน ครูผู้สอนได้ทดสอบความพร้อมของผู้เรียน โดยการให้ยกมือซ้าย ยกมือขวา ยกทั้งสองมือ เอามือวางที่หัวเอียงไปทางซ้ายไปทางขวา มือจับที่หัวไหล่ สะบัดมือ จากนั้นครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไปในครั้งที่แล้ว โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนทบทวนบทละครที่นักเรียนได้รับบทบาทในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน

ชี้นสอน

ครูผู้สอนได้เล่าบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน พร้อมกับให้ผู้เรียนแสดงหุ่นมือประกอบกับบทละครเรื่องพี่หมีแบ่งปัน จากนั้นครูผู้สอนให้ผู้เรียนพูดบทละครที่ตนเองได้รับบทบาทที่ละคนตามลำดับตัวละครที่อยู่ในเรื่อง ครูผู้สอนสังเกตว่าผู้เรียนเริ่มที่จะไม่สนใจในกิจกรรมการสอนแล้ว ครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงตามครูผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความผ่อนคลายเกิดความสนุกสนานพร้อมที่จะทำกิจกรรมต่อ จากนั้นครูผู้สอนได้ให้ผู้เรียนแสดงหุ่นมือเรื่องพี่หมีแบ่งปัน โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ

ชี้นสรุป

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน โดยครูผู้สอนให้ผู้เรียนเล่นละครหุ่นมือตามบทบาทที่ผู้เรียนได้รับ เมื่อผู้เรียนทำเล่นละครหุ่นมือได้ครูผู้สอนเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชยให้กับผู้เรียน

ตาราง 33 การวิเคราะห์การรับรู้และแสดงออกหลังทำกิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียนคนที่	ทักษะการรับรู้	ทักษะการแสดงออก
1	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้ ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้ แต่ออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ครูผู้สอนต้องถามผู้เรียนหลายครั้ง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสิ่งที่ครูได้ถามไป
2	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้
3	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้
4	รับรู้และเข้าใจในบทละคร สามารถเล่นละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมีแบ่งปันได้	สามารถพูดบทละครในเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ของตนเองได้

6. เมื่อดำเนินการทดลองครบ 8 สัปดาห์แล้วจึงทำการประเมินหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาฉบับเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลอง เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2564

7. นำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนทดลอง (Pre-test) และหลังทดลอง (Post-test) มาวิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง

สรุปผลในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวม วิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษากับวัตถุประสงค์ของแผนกิจกรรม โดยใช้สูตร IOC ข้อมูลการประเมินผลการฝึกกิจกรรมจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้จำแนกออกเป็น 2 ส่วน คือ ก่อนฝึกกิจกรรม หลังการฝึกกิจกรรม โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

การประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี แบ่งออกเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง จำนวน 5 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง จำนวน 3 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ จำนวน 5 ข้อ ข้อมูลเกี่ยวกับภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน จำนวน 5 ข้อ โดยมีแบบ

รายการที่มีระดับการปฏิบัติ 3 ระดับ คือ ทำได้ด้วยตนเองให้คะแนนเท่ากับ 3 ต้องมีการกระตุ้นเตือนทางกาย ทางท่าทาง หรือวาจา อย่างใดอย่างหนึ่งให้คะแนนเท่ากับ 2 ต้องพุดนำแล้วพุดตามให้คะแนนเท่ากับ 1 จากนั้นหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) แล้วประเมินระดับความสามารถ ดังนี้ ระดับต่ำ คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 0-59 ระดับปานกลาง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 60-79 ระดับสูง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 80-100

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึก โดยการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และสถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 4 คน ซึ่งมีจำนวนน้อยหรือขนาดเล็กจึงได้ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติและอาจารย์ที่ปรึกษาทั้ง 2 ท่าน ลงมติเห็นควรให้เปลี่ยนมาใช้สถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test ซึ่งจะเหมาะสมกว่าสถิติแบบพาราเมตริก T-test independent

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือของกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ตอนที่ 2 แผนภูมิแสดงทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ โดยใช้สถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี (n=4)

ตาราง 34 จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา							
	ทักษะการรับรู้				ทักษะการแสดงออก			
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
	คะแนน	ระดับความสามารถ	คะแนน	ระดับความสามารถ	คะแนน	ระดับความสามารถ	คะแนน	ระดับความสามารถ
1	18	ต่ำ	41	สูง	18	ต่ำ	36	สูง
2	24	ต่ำ	48	สูง	24	ต่ำ	46	สูง
3	23	ต่ำ	48	สูง	26	ต่ำ	46	สูง
4	23	ต่ำ	51	สูง	25	ต่ำ	51	สูง
รวม เฉลี่ย	22	ต่ำ	47	สูง	23.25	ต่ำ	44.75	สูง

จากตาราง 33 แสดงว่า ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยทักษะการรับรู้ก่อนสอนจากการใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 18-24 คะแนนจากคะแนนเต็ม 54 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 22 ทักษะการรับรู้ทางภาษา อยู่ในระดับต่ำ และหลังจากสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 41-51 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47 ทักษะการรับรู้ทางภาษา อยู่ในระดับสูง ทักษะการแสดงออกก่อนสอนจากการใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 18-26 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.25 ทักษะการแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับต่ำ และหลังจากสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 36-51 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.75 ทักษะการแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับสูง

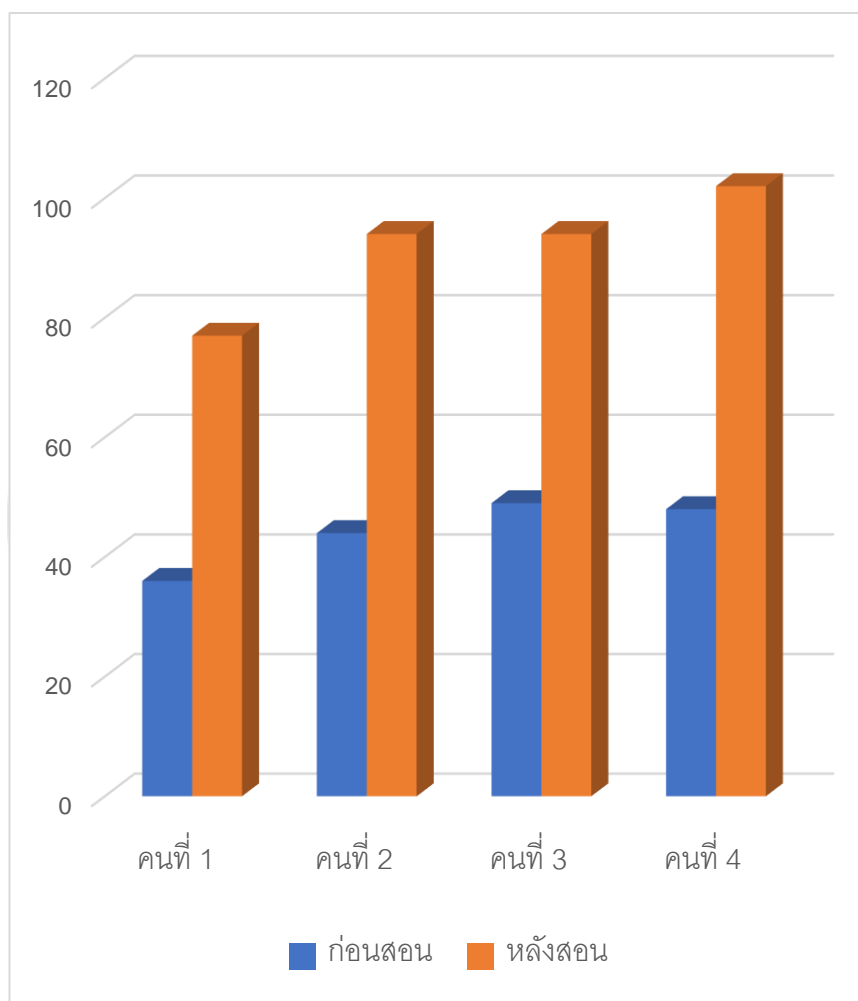
ตาราง 35 จำนวนคะแนน และค่าเฉลี่ยรวมของทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา			
	ก่อนทดลอง		หลังการทดลอง	
	คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	ระดับความสามารถ	คะแนนเต็ม (108 คะแนน)	ระดับความสามารถ
1	36	ต่ำ	77	สูง
2	44	ต่ำ	94	สูง
3	49	ต่ำ	94	สูง
4	48	ต่ำ	102	สูง
รวมเฉลี่ย	45.25	ต่ำ	91.75	สูง

จากตาราง 34 แสดงว่า ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 36-49 คะแนนจากคะแนนเต็ม 108 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.25 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับต่ำ และหลังจากสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 77-102 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.75 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับสูง

ตอนที่ 2 แผนภูมิแสดงทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ ข้อมูลจากตาราง 35 แสดงด้วยแผนภูมิได้ดังนี้

คะแนน

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และการแสดงออก
ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลัง
การสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ โดยใช้สถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs
Signed - Ranks Test

ตาราง 36 จำนวนคะแนนทักษะการรับรู้ทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ของ ความแตกต่าง	เครื่องหมาย		T
	ก่อนสอน (X)	หลัง สอน (Y)			+	-	
1	18	41	23	1	+1	-	0*
2	24	48	24	2	+2	-	
3	23	48	25	3	+3	-	
4	23	51	28	4	+4	-	
รวม					T+ = 10	T- = 0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงว่า ทักษะการรับรู้ทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่า ทักษะการรับรู้ทาง
ภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปีหลังจาก
ร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือทักษะที่สูงขึ้น

ตาราง 37 จำนวนคะแนนทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ของ ความแตกต่าง	เครื่องหมาย		T
	ก่อนสอน (X)	หลัง สอน (Y)			+	-	
1	18	36	18	1	+1	-	0*
2	24	46	22	3	+3	-	
3	26	46	20	2	+2	-	
4	25	51	26	4	+4	-	
รวม					T+ = 10	T- = 0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 แสดงว่า ทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่ว่า ทักษะการแสดงออกทางภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปีหลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือมีทักษะที่สูงขึ้น

ตาราง 38 จำนวนคะแนนทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

นักเรียน คนที่	คะแนน		ผลต่างของ คะแนน $D = Y - X$	ลำดับที่ของ ความแตกต่าง	เครื่องหมาย		T
	ก่อนสอน (X)	หลัง สอน (Y)			+	-	
1	36	77	41	1	+1	-	0*
2	44	94	50	3	+3	-	
3	49	94	45	2	+2	-	
4	48	102	54	4	+4	-	
รวม					T+ = 10	T- = 0	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 37 แสดงว่า ทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่ว่า ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือมีทักษะที่สูงขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึกโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

สมมติฐานงานวิจัย

1. ทักษะการรับรู้ทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น
2. ทักษะการแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น
3. ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้การวิจัย
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยมีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่รับบริการอยู่ในศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการเลือกแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมละครหุ่นมือ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง คือ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที

5. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ดังนี้

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ อายุ

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ชื่อพ่อหรือแม่ ชื่อครู ชื่อเพื่อน

5.3 ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ได้แก่ วัว แมว ลูกหมา หมู นกกา

5.4 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ได้แก่ คำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ขอขอบคุณ ครับ/ค่ะ หนูง่วงนอน หนูหิวข้าว หนูหิวน้ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

2. แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนเตรียมการ

1.1 ขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอ สัตหีบ จังหวัดชลบุรี

1.2 จัดเตรียมเอกสารหนังสือขอความเห็นชอบพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเอกสารให้ความยินยอมเข้าร่วมในโครงการวิจัย

2. ขั้นตอนดำเนินการ

2.1 ผู้วิจัยเข้าพบครูที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงข้อมูลการดำเนินการทำกิจกรรม และเสนอเอกสารเพื่อขออนุญาตให้บุตรหลานเข้าร่วมโครงการวิจัย

2.2 ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน จำนวน 24 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการวิจัย

2.3 ผู้วิจัยได้ทำกิจกรรมในรูปแบบ On-line เนื่องจากสถานการณ์โควิดทำให้ไม่สามารถทำกิจกรรมในรูปแบบ On-site ได้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและที่ปรึกษาร่วมให้ทำกิจกรรมในรูปแบบ On-line อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านให้ความเห็นชอบตรงกันให้ทำกิจกรรมในรูปแบบ On-line การทดลองแบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่สามารถที่จะมีเครื่องมือเทคโนโลยีเป็นของตนเองได้ จึงต้องให้ผู้ปกครองคอยช่วยเหลือ แต่เนื่องจากผู้ปกครองของกลุ่มตัวอย่างมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการแบ่งกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัยออกเป็น 2 กลุ่ม ตามความสะดวกของผู้ปกครอง ก่อนที่จะทำการทดลองในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้ทำการชี้แจงกิจกรรมและนัดหมายเวลากับผู้ปกครองทุกครั้งผ่านทาง line ในการทำกิจกรรมกิจกรรมแบบออนไลน์โดยผ่านระบบ line ผู้เรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เนื่องจากมีผู้ปกครองคอยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิดและมีความคุ้นเคยกับผู้ปกครองเป็นอย่างดี แต่ในการทำกิจกรรมผู้ปกครองไม่ได้ชี้แนะคำตอบให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี ทำให้ เมื่อหลังจากการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่สูงขึ้น

2.4 หลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือและประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากการทำกิจกรรมเสร็จสิ้นในสัปดาห์ที่ 8

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 4 แผน 24 กิจกรรม และแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีระดับ IQ 50-70 ไม่มีความพิการซ้ำซ้อน อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษาที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา (Pretest) จากนั้นดำเนินการสอนด้วยตนเองใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึง 19 ธันวาคม 2564 สัปดาห์ละ 3 วัน จำนวน 24 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที ตั้งแต่วันที่ 10.30-11.10 น. และทำการประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา (Post-test) ด้วยแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ฉบับเดียวกับที่ทำการประเมินก่อนทำกิจกรรม แล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าทางสถิติพื้นฐานได้แก่ Index of Item Objective Congruence (IOC) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และสถิตินอนพาราเมตริก The Wilcoxon Matched - Pairs Signed - Ranks Test

การจัดทำวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูล และมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ โดยรวบรวมข้อมูลผลจากแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกที่ได้ จำแนกออกเป็นก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นสัปดาห์ที่ 8 เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลและความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูลจากการประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของกลุ่มตัวอย่าง

2. ตรวจสอบข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ และวิเคราะห์ข้อมูลลงโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อประมวลผลหาค่าสถิติ

การอภิปรายผลข้อมูลผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์ นำเสนอในรูปแบบของตาราง และ แผนภูมิรูปภาพ

สรุปผลการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ออกแบบแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ขั้นตอนการออกแบบกิจกรรม

1. ศึกษาหลักสูตร สาระที่นักเรียนควรรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธราช 2560 และวิธีการสอน ทฤษฎีการเรียนรู้การสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีปัญหาทางด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

3. เขียนแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จำนวน 4 แผน โดยศึกษารูปแบบการสอน และกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ที่มีปัญหาด้านทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อายุระหว่าง 6-8 ปี จากคู่มือ หนังสือ และตำรา

4. นำแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมด้านเนื้อหาของการจัดกิจกรรมจำนวน 3 คน

5. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแผนการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึกโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ

ผลการประเมินทักษะการรับรู้ก่อนและหลังการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 77-102 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.75 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ทักษะการรับรู้ทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

3. ทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

4. ทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีจุดหมายเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี และเพื่อเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังฝึกโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ ผลการวิจัย พบว่า

1. การออกแบบแผนกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับละครหุ่นมือ ซึ่งเป็นการแสดงละครที่ใช้หุ่นแสดงเป็นตัวละคร โดยมีคนเป็นผู้เชิดตามบทบาท ลักษณะนิสัยของตัวของตัวละคร การแสดงละครหุ่น เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวหรือแนวคิดด้วยวิธีที่ง่ายที่สุด และได้ผลดีแบบหนึ่ง ไม่จำเป็นต้องมีฉากเวที หรือเครื่องแต่งตัว ความสำคัญอยู่ที่การแสดงด้วยหุ่น โดยผู้วิจัยได้เลือกหุ่น ประเภทหุ่นมือ เนื่องจากมีความเหมาะสมกับเด็ก ด้วยตัวหุ่นออกแบบ ตัดเย็บด้วยผ้าสำลีที่ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก โดยเนื้อหาของบทละครที่ใช้ในแผนกิจกรรมเป็นเนื้อหาที่เข้าใจง่าย ไม่มีความซับซ้อน ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้ จากการวิจัยพบว่า ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยอายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากฝึก โดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ อยู่ในระดับสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานในข้อที่ 1 ที่ได้ตั้งไว้ว่า ทักษะการรับรู้และแสดงทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากรับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น และ ข้อที่ 2 ที่ได้ตั้งไว้ว่า ทักษะการแสดงทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากรับการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางลักษณีย์ รักพงษ์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหุ่นมือและกิจกรรมเพื่อการสื่อสารความสามารถทางการพูดและการฟังของเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาหุ่นมือประกอบกิจกรรมการเล่นิทานเพื่อเตรียมความพร้อมและ เปรียบเทียบระดับความสามารถด้านการฟังและการพูดของนักเรียนระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้หุ่นมือประกอบกิจกรรมการเล่นิทาน โดยใช้เครื่องมือแผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานโดยใช้หุ่นมือและแบบทดลองด้านการฟังและการพูดก่อนใช้กิจกรรม ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับประสบการณ์จากการทำกิจกรรม โดยการใช้หุ่นมือในการเล่นิทานส่งผลให้พัฒนาการฟังและการพูดของเด็กโดยรวมสูงขึ้น

ปัจจัยส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาทางด้านทักษะทางการรับรู้และแสดงออกที่สูงขึ้นคือ การสร้างแผนกิจกรรมพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก การจัดแบ่งเนื้อหาให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ประกอบไปด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ข้อมูลเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

ลัดดา นีละมณี (2531, น. 30) ได้กล่าวว่่า หน้ือมือเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณค่าต่อเด็ก ๆ มาก และมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของเด็ก สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนได้อย่างดี กระตุ้นให้เด็กสนใจ บทเรียนตลอดเวลา โดยเฉพาะกิจกรรมที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและเป็นนามธรรมมากเกินไปสำหรับเด็ก ซึ่งมีความสอดคล้องกับ จิตรารภรณ์ เตมียกุล (2531, น. 30-31) มีความคิดเห็นสอดคล้องในเรื่องคุณค่าของหน้ือว่า เป็นสื่อการเรียนที่มีประโยชน์ในการจัดการศึกษามาก นำไปใช้ในการสอนได้หลาย ๆ หน้ือหาและเป็นสื่อที่เคลื่อนไหวได้ น่าสนใจกว่าภาพธรรมดา ถ้ามีการนำหน้ือมาใช้ในห้องเรียนของเด็กปฐมวัยจะเป็นประโยชน์ต่อเด็กอย่างมากทั้งในด้านจิตวิทยาส่งเสริมให้เกิดความริเริ่มจินตนาการ ความเป็นผู้นำกล้าแสดงออก การใช้หน้ือประกอบการสร้างให้ผลดีโดยสามารถเลียนแบบของจริงได้ ทำให้ผู้เรียนสนใจและซ้ึกจูงในผู้เรียนร่วมกิจกรรมในการเรียน

สำหรับการจัดการเรียนการสอน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อยจะพัฒนาการทางด้านการรับรู้และแสดงออก เริ่มเข้าใจคำพูดของผู้อื่น เน้นการจัดกิจกรรมที่มีความน่าสนใจเพื่อสร้างจุดสนใจให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนที่มีการเน้นฝึกปฏิบัติ ซ้้า ๆ ทบทวนอยู่เสมอ ซึ่งมีความสอดคล้องกับ การจัดการเรียนการสอนมีการใช้หลักการสอนด้วยทฤษฎี 3R (ผดุง อารยะวิญญู, 2539, น. 47) ได้กล่าวถึง หลักการวิธีการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้หลักการสอนแบบ 3R ได้แก่ Repetition คือ สอนซ้้าและใช้เวลาสอนมากกว่าบุคคลทั่วไปใช้วิธีสอนหลายวิธีในหน้ือหาแบบเดิม Relaxation คือ การสอนแบบไม่ตริ้งเครียดไม่สอนวิชาเดียวนานเกินไป 15 นาที ควรเปลี่ยนกิจกรรมการสอน วิชาการเป็นการเล่น ร้องเพลง ดนตรี เล่นิทาน หรือให้ลงมือปฏิบัติจริง Routine คือ การสอนให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นกิจกรรมที่จะต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอในแต่ละวัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับ สาวิตรี เกษณี (2560) ที่ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการอ่าน โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการประสาทสัมผัสร่วมกับหลักการสอนแบบ 3R ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการประสาทสัมผัสร่วมกับหลักการสอนแบบ 3R สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สามารถทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้น เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะมีความสนใจมีสมาธิสั้นกว่าเด็กปกติเรียนรู้แบบ เน้น ซ้้า ซ้้า ทวน ตามหลักการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีแบบ 3R ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่วนใหญ่จะอยู่ที่ประมาณ 30-40 นาที ทำซ้้าไป ซ้้ามา ส้ปดาห์ละ 3 ครั้ง ในระยะเวลา 8 ส้ปดาห์ การจัดกิจกรรมต้องไม่มีความซับซ้อนเป็นกิจกรรมที่ง่าย ๆ ไม่ยากจนเกินไป สามารถเรียนรู้ปฏิบัติตามจากตัวแบบเด็กเรียนรู้ได้จากครูผู้สอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของแบนดูรา (Bandura) การเรียนรู้โดยให้ดูตัวแบบ

(Learning Through Modeling) โดยผู้เรียนจะเลียนแบบจากตัวแบบเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบซึ่งรวมถึง การสังเกตการตอบสนองและปฏิกริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำ หรือการปฏิบัติของตัวแบบ คำบอกเล่าเกี่ยวกับตัวแบบ ความน่าเชื่อถือของตัวแบบ ผลจากสังเกตทำให้ผู้สังเกตสามารถเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากครูผู้สอนและสามารถปฏิบัติตามในการทำกิจกรรมได้ รวมไปถึงสื่อสาร ผู้ส่งสาร ผู้รับสาร จะมีการโต้ตอบกับสารนั้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีของ SMCR เดวิด เค เบอร์โล ได้กล่าวว่า S (source) ผู้ส่งสารต้องมีความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการเข้ารหัส (encode) เนื้อหาข่าวสารมีเจตคติที่ดีต่อผู้รับเพื่อผลในการสื่อสาร มีความรู้อย่างดีเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จะส่ง และควรจะสามารถในการปรับระดับของข้อมูลนั้นให้เหมาะสมและง่ายต่อระดับความรู้ของผู้รับ ตลอดจนพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับผู้รับด้วย M (Message) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวข้องกับทางด้านเนื้อหาสัญลักษณ์และวิธีการส่งข่าวสาร C (Channel) ช่องทางในการส่งหมายถึงการที่จะส่งข่าวสารโดยการให้ผู้รับได้รับข่าวสารข้อมูลโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่ง คือ การได้ยิน การดู การสัมผัส การลิ้มรส หรือการได้กลิ่น R (Receiver) ผู้รับ ต้องเป็นผู้มีทักษะความชำนาญในการสื่อสารโดยมีความสามารถในการถอดรหัสข่าวสาร (decode) เป็นผู้ที่มีเจตคติ ระดับความรู้ และพื้นฐานทางสังคม วัฒนธรรม เช่นเดียวหรือคล้ายคลึงกันกับผู้ส่งสารจึงจะทำให้การสื่อความหมายหรือการสื่อสารนั้นได้ผล ซึ่งเป็นผลทำให้เด็กมีการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้สูงมากยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็ก อายุระหว่าง 6-8 ปี ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีคะแนนระหว่าง 77-102 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.75 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ทักษะการรับรู้ทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

3) ทักษะการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

4) ทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($T = 0, p < .05$)

จากผลการฝึกทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ พบว่า แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมุติฐานข้อที่ 3 ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี หลังจากร่วมกิจกรรมละครหุ่นมีทักษะที่สูงขึ้น เนื่องมาจากเด็กมีความสนใจ ในการทำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยการใช้ละครหุ่นมือสอดแทรกกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจให้กับผู้เรียน ช่วยพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวดี ศิลาภรณ์ (2556) ได้ศึกษาความสามารถในการพูดของเด็กปฐมวัยและเปรียบเทียบความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังทำกิจกรรมนิทานประกอบหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี จำนวน 20 คน การทดลองในครั้งนี้ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 30-45 นาที รวม 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดกิจกรรมนิทานประกอบหุ่นมือ และแบบทดสอบวัดความสามารถทางการพูด หลังจากทดลองวัดระดับความสามารถทางการพูดของเด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมีค่าสูงกว่าก่อนทำกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ซึ่งแสดงว่าแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นสามารถพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางการพูดสูงขึ้นได้อย่างชัดเจน อุบล เวียงสมุทร (2539) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับจากการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ การใช้หุ่นมือประกอบการเล่านิทาน ผลการวิจัยพบว่า การจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น เด็กที่มีความพร้อมทางด้านภาษาแตกต่างจากเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดการประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางเพียงอย่างเดียวแสดงว่าการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่นทำให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านภาษาที่ดีขึ้น

จากการประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ กลุ่มตัวอย่างมีทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่สูงขึ้นหลังจากทำกิจกรรม 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที รวมทั้งหมด 24 ครั้ง งานวิจัยของ สมพร คำมูล (2557) ได้ศึกษาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนอายุระหว่าง 6-10 ปี ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้มีระดับเซาวิปัญญา 50-70 ที่มีพัฒนาการทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายล่าช้า จำนวน 12 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 40 นาที รวมทั้งหมด 24 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ คือ ชุดกิจกรรมการแต่งกาย 24 กิจกรรมและแบบประเมินความสามารถด้านการแต่งกาย ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ อายุ 6-10 ปี ที่มีระดับเซาวิปัญญา 50-70 หลังการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการแต่งกายที่มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายอยู่ในระดับดีมาก เปรียบเทียบจากความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาหลังจากการฝึกโดยการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย พบว่า สูงกว่าก่อนการฝึก นอกจากนี้จิงจิต ไชยวงศ์ (2550) ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยระบบแลกเปลี่ยนรูปภาพเพื่อการสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดภาพในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาและเพื่อศึกษาการพัฒนาทักษะการสื่อสารของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอย่างรุนแรง โดยใช้การแลกเปลี่ยนรูปภาพเพื่อการสื่อสาร ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 28 วัน วันละ 30 นาที เครื่องมือที่ใช้ คือ ชุดภาพจำนวน 7 ภาพ แบบแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน แบบประเมินและบันทึกการฝึก บันทึกภาพวีดิทัศน์ ผลการศึกษาพบว่า ได้ชุดภาพ 2 ชุด จำนวน 7 ภาพแบ่งเป็นหมวดขนมและหมวดของเล่น เป็นภาพถ่ายสีสร้างจากการประเมินแรงเสริมกรณีศึกษา กรณีศึกษามีทักษะการสื่อสารโดยระบบแลกเปลี่ยนรูปภาพเพื่อการสื่อสารในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และ ชลาทิพย์ ผอมคง (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังการสอนโดยการใช้กิจกรรมการเล่นเกม ประกอบบัตรคำภาพสามมิติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไม่มีความพิการซ้ำซ้อน โรงเรียนชุมพรปัญญาอนุกุล จังหวัดชุมพร ระยะเวลาในการทดลองภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 เครื่องมือที่ใช้ในได้แก่ แผนการสอนการอ่านคำโดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมประกอบบัตรคำภาพสามมิติ เกมประกอบการสอนอ่านคำ คำศัพท์ผลการวิจัย

สรุปได้ว่า นักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ได้รับการพัฒนาโดยกิจกรรมการเล่นเกม ประกอบบัตรคำภาพสามมิติมีทักษะการอ่านคำอยู่ในระดับดี และนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านคำโดยกิจกรรมการเล่นเกมประกอบบัตรคำภาพสามมิติมีทักษะการอ่านคำสูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับเด็กที่มุ่งเน้นความสามารถให้เด็กเกิดความคิด ความกล้าแสดงออก การสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอน เปิดความคิดให้เด็กอย่างอิสระ รู้จักเลือกในสีสรรคที่ตนเองชื่นชอบ สร้างปฏิสัมพันธ์กับระหว่างกลุ่มเพื่อนและครูผู้สอน กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับที่มีความเหมาะสมสำหรับเด็กนั้นมีหลายหลายกิจกรรม ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การแสดงออกทางความคิด ได้ประสบการณ์ตรงจากการทดลอง และสร้างมาสร้างสรรคผลงานได้อย่างอิสระ ซึ่งสามารถแบ่งได้หลากหลายประเภทดังนี้ การปั้น การตัด ปะ ฉีกกระดาษ การพับกระดาษ การพิมพ์ภาพ การประดิษฐ์จากเศษวัสดุ กิจกรรมวาดภาพระบายสี กิจกรรมเล่นกับสีน้ำ (ชนิสรา บุญนาค, 2562) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ที่ได้กล่าวถึงกิจกรรมทางศิลปะที่มีความเหมาะสมกับเด็ก ได้แก่ การวาดภาพระบายสี การเล่นกับสีน้ำ การพิมพ์ภาพ การปั้น การพับ ฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์ การประดิษฐ์ และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมรินทร์ ตั้งพิทักษ์ไพบุลย์ (2562, น. 55) ที่ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะมีความหลากหลายกิจกรรม ทั้งในรูปแบบ กระบวนการ วัสดุอุปกรณ์และจินตนาการขึ้นอยู่กับความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็ก ส่วนสำคัญคือ การให้เด็กเรียนรู้ ทดลองด้วยตนเอง ได้ฝึกใช้ความคิด จินตนาการและปราสาทสัมผัสต่างอีกทั้งยังสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ

จากการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกกิจกรรมวาดภาพระบายสีซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กเข้ามาอยู่ในกิจกรรมที่ 1 เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียนในครั้งแรกเพราะเป็นกิจกรรมที่เปิดความคิดที่อิสระให้กับเด็กและสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งระหว่างทำกิจกรรมระบายสีครูผู้สอนได้พูดคุยซักถามกับผู้เรียนเพื่อสร้างความคุ้นเคย ทำให้ผู้เรียนเกิดกล้าแสดงออก รู้จักปรับตัว เกิดความคิด เกิดสมาธิและผ่อนคลายเกิดการเรียนรู้ที่จะสื่อสาร กล้าที่จะพูดกับครูผู้สอนมากยิ่งขึ้นก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัย Geraci (1990, p. 9) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การใช้กิจกรรมทางศิลปะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์ และการปรับตัว ผลการศึกษาพบว่ากิจกรรมศิลปะส่งเสริมให้นักเรียนมี

ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้นักเรียนรู้สึกภูมิใจในตัวเองและมีการพัฒนาทางสติปัญญามากยิ่งขึ้น มีความสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของ ผศ.ดร. จักรพงษ์ แพทย์หลังฟ้า ที่ได้กล่าวไว้ว่า จากประสบการณ์โดยตรงที่ได้จัดกิจกรรมการสอนด้วยกิจกรรมวาดภาพพระบายสีกับนักเรียน พบว่ากิจกรรมวาดภาพพระบายสีเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างความคุ้นเคยกันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียน ได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ทำกิจกรรมครูผู้สอนมีการพูดคุยซักถามนักเรียนเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งโดยธรรมชาติกระบวนการทางศิลปะเป็นสื่อที่เด็กชื่นชอบอยู่แล้ว เมื่อเด็กได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการทางศิลปะ เช่น การวาดภาพ การระบายสี จะทำให้ผู้เรียนเปิดใจ ไว้วางใจ สนุกสนาน และเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กกับครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี ซึ่งตามหลักของจิตวิทยา สีช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และมีผลต่อความรู้สึกของผู้เรียน มีความสอดคล้องกับทฤษฎีสีของคานดินสกี ได้ได้กล่าวไว้ว่า สีที่เลือกไปใช้เป็นสีที่เราชอบมากที่สุดซึ่งในความเป็นจริงแล้ว สีแต่ละสีจะมีความหมายและความรู้สึกที่แตกต่างกัน ซึ่งจะให้ผลทางจิตวิทยาที่แตกต่างกันตามการผสมสีแบบต่าง ๆ มีหลักทางจิตวิทยาอยู่ 4 สี คือ แดง น้ำเงิน เหลือง และเขียว ซึ่งสัมพันธ์โดยตรงกับร่างกายและจิตใจของมนุษย์ (Kandinsky, 1988, p.132)

ในการพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการที่สูงขึ้น สังเกตได้จากก่อนเริ่มทำการวิจัย เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้เป็นครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตบริการที่ 12 จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างไม่ค่อยคุยกับผู้วิจัยในการทำกิจกรรมจึงใช้เวลาในการทำ ความคุ้นเคยนานกว่าครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตบริการที่ 12 ก่อนทำการทดลองได้ทำการประเมิน โดยการทำแบบประเมินทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี กับกลุ่มตัวอย่าง 4 คน ผู้เรียนบางคนออกเสียงไม่ค่อยชัดเจน ไม่กล้าพูดคุย ไม่สบตา รู้สึกเขินอาย บางคนไม่พูดคุยกับผู้วิจัย เนื่องจากไม่คุ้นเคยกันมาก่อน หลังจากการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ในสัปดาห์ที่ 2 ครั้งที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเริ่มคุ้นเคยกับครูผู้วิจัย สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของผู้วิจัยได้มากยิ่งขึ้น กลุ่มตัวอย่างสามารถเล่นกิจกรรมด้วยละครหุ่นมือได้ พูดโต้ตอบกับครูผู้วิจัยได้ บางคนพูดออกเสียงได้เป็นคำ แต่ยังออกเสียงไม่ชัดเจน บางคนผู้วิจัยต้องใช้คำถามเน้น ซ้ำ หลายรอบ ผู้วิจัยสังเกตว่าระหว่างการทำกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างเริ่มไม่ค่อยสนใจ ผู้วิจัยจึงได้นำการเคลื่อนไหวท่าทางประกอบเพลงมาใช้ในกิจกรรม ตามทฤษฎีของ โซลตัน โคดาเย (Zoltan Kodaly, 1882-1967) กล่าวไว้ว่า หลักการสอนดนตรีโดยการจัดลำดับเนื้อหาและกิจกรรมดนตรีให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ดนตรีสำหรับ

เด็กมีความสำคัญและต้องพัฒนาเช่นเดียวกับภาษา เด็กควรฟังดนตรีก่อนแสดงออกทางการร้องหรือการเล่น และเมื่อเขามีประสบการณ์เพียงพอก็สามารถฝึกการอ่านและเขียนภาษาดนตรีได้ ซึ่งมีขั้นตอนจากง่ายไปหายากสามารถฝึกสอดประสานทางดนตรีผู้เรียนได้ทั้งเรื่องจังหวะ ระดับเสียง ทำนอง และการประสานเสียง โดยการร้องเพลงตามแบบฝึกหัดของโคคายซึ่งมีการแบ่งเป็นระดับชั้นต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียน พัชรวิทย์ กำเนิดเพชร (2535, น. 5) ได้กล่าวว่า ดนตรีนำมาซึ่งความสนุกสนานและการผ่อนคลาย เป็นสื่อภาษาสากล สามารถกระตุ้นและตอบสนองให้บุคคลได้ และช่วยพัฒนาการทางอารมณ์ของเด็กได้ดีขึ้น ในเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ธาลามัส จะทำงานในลักษณะ Overactive คือ ทำงานมากเกินไปทำให้เด็กเกิดความเครียดและไม่เกิดความจำ ดนตรีจะช่วยทำให้เด็กคลายความเครียด ซึ่งจะช่วยให้เด็กเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับ ประกอบบุญ กลุ่มอารมณ์ (2548, น. 29) ได้กล่าวว่า ดนตรีช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีการตอบสนองได้เช่นเดียวกับเด็กปกติ ดังนั้นการจัดประสบการณ์ที่มีสิ่งเร้าด้วยดนตรีจึงเป็นวิธีหนึ่งที่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ ของเด็ก เพราะดนตรีจะทำให้เด็กผ่อนคลาย ส่งผลให้เด็กมีความตั้งใจและมีสมาธิสูงขึ้น นอกจากนี้ ดนตรียังมีส่วนกระตุ้นให้เด็กเคลื่อนไหวไปตามเสียงดนตรี อย่างอิสระตามความคิดของตนเองได้ ทำให้กลุ่มตัวอย่างรู้สึกสนุกสนาน เกิดสุนทรียภาพมีความสนใจในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น หลังการฝึกกิจกรรมด้วยละครหุ่นมือสัปดาห์ที่ 8 กลุ่มตัวอย่างมีลักษณะมีการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกมีค่าคะแนนที่สูงขึ้นจากเดิม สามารถพูดออกเสียงเป็นประโยคและชัดเจน กล่าวสบตา พูดคุย ตอบคำถามผู้วิจัยได้ดีมากยิ่งขึ้น

จากสถานการณ์ การแพร่ระบาดของโควิด 19 ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถทำกิจกรรมแบบออนไลน์ได้ วิธีการจัดการเรียนการสอนที่สะดวกมีความเหมาะสมกับสถานการณ์มากที่สุด คือการจัดการจัดการเรียนการสอนแบบ online ซึ่ง Worathan Technology (ม.ป.ป.) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิม ให้เป็นการเรียนแบบใหม่ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอนสอดคล้องกับ Calder & Mccollum (1988) ที่ได้กล่าวว่า คำจำกัดความโดยทั่วไปของการเรียนรู้แบบเปิด คือการเรียนรู้ตามเวลา ตามความต้องการ และสถานที่ของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ จักรกฤษณ์ โปตาพล (2563, น. 4) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ จะเป็นการเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยอยู่ในรูปแบบของคอมพิวเตอร์ เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ บวกกับระบบอินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ทุกสถานที่ ทุกเวลา เป็นการสร้างการศึกษาตลอดชีวิต ภิญญ

วทอง (2564, น. 102) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์จะต้องมีหลักสูตรที่กระชับ เน้นเนื้อหาจำเป็นตามมาตรฐานของแต่ละช่วงวัย เพื่อให้ครูสามารถนำไปวางแผนการสอนและใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม ยืดหยุ่นโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีผสมผสาน คำนึงถึงความรู้และทักษะจำเป็นต่อผู้เรียน วิธีการเรียนรู้และประเมินผล เน้นการปฏิบัติให้ผู้เรียนเกิดความสุข หาเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ เช่น Microsoft Teams, Zoom, Facebook และ Line

ผู้วิจัยได้เลือกทำกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกในรูปแบบออนไลน์ line meeting ผลการวิจัยพบว่า พบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบออนไลน์มีการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่สูงขึ้นหลังจากการทำกิจกรรมโดยใช้ละครหุ่นมือ เมื่อทำการเปรียบเทียบกับการสอนในรูปแบบออนไลน์ พบว่า ในการทำแบบออนไลน์ผู้วิจัยต้องตรวจสอบสัญญาณอินเทอร์เน็ต การขาดอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ไม่มีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เป็นของตนเองได้ จึงต้องมีผู้ปกครองคอยให้ความช่วยเหลือหรือคอยดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด ซึ่งมีความสอดคล้องกับ งานวิจัย Ferri, Grifoni & Guzzo (2020) ได้ศึกษาข้อมูลการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์โควิด พบว่ามีปัญหาด้านการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและการขาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ครูและนักเรียนขาดทักษะดิจิทัล และนักเรียนขาดปฏิสัมพันธ์กับครูทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการเรียน แต่เนื่องจากในการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือก่อนที่ผู้วิจัยจะเริ่มทำกิจกรรมในแต่ละครั้งผู้วิจัยได้มีการจัดทำคลิปวิดีโอส่งให้ผู้ปกครองก่อนทำกิจกรรมทุกครั้งเพื่อให้ผู้ปกครองได้ทำความเข้าใจในกิจกรรมที่ผู้วิจัยจะดำเนินการทำกิจกรรมกับผู้เรียน การจัดการกิจกรรมแบบออนไลน์จะทำให้ผู้เรียนเกิดความสะดวกในการเรียน ไม่ต้องเดินทางมาเรียน ผู้เรียนเกิดความคุ้นชินกับสภาพสิ่งแวดล้อมและไม่ต้องปรับตัวกับบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ภิญโญ วงษ์ทอง (2564, น. 113) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์บนพื้นฐานสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัย พบว่าการเรียนออนไลน์สามารถเรียนที่บ้านได้โดยไม่ต้องเดินทางมาโรงเรียน ไม่ต้องเสียเวลาในการเดินทาง ทำให้มีเวลาในการเตรียมตัวมากขึ้น เรียนได้ทุกเวลา สามารถเรียนย้อนหลังได้จากคลิปบันทึกการสอนได้ นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน เพื่อให้นำไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือที่สูงขึ้น

เมื่อนำผลการวิจัยการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาโดยผ่านการจัดกิจกรรมแบบออนไลน์มาเปรียบเทียบกับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ พบว่า การจัดกิจกรรมแบบออนไลน์ด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือแบบออนไลน์อยู่ในระดับสูงขึ้นไป โดยคะแนนหลังจากการสอนโดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ มีทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาสูงขึ้น มีคะแนนระหว่าง 77-102 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 91.75 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการสอนแบบออนไลน์ ใช้กิจกรรมนิทานหุ่นมือเพื่อพัฒนาการพูดของเด็กปฐมวัย มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77.85 ซึ่งมีความแตกต่างของค่าคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 13.90 ซึ่งอนุมานได้ว่าการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือแบบออนไลน์สามารถช่วยพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้สูงขึ้นและสะดวกในการจัดกิจกรรม สามารถเรียนได้โดยไม่จำกัดช่วงเวลาและสถานที่ หากแต่จะต้องอธิบายทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ผู้เรียนก่อน เพื่อให้การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาที่มีประสิทธิภาพที่สูงมากยิ่งขึ้น

จากผลการวิจัยแสดงว่า การพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี สามารถพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้สูงขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยของผลการประเมินทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษา หลังการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ 8 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการสอนด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย เกิดการพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาได้เต็มความสามารถตามช่วงวัยที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้

จากผลการวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ของกลุ่มตัวอย่างที่ดีขึ้น ในช่วงดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ควรมีการสร้างความรู้ความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างก่อนเพื่อผู้วิจัยและกลุ่มตัวอย่างจะมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ก่อนการเริ่มทำกิจกรรม
2. ควรตรวจสอบความพร้อมของกลุ่มตัวอย่างทุกครั้งก่อนเริ่มทำกิจกรรม เช่น ทางด้านอารมณ์ ทางด้านร่างกาย เนื่องจากกลุ่มเด็กอย่างเป็นกลุ่มเด็กพิเศษ ต้องมีการความเข้าใจได้รับการดูแลมากกว่าเด็กปกติทั่วไป

3. เนื่องจากกลุ่มเด็กอย่างเป็นกลุ่มเด็กพิเศษ การประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาควรมีการประเมินหลังสิ้นสุดแผนกิจกรรมในครั้งนั้น เพื่อไม่ทำให้กลุ่มเด็กอย่างสับสนหัวข้อในการประเมิน

4 ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองก่อนการทำกิจกรรมทุกครั้ง เนื่องจากผู้ปกครองมีความใกล้ชิดกับกลุ่มเด็กอย่างมากที่สุด การที่มีผู้ปกครองอยู่ด้วยในการทำกิจกรรม นอกจากจะทำกิจกรรมได้ทั้งที่โรงเรียนแล้วยังสามารถนำกิจกรรมไปทำที่บ้านได้ จะทำให้กลุ่มเด็กเกิดการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาได้ดีมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี และการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย ในช่วงอายุมากกว่า 6 ปี โดยใช้กิจกรรมละครหุ่นมือ
2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษากับเด็กที่มีความต้องการพิเศษประเภทอื่น เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางด้านพัฒนาการล่าช้า เด็กที่มีภาวะเสี่ยงต่อการมีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- Calder, J. & McCollum, A. (1988). *Open and Flexible Learning in Vocational Education and Training*. London: Kogan Page.
- Ferri, F., Grifoni, P., & Guzzo, T. (2020). Online learning and emergency remote teaching: Opportunities and challenges in emergency situations. *Societies*, 10(4), 86.
- Geraci, A. M. (1990). *The use of art Therapy to improve emotion art activity: Art Therapy in Journal of child and Adolescent group Therapy*. SF: Jossey – Bass.
- Greensmith. (2016). *Puppets in Educatio*. Retrieved from <https://creativityinstitute.com/pages/puppets-in-education>
- Kandinsky, W. (1988). *Point and Line to plane*. NY: Dover Publication.
- Matos, A., Rocha, T., Cabral, L., & Bessa, M. (2015). Multi-sensory storytelling to support learning for people with intellectual disability: an exploratory didactic study. *Procedia computer science*, 67, 12-18
- Rahmani, P. (2011). The efficacy of narrative therapy and storytelling in reducing reading errors of dyslexic children. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 29, 780-785.
- กลุ่มศิลปวัฒนธรรมเพื่อเยาวชน. (2530). *มายา*. สืบค้นจาก www.benjaporn2534.files.wordpress.com
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อแนวคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลยา ตันติผลลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เบรน-เบส บั๊คส์.
- เกศินี โชติเสถียร. (2524). *หุ่นเชิดมือ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ชนิษฐา บุนนาค. (2562). *การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย*. สืบค้นจาก <https://www.yongciety.com/article/journal/arts-for-kids.html>

- จงจิต ไชยวงศ์. (2550). การพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยระบบแลกเปลี่ยนรูปภาพเพื่อการสื่อสาร. (ปริญญานิพนธ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- จงพัฒนา รุณาคม. (2538). ปัญหาการพูดและการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์.
- จักรกฤษณ์ โปดาดพล. (2563). การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ : วิธีที่เป็นไปทางการศึกษา. วารสารสงวน วิจัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- จักรพันธ์ โปรษยกฤต. (2553). คู่มือการใช้สื่อการสอนแบบละครและการละครสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: โครงการสื่อชาวบ้าน
- จิตราภรณ์ เตมียกุล. (2531). การศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพในการฟังนิทานของเด็ก ปฐมวัยโดยการใช้รูปภาพและหุ่นมือประกอบ. (ปริญญานิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ชลาทิพย์ ผอมคง. (2550). การพัฒนาทักษะการอ่านคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้กิจกรรมการเล่นเกมนประกอบภาพสามมิติ. (ปริญญานิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ณัชร ศุภสมุท. (2553). การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. สืบค้นจาก www.rajanukul.go.th
- ณัฐวดี ศิลาภรณ์. (2556). ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานประกอบหุ่นมือ. (ปริญญานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- ธนิดา จันทวงศ์. (2541). การวิเคราะห์เนื้อหาภาพยนตร์การ์ตูนหุ่นคนทางโทรทัศน์เพื่อการพัฒนาเด็ก. (วิทยานิพนธ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นงลักษณ์ รักพงษ์. (2560). พัฒนาหุ่นมือและกิจกรรมเพื่อการสื่อสารความสามารถทางการพูดและการฟังของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบหุ่นมือ. (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2544). การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นิตยา คชภักดี. (2543). *ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิ - 5 ปี*. กรุงเทพฯ: สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นิภา ศรีไพโรจน์. (2533). *สถิตินอนพาราเมติก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอ เอสพรีน ตั้งเข้าสู่.
- เบญจมาศ พระธานี. (2538). *ความผิดปกติทางการพูดและภาษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประกอบบุญ กล่อมอารมณ. (2548). *ความสามารถในการอ่านของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเรียนได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยสื่อเพลงประกอบท่าทาง*. (การค้นคว้าแบบอิสระ). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ. (2552, 8 มิถุนายน). *ราชกิจจานุเบกษา* (เล่ม 126 ตอนพิเศษ 80, น. 44).
- ผดุง อารยวิญญู. (2542). *การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการเป็นพิเศษ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พีเออาร์ดีแอนปริ้นติ้ง.
- ผดุง อารยวิญญู. (2539). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง*. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2536). *การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พรรัตน์ ดำรุง. (2557). *ละครประยุกต์ : การใช้ละครเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร. (2535). *ดนตรีบำบัดเด็กพิการ*. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พัชรวิวัลย์ เกตุแก่นจันทร์. (2540). *การจัดบริการการศึกษาของบุคคลปัญญาอ่อน : การเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญากับเด็กปกติ*. กรุงเทพฯ: โรงพยาบาลราชานุกูล.
- ภิญโญ วงทอง. (2564). *การจัดการเรียนรู้ออนไลน์บนฐานวิถีชีวิตใหม่สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย*. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(43), 101-117.
- เยาวพา เตชะคุปต์. (2542). *การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอพี กราฟฟิกส์ดีไซน์.
- รจนา ทรรทรานนท์. (2537). *ผลของการใช้กิจกรรมดนตรีที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้น*

อนุบาลที่ 2 โรงเรียนเซนต์ยอแซฟ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

ล้วน สายยศ, และ อังคนา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).

กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ลัดดา นีละมณี. (2520). หุ่นละครสำหรับเด็ก. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

ลัดดา นีละมณี. (2531). นวัตกรรมหุ่นมือ. สืบค้นจาก Wannipapu4.Blogpot.com.blogpost_08.

วรรณณี สิริสุนทร. (2532). เอกสารคำสอนอธิบายวิชาบูร 620 การเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

วรรณณี ไสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยสำหรับเด็กประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

วรัญญา ศรีบัว. (2560). นิทานและหุ่นประกอบมือ. (ปริญญาานิพนธ์). ราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.

วารี ธีระจิตร. (2545). การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ศรียา นิยมธรรม, และ ประภัสร์ นิยมธรรม. (2541). พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
บรรณกิจ.

ศรียา นิยมธรรม. (2542). แบบตัดแยกเด็กที่มีปัญหาทางการเรียนรู้. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สถาบันราชานุกูล. (2546). คู่มือการฝึกพูดเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สน สีมাত্রัง. (2540). หุ่นละครเล็ก : สื่อลีลาศิลป์สืบทอดจิตวิญญาณไทย. กรุงเทพฯ:
แปลน โมทิฟ.

สมนึก ภัททิยธนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. กอ์ฟลินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมพร คำมูล. (2557). ความสามารถในการช่วยเหลือตัวเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความ
บกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

สมโภชน์ เขี่ยมสุภาษิต. (2536). ทฤษฎีและเทคนิค การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สมศรี ปาณะโตษะ. (2551). ความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการประดิษฐ์ หนูน่วมกับผู้ปกครองอาสา. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- สาวิตรี เกษณี. (2560). การพัฒนาความสามารถในการอ่านโดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการประสาธต์สัมพันธ์สัมพันธ์ร่วมกับการสอนแบบ 3Rs ของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). แนวทางการประกันคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). หลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2560. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด
- สุชมาลย์ คำหวาน. (2542). การลดพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเทคนิคตัวแบบและการเสริมแรงทางสังคมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุภาวดี ศรีวรรณะ. (2542). พัฒนาการทางภาษาของเด็กปฐมวัยและวิธีการส่งเสริม. นครสวรรค์: เจ กรู๊ป แอดเวอร์ไทซิงการพิมพ์.
- หน่วยงานศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา. (2552). การเรียนรวมสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ. สำนักการศึกษา. ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี.
- อรชума ยุทธวงศ์. (2527). การแสดงหุ่นมือสำหรับเด็กประถมวัย วรรณกรรมและลีลาคดีระดับปฐมวัย เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาหน่วยที่ 8-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อัมรัตน์ ตั้งพิทักษ์ไพบุลย์. (2562). ประสิทธิภาพของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการวาดรูประบายสีเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในเด็กปฐมวัย. (ปริญญาานิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อุทัยวรรณ ปิ่นประชาสรร. (2540). การละครสำหรับครูประถม. (สารนิพนธ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- อุบล เวียงสมุทร. (2539). การเปรียบเทียบความพร้อมทางด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น.

(ปริญญาโท). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์ ดร.พัชรีวรรณ คุณชื่น
อาจารย์ประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. อาจารย์ ดร.ดวงพร ธรรมะ
อาจารย์ประจำภาควิชาวิศวกรรมและเทคโนโลยี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3. นางสาวปรีชาภรณ์ ภู่มรินทร์
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 12 ศูนย์บริการบ่อทอง จังหวัดชลบุรี

ภาคผนวก ข

แบบประเมินเครื่องมือวิจัยที่ใช้สำหรับการวิจัย
และแบบประเมินเครื่องมือแผนกิจกรรม

**แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เพื่อตรวจพิจารณาดัชนีความสอดคล้องระหว่างหัวข้อประเมินกับเกณฑ์
การให้คะแนนทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาตามช่วงอายุของเด็ก
ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี**

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณากิจกรรมในแต่ละหัวข้อว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และไม่ขัดต่อหลักจริยธรรม โดยแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

-1 หมายถึง กิจกรรมนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

หากท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้ว ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนน และให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2. เครื่องมือนี้สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปีก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

3. ผลการประเมินนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแบบประเมินการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมต่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา

4. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาแบบประเมินการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบคำถามในแบบประเมินทุกข้ออย่างครบถ้วนและตามความเป็นจริง จักเป็นพระคุณอย่างยิ่งต่อผู้ศึกษา และขอขอบพระคุณท่านที่กรุณามา ณ โอกาสนี้

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย
(Index of Item Objective Congruence : IOC)
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาประเมินและให้คำแนะนำ

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการพัฒนาแบบประเมินการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

แบบตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของแบบประเมินการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง					
1.1 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อเล่นของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อเล่นของตนเองได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์				
1.2 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อจริงของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อจริงของตนเองได้ว่าผ่านเกณฑ์				
1.3 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกนามสกุลของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกนามสกุลของตนเองได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
1.4 สามารถรับรู้และ	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ				

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
แสดงออกบอกเพศ ของตนเองได้	แสดงออกด้วยการบอกเพศ ของตนเองได้ถือว่าผ่าน เกณฑ์				
1.5 สามารถบอกรับรู้ และแสดงออกบอก อายุของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถด้วยการ บอกรับรู้และแสดงออก บอกอายุของตนเองได้ว่า ผ่านเกณฑ์				
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง					
2.1 สามารถรับรู้และ แสดงออกบอกชื่อพ่อ หรือแม่ของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก ชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์				
2.2 สามารถรับรู้และ แสดงออกบอกชื่อครู ของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกบอกด้วยการ ชื่อครูของตนเองได้ถือว่า ผ่านเกณฑ์				
2.3 สามารถรับรู้และ แสดงออกบอกชื่อ เพื่อนของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก ชื่อเพื่อนของตนเองได้ถือ ว่าผ่านเกณฑ์				
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์					
3.1 สามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษา เกี่ยวกับชื่อและเสียง ร้องของวัวได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วย การบอกชื่อและเสียงร้อง ของวัวได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
3.2 สามารถรับรู้และ แสดงออกเกี่ยวกับชื่อ และเสียงร้องของแมวได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก ชื่อและเสียงร้องของแมว ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
3.3 สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
3.4 สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของหมูได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของหมูได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
3.5 สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของนกกาได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของนกกาได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน					
4.1 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "สวัสดี ครับ/ค่ะ" ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
4.2 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า ขอขอบคุณ ครับ/ค่ะ ได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "ขอขอบคุณ ครับ/ค่ะ" ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
4.3 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่าหนูง่วงนอนได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "หนูง่วงนอน" ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				
4.4 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่าหนูหิว	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า "หนูหิว"				

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
หิวข้าวได้	ข้าว"ได้" ถือว่าผ่านเกณฑ์				
4.5 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่าหนูหิวน้ำได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "หนูหิวน้ำ" ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

แบบประเมินเครื่องมือ แผนกิจกรรม
การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

คำชี้แจง

1. โปรดพิจารณากิจกรรมในแต่ละหัวข้อว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย และไม่ขัดต่อหลักจริยธรรม โดยแบ่งตามเกณฑ์ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ากิจกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ากิจกรรมนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

-1 หมายถึง กิจกรรมนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย

หากท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาแล้ว ให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนน และให้คำแนะนำเพิ่มเติม

2. เครื่องมือนี้สร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนและหลังเข้าร่วมกิจกรรม

3. ผลการประเมินนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ให้มีความชัดเจนและครอบคลุมต่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา

4. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบคำถามในแบบประเมินทุกข้ออย่างครบถ้วนและตามความเป็นจริง จักเป็นพระคุณอย่างยิ่งต่อผู้ศึกษา และขอขอบพระคุณท่านที่กรุณามา ณ โอกาสนี้

5. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของ กิจกรรม: แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องและความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

(Index of Item Objective Congruence : IOC)

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาประเมินและให้คำแนะนำ

คำชี้แจง ขอให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิได้กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านที่มีต่อการพัฒนาแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี โดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นของท่าน พร้อมเขียนข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพิจารณาปรับปรุงต่อไป

ตอนที่ 1 ตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของชุดแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
1. สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน					
1.1 สร้างสรรค์สีสัน หูนมือ	เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ ผู้เรียน				
1.2 พาหูนมือ เคลื่อนไหวไปกับ เสียงเพลง	เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ ผู้เรียน				
2. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง					
2.1 ชื่อเล่นของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อ เล่นของตนเองได้				
2.2 ชื่อจริงของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อ จริงของตนเองได้				
2.3 นามสกุลของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก นามสกุลของตนเองได้				
2.4 เพศของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก เพศของตนเองได้				
2.5 อายุของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก อายุของตนเองได้				
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์					
3.1 วัว	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วย การบอกชื่อและเสียงร้อง ของวัวได้				
3.2 แมว	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อ				

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
	และเสียงร้องของแมวได้				
3.3 หมา	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้				
3.4 หมู	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของหมูได้				
3.5 นกกา	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของนกกาได้				
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน					
4.1 สวัสดี ครับ/ค่ะ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า"สวัสดี ครับ/ค่ะ" ได้				
4.2 ขอบคุณ ครับ/ค่ะ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า"ขอบคุณ ครับ/ค่ะ" ได้				
4.3 หนูง่วงนอน	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า"หนูง่วงนอน"ได้				
4.4 หนูหิวข้าว	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า"หนูหิวข้าว"ได้				
4.5 หนูหิวน้ำ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า"หนูหิวน้ำ"ได้				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

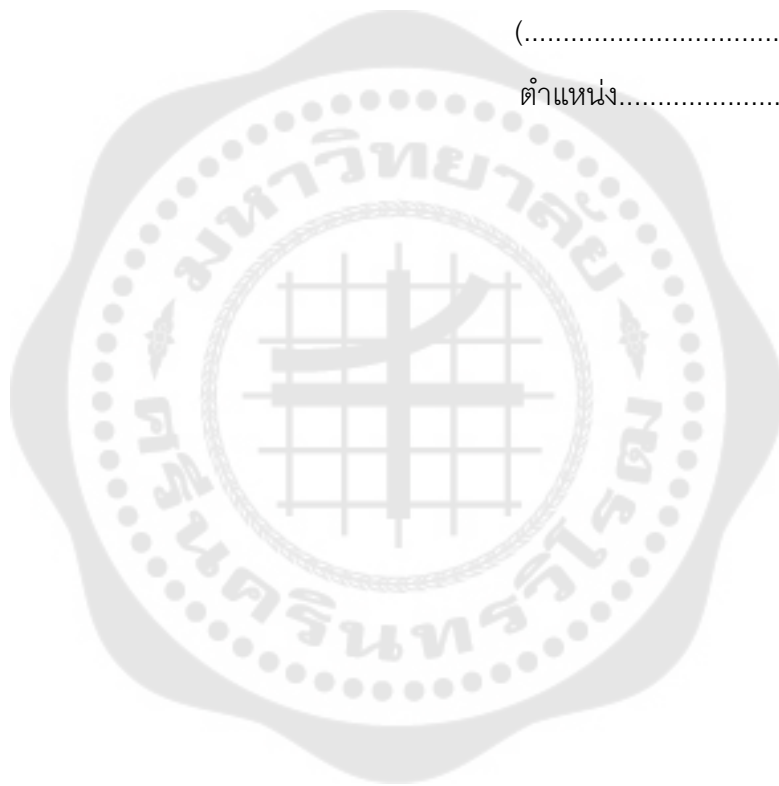
.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องเหมาะสมของ กิจกรรม: แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

แผนกิจกรรม	รายการพิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
แผนที่ 1 สัปดาห์ที่ 1-3 (8 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์				
	2. ชี้นำ				
	3. ขั้นตอน				
	4. ชิ้นสรุป				
	5. การประเมิน				
	6. สื่อการเรียนรู้ การสอน				
แผนที่ 2 สัปดาห์ที่ 3-4 (4 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์				
	2. ชี้นำ				
	3. ขั้นตอน				
	4. ชิ้นสรุป				
	5. การประเมิน				
	6. สื่อการเรียนรู้ การสอน				
แผนที่ 3 สัปดาห์ที่ 5-6 (6 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์				
	2. ชี้นำ				
	3. ขั้นตอน				
	4. ชิ้นสรุป				
	5. การประเมิน				
	6. สื่อการเรียนรู้ การสอน				

แผนกิจกรรม	รายการ พิจารณา	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
		เหมาะสม +1	ไม่แน่ใจ 0	ไม่เหมาะสม -1	
แผนที่ 4 สัปดาห์ที่ 7-8 (6 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์				
	2. ขั้่นนำ				
	3. ขั้่นสอน				
	4. ขั้่นสรุป				
	5. การประเมิน				
	6. สื่อการเรียน การสอน				

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค
ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ แบบตรวจสอบความสอดคล้อง
เหมาะสมของแบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละคร
หุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

หัวข้อ	เกณฑ์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง						
1.1 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อเล่นของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อเล่นของตนเองได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
1.2 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อจริงของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อจริงของตนเองได้ว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
1.3 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกนามสกุลของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกนามสกุลของตนเองได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
1.4 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกเพศของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกเพศของตนเองได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
1.5 สามารถบอกรับรู้และแสดงออกบอกอายุของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถบอกรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกอายุของตนเองได้ว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง						
2.1 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
2.2 สามารถรับรู้และแสดงออกบอกชื่อครู	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อครู	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

หัวข้อ	เกณฑ์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
ของตนเองได้	ของตนเองได้ถือว่าผ่าน เกณฑ์					
2.3 สามารถรับรู้และ แสดงออกบอกชื่อ เพื่อนของตนเองได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อ เพื่อนของตนเองได้ถือว่าผ่าน เกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์						
3.1 สามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษา เกี่ยวกับชื่อและเสียง ร้องของวัวได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วยการ ชื่อและเสียงร้องของวัวได้ถือ ว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3.2 สามารถรับรู้และ แสดงออกเกี่ยวกับชื่อ และเสียงร้องของแมว ได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการชื่อ และเสียงร้องของแมวได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3.3 สามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษา เกี่ยวกับชื่อและเสียง ร้องของลูกหมาได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วยการ ชื่อและเสียงร้องของลูกหมา ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3.4 สามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษา เกี่ยวกับชื่อและเสียง ร้องของหมูได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วยการ ชื่อและเสียงร้องของหมูได้ถือ ว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
3.5 สามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษา เกี่ยวกับชื่อและเสียง ร้องของนกกาได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และ แสดงออกทางภาษาด้วยการ ชื่อและเสียงร้องของนกกาได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้

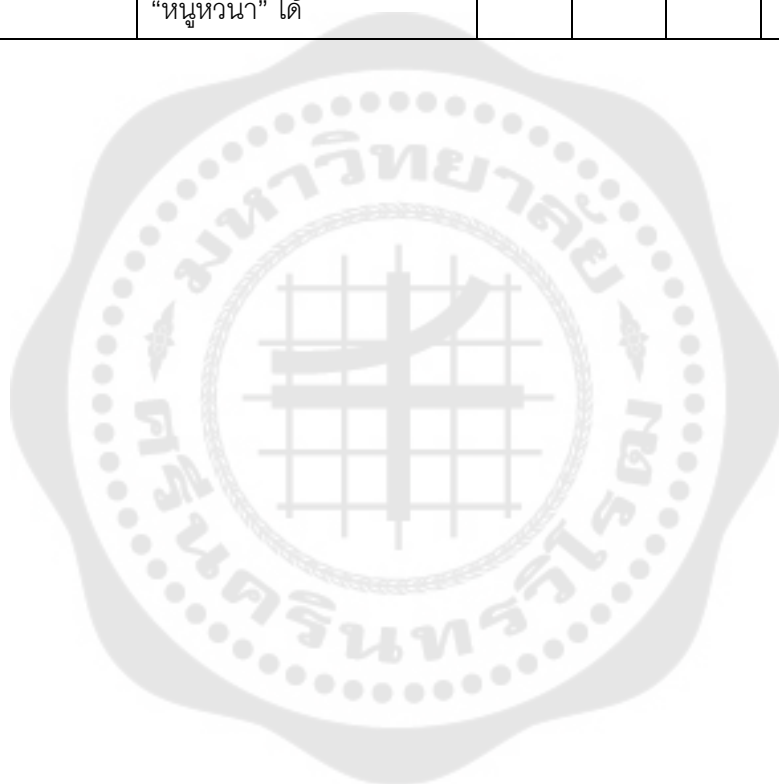
หัวข้อ	เกณฑ์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน						
4.1 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า สวัสดี ครับ/คะ ได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า “สวัสดี ครับ/คะ” ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.2 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า ขอขอบคุณ ครับ/คะ ได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า “ขอบคุณ ครับ/คะ” ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.3 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า หนูงวงนอนได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า “หนูงวงนอน” ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.4 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า หนูหิวข้าวได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า หนูหิวข้าว ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.5 สามารถรับรู้และแสดงออกพูดคำว่า หนูหิวน้ำได้	ผู้เรียนสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า “หนูหิวน้ำ” ได้ ถือว่าผ่านเกณฑ์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1. สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน						
1.1 สร้างสรรค์สีสัน หุ่นมือ	เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ ผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
1.2 พาหุ่นมือ เคลื่อนไหวไปกับ เสียงเพลง	เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับ ผู้เรียน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง						
2.1 ชื่อเล่นของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อเล่น ของตนเองได้	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2.2 ชื่อจริงของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกชื่อ จริงของตนเองได้	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2.3 นามสกุลของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอก นามสกุลของตนเองได้	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2.4 เพศของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกเพศ ของตนเองได้	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
2.5 อายุของหนู	เพื่อสามารถรับรู้และ แสดงออกด้วยการบอกอายุ ของตนเองได้	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์						
3.1 วัว	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของวัวได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3.2 แมว	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของแมวได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3.3 หมา	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3.4 หมู	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของหมูได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
3.5 นกกา	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการบอกชื่อและเสียงร้องของนกกาได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน						
4.1 สวัสดี ครับ/ค่ะ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "สวัสดี ครับ/ค่ะ" ได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.2 ขอบคุณ ครับ/ค่ะ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "ขอบคุณ ครับ/ค่ะ" ได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.3 หนูง่วงนอน	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพูดคำว่า "หนูง่วงนอน" ได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
4.4 หนูหิวข้าว	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกพุดด้วยการคำว่า “หนูหิวข้าว” ได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
4.5 หนูหิวน้ำ	เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกด้วยการพุดคำว่า “หนูหิวน้ำ” ได้	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อความสอดคล้องเหมาะสมของกิจกรรม: แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่าความคิดเห็นผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
แผนที่ 1 สัปดาห์ที่ 1-3 (8 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	2. ชี้นำ	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	3. ชี้นสอน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	4. ชี้นสรุป	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	5. การประเมิน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	6. สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
แผนที่ 2 สัปดาห์ที่ 3-4 (4 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	2. ชี้นำ	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	3. ชี้นสอน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	4. ชี้นสรุป	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	5. การประเมิน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้
	6. สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	สามารถนำไปใช้ได้

กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ค่าความคิดเห็น ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
แผนที่ 3 สัปดาห์ที่ 5-6 (6 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	2. ชี้นำ	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	3. ชี้นสอน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	4. ชี้นสรุป	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	5. การประเมิน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	6. สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
แผนที่ 4 สัปดาห์ที่ 7-8 (6 ครั้ง)	1. วัตถุประสงค์	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	2. ชี้นำ	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	3. ชี้นสอน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	4. ชี้นสรุป	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	5. การประเมิน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้
	6. สื่อการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1	สามารถ นำไปใช้ได้

ภาคผนวก ง

แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

**แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี**

ชื่อ.....

วันที่ประเมิน.....

ประเภทความพิการ.....

ลักษณะความพิการ.....

ข้อ	พัฒนาการที่คาดหวัง	การรับรู้ทางภาษา			การแสดงออกทางภาษา		
		3	2	1	3	2	1
1. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง							
1.1	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเล่นของตนเองได้						
1.2	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อจริงของตนเองได้						
1.3	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้						
1.4	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับเพศของตนเองได้						
1.5	สามารถบอกรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับอายุของตนเองได้						
2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง							
2.1	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้						
2.2	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้						
2.3	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเพื่อนของตนเองได้						

ข้อ	พัฒนาการที่คาดหวัง	การรับรู้ทางภาษา			การแสดงออกทางภาษา		
		3	2	1	3	2	1
3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์							
3.1	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของวัวได้						
3.2	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของแมวได้						
3.3	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้						
3.4	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของหมูได้						
3.5	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของนกกาได้						
4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน							
4.1	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ได้						
4.2	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า ขอขอบคุณ ครับ/ค่ะ ได้						
4.3	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูง่วงนอนได้						
4.4	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวข้าวได้						
4.5	สามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวน้ำได้						

รวมคะแนนประเมิน.....คะแนน ระดับคะแนน

เกณฑ์ระดับความสามารถ	
3	ทำได้ด้วยตนเอง
2	ทำได้โดยมีการกระตุ้นเตือนทางกาย ทางท่าทาง หรือวาจา อย่างใดอย่างหนึ่ง
1	ทำไม่ได้

หมายเหตุ

กระตุ้นเตือนทางกาย หมายถึง ผู้สอนจับมือทำ เมื่อเด็กทำได้ลดการช่วยเหลือลงโดยให้แตะข้อศอกของเด็กและกระตุ้นโดยพูดซ้ำให้เด็กทำ

การกระตุ้นทางท่าทาง หมายถึง ผู้สอนชี้ให้เด็กทำ ผงกศีรษะเมื่อเด็กทำถูกต้องส่ายหน้าเด็กทำไม่ถูกต้อง

กระตุ้นทางวาจา หมายถึง ผู้สอนพูดให้เด็กทราบในสิ่งที่ผู้สอนต้องการให้เด็กทำ

ระดับต่ำ คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 0-59

ระดับปานกลาง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 60-79

ระดับสูง คือ มีคะแนนตามเกณฑ์ร้อยละ 80-100

ลงชื่อ.....ครูผู้ประเมิน

ภาคผนวก จ

แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรม
ละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย
อายุระหว่าง 6-8 ปี

แผนกิจกรรม

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ช่วงระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในศูนย์การศึกษาพิเศษอยู่ที่ระยะเวลา 30 – 40 นาที แต่เนื่องด้วยผู้วิจัยไม่ได้เป็นครูหรือบุคลากรในศูนย์การศึกษาพิเศษจึงได้เพิ่มระยะเวลาเพื่อทำความเข้าใจกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที รวม 24 ครั้ง (สมพร คำมูล, 2557, น. 48) จากการศึกษาจึงสามารถสร้างแผนกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ดังนี้

ระยะเวลา : 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 40 นาที รวม 24 ครั้ง

รูปแบบกิจกรรม : แบ่งช่วงกิจกรรมเป็น 3 ช่วง โดยยึดตามแผนการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. ช่วงขั้นนำเพื่อทำความเข้าใจนักเรียนและทบทวนกิจกรรมในครั้งที่แล้ว 10 นาที
2. ช่วงขั้นสอนกิจกรรมละครหุ่นมือ 20 นาที
3. ช่วงขั้นสรุปในการทำกิจกรรม 10 นาที

อุปกรณ์ : ตัวละครหุ่นมือ

การวัดและประเมินผล : ก่อนและหลังทำกิจกรรมตามแผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ใช้วิธีการการวัดและประเมินผลโดยใช้ แบบประเมินทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี ของศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 จังหวัดชลบุรี

สัปดาห์ที่ 1 - 3 แผนกิจกรรมที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 40 นาที จำนวน 8 ครั้ง

สัปดาห์ที่ 3 - 4 แผนกิจกรรมที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 40 นาที จำนวน 4 ครั้ง

สัปดาห์ที่ 5 - 6 แผนกิจกรรมที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 40 นาที จำนวน 6 ครั้ง

สัปดาห์ที่ 7 - 8 แผนกิจกรรมที่ 4 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน ใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรม 40 นาที จำนวน 6 ครั้ง

**ตารางการออกแบบโครงสร้างแผนการจัดการกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้
และแสดงออกทางภาษา ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี**

แผนที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
1	<p>1. สร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน</p> <p>1.1 สร้างสรรค์สีสันทันหุ่นมือ</p> <p>1.2 พาหุ่นมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง</p> <p>2. ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง</p> <p>2.1 ชื่อเล่นของหนู</p> <p>2.2 ชื่อจริงของหนู</p> <p>2.3 นามสกุลของหนู</p> <p>2.4 เพศของหนู</p> <p>2.5 อายุของหนู</p>	<p>1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยกับผู้เรียน</p> <p>2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเล่นของตนเองได้</p> <p>3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อจริงของตนเองได้</p> <p>4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้</p> <p>5. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับเพศของตนเองได้</p> <p>6. เพื่อสามารถบอกรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับอายุของตนเองได้</p>	<p>ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K.Berlo)</p>	<p>- การสาธิต</p> <p>- ฝึกปฏิบัติ</p>
2	<p>2. ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง</p> <p>2.1 ชื่อพ่อหรือแม่ของหนู</p> <p>2.2 ชื่อครูของหนู</p> <p>2.3 ชื่อเพื่อนของหนู</p>	<p>1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้</p> <p>2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้</p> <p>3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเพื่อนของตนเองได้</p>	<p>ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K.Berlo)</p>	<p>- การสาธิต</p> <p>- ฝึกปฏิบัติ</p>

แผนที่	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	แนวคิด/ทฤษฎี	ลักษณะกิจกรรม
3	3. ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ 3.1 วัว 3.2 แมว 3.3 ลูกหมา 3.4 หมู 3.5 นกกา	1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของวัวได้ 2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของแมวได้ 3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้ 4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของหมูได้ 5. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของนกกาได้	ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K.Berlo)	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ
4	4. ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน 4.1 สวัสดี ครับ/ค่ะ 4.2 ขอบคุณ ครับ/ค่ะ 4.3 หนูง่วงนอน 4.4 หนูหิวข้าว 4.5 หนูหิวน้ำ	1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่าสวัสดี ครับ/ค่ะ ได้ 2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า ขอบคุณ ครับ/ค่ะ ได้ 3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูง่วงนอนได้ 4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวข้าวได้ 5. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวน้ำได้	ผู้วิจัยใช้หลักทฤษฎีการเรียนรู้จากตัวแบบของ (Bandura) ทฤษฎีการสอนแบบ 3R สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และ ทฤษฎีการสื่อสาร SMCR (David K.Berlo)	- การสาธิต - ฝึกปฏิบัติ

แผนการจัดกิจกรรม แผนที่ 1

เรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง

จำนวน 40 นาที **ระยะเวลา** 8 ครั้ง **วันที่**.....

สาระสำคัญ

นักเรียนควรรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ ชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ และอายุ ของตนเอง รู้จักตนเองจึงเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ตนเองควรรู้ ทำให้เกิดการรับรู้และแสดงออกและสามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้

พัฒนาการที่คาดหวัง/จุดประสงค์

1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเล่นของตนเองได้
2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อจริงของตนเองได้
3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับนามสกุลของตนเองได้
4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับเพศของตนเองได้
5. เพื่อสามารถบอกรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับอายุของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครั้งที่ 1 กิจกรรมสร้างความคุ้นเคยกับนักเรียน

ขั้นนำ

ครูผู้สอน ให้นักเรียนได้สัมผัสกับหุ่นมือ แล้วถามผู้เรียนว่ารู้จักไหมว่าเป็นตัวอะไร (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนสร้างความคุ้นเคยโดยการแนะนำชื่อให้ผู้เรียนได้รู้จัก (S)
2. ครูผู้สอนถามชื่อเล่นของนักเรียน (M)
3. ครูผู้สอนนำกระดาษที่ตัดเป็นรูปหุ่นมือพร้อมกับให้ผู้เรียนระบายสีตามจินตนาการ

ของผู้เรียน (C)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนนำหุ่นมือที่นักเรียนได้ระบายสีมาหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนช่วยกันบอกว่าตัวหุ่นแต่ละตัวชื่ออะไร (R)

ครั้งที่ 2 กิจกรรมพหุมือเคลื่อนไหวไปกับเสียงเพลง

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมสร้างความคุ้นเคยในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนเปิดเพลงและเคลื่อนไหวประกอบเพลงไปกับพหุมือเพื่อสร้างความคุ้นเคย (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลงไปกับพหุมือ ตัวที่ตัวเองชื่นชอบ (C)

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูผู้สอนร่วมแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลงไปกับพหุมือไปพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 3 กิจกรรมชื่อเล่นของหนู

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครพหุมือที่นักเรียนสนใจ (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูแนะนำชื่อเล่นของครูให้นักเรียนได้รู้จักอีกครั้งผ่านตัวละครพหุมือ (C)
3. ครูผู้สอนให้นักเรียนแนะนำชื่อเล่นของตนเองเหมือนกับครูผู้สอนที่ได้แนะนำชื่อของตนเองทีละคน (C)

ขั้นสรุป

- นักเรียนและครูผู้สอนแนะนำชื่อเล่นของตัวเองผ่านพหุมือและทบทวนชื่อเล่นเพื่อน ๆ ผ่านตัวละครมือพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 4 กิจกรรมชื่อจริงของหนู

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนสนใจ (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูแนะนำชื่อจริงของครูให้นักเรียนได้รู้จักอีกครั้งผ่านตัวละครหุ่นมือ (C)
3. ครูผู้สอนให้นักเรียนแนะนำชื่อจริงของตนเองเหมือนกับครูผู้สอนที่ได้แนะนำชื่อของตนเองทีละคน (C)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนแนะนำชื่อจริงของตัวเองผ่านหุ่นมือและทบทวนชื่อจริงของเพื่อน ๆ ผ่านหุ่นละครพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 5 กิจกรรมนามสกุลของหนู

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนสนใจ (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูแนะนำนามสกุลของครูให้นักเรียนได้รู้จักอีกครั้งผ่านตัวละครหุ่นมือ (C)
3. ครูผู้สอนให้นักเรียนแนะนำนามสกุลของตนเองเหมือนกับครูผู้สอนที่ได้แนะนำนามสกุลของตนเองทีละคน (C)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนแนะนำนามสกุลของตัวเองผ่านหุ่นมือและทบทวนนามสกุลเพื่อน ๆ ผ่านตัวละครมือพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 6 กิจกรรมเพศของหนู

ชั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือผู้หญิงและผู้ชาย สามารถเลือกได้ตามเพศของตนเอง (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูผู้สอนยกตัวอย่างว่าตัวละครหุ่นมือแต่ละตัวเป็นเพศอะไร (C)
3. ครูผู้สอนให้นักเรียนบอกเพศของตนเองทีละคนผ่านตัวละครหุ่นมือ (C)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนบอกเพศของตัวเองผ่านตัวละครหุ่นมือทีละคน (R)

ครั้งที่ 7 กิจกรรมอายุของหนู

ชั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนสนใจ (M)
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูนำบัตรคำเกี่ยวกับตัวเลขมาให้นักเรียนได้บอกอายุของตนเอง (C)
3. ครูผู้สอนถามตัวเลขเกี่ยวกับอายุของนักเรียนแต่ละคนว่านักเรียนมีอายุเท่าไร (M)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนร่วมกันทบทวนเกี่ยวกับอายุของตนเองผ่านหุ่นละครพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 8 กิจกรรมทบทวนเกี่ยวกับข้อมูลของตนเอง

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนร้องเพลงและเคลื่อนไหวประกอบเพลงไปกับหุ่นมือ โดยร้องเพลง แนะนำตัวอย่างมั่นใจ พร้อมกับถามชื่อจริง ชื่อเล่น เพศ อายุ ของนักเรียนแต่ละคน (M)

เพลง แนะนำตัวอย่างมั่นใจ

แนะนำตัวเองอย่างมั่นใจ	บอกชื่ออายุเราดัง ๆ
พูดด้วยความมั่นใจ	แนะนำตัวเองอย่างมั่นใจ
แนะนำตัวเองอย่างมั่นใจ	พูดให้ดัง ๆ ให้ฟังชัด
ยิ้มแย้มแจ่มใส	ให้ยืนตัวตรงยืดอกไว้
มองไปข้างหน้า	สวัสดีครับ / ค่ะ หนูชื่อ....ชื่อเล่น....เพศ....อายุ....

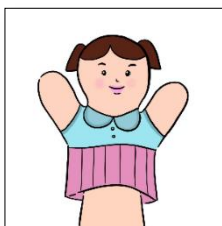
2. ครูผู้สอนให้นักเรียนแสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง แนะนำตัวอย่างมั่นใจไปกับหุ่นมือที่ตัวเองชื่นชอบ (C)

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูผู้สอนแนะนำชื่อจริง ชื่อเล่น เพศ และอายุ ของตัวเองผ่านหุ่นมือและทบทวนชื่อเล่นเพื่อน ๆ ผ่านตัวหุ่นละครมือพร้อมกัน (R)

สื่อการเรียนการสอน

1. บทเพลง แนะนำตัวอย่างมั่นใจ
2. หุ่นละครต่าง ๆ

การวัดและการประเมิน

วิธีการ : ประเมินจากการปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือ : แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่น
มือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 6-8 ปี

เกณฑ์การประเมิน : ผู้เรียนสามารถบอกชื่อเล่น ชื่อจริง นามสกุล เพศ และอายุได้ถือว่า
ผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ครูผู้สอนกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรม แผนที่ 2

เรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง

จำนวน 40 นาที **ระยะเวลา** 4 ครั้ง **วันที่**.....

สาระสำคัญ

นักเรียนควรรู้ข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัวและบุคคลรอบข้าง ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน

พัฒนาการที่คาดหวัง/จุดประสงค์

1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อพ่อหรือแม่ของตนเองได้
2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อครูของตนเองได้
3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อเพื่อนของตนเองได้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ครั้งที่ 1 กิจกรรมชื่อพ่อหรือแม่ของหนู

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนเล่าบทละครเกี่ยวกับครอบครัว เรื่องครอบครัวของหนูดี ให้นักเรียนได้ฟังละครสั้น ๆ เรื่อง พ่อแม่ของหนูดี (M)

หนูดี : สวัสดีค่ะเพื่อน ๆ เราชื่อหนูดีนะ เธอชื่ออะไร

เด็ก ๆ :

หนูดี : เราอยู่กับพ่อ พ่อเราชื่อ ศักดิ์ พ่อเธอชื่ออะไร

เด็ก ๆ :

หนูดี : เราอยู่กับแม่ แม่เราชื่อ หญิง แม่เธอชื่ออะไร

เด็ก ๆ :

2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนำรูปพ่อและแม่ของนักเรียนมาแล้วบอกชื่อว่าพ่อแม่ของนักเรียนชื่อว่าอะไร (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนชื่อพ่อหรือชื่อแม่ผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน

(R)

ครั้งที่ 2 กิจกรรมชื่อครูของหนู**ขั้นนำ**

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนเล่าบทละครเกี่ยวกับครอบครัว เรื่องคุณครูของมะลิ ให้นักเรียนได้ฟังละครสั้น ๆ เรื่อง คุณครูของมะลิ (M)

มะลิ : สวัสดีค่ะเพื่อน ๆ เราชื่อมะลินะ เธอชื่ออะไร

เด็ก ๆ :

มะลิ : วันนี้เรามาโรงเรียนคุณครูใจดีมาก คุณครูของเราชื่อ คุณแสนดี
คุณครูของเธอชื่ออะไร

เด็ก ๆ : คุณครูของหนูชื่อ.....

2. ครูผู้สอนพานักเรียนไปหาครูท่านอื่นและถามนักเรียนว่าคุณคนนี้ชื่อว่าอะไร (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนชื่อครูผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน (R)

ครั้งที่ 3 กิจกรรมเพื่อนของหนู**ขั้นนำ**

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่นักเรียนสนใจ (M)

2. ครูผู้สอนให้นักเรียนนั่งเป็นวงกลม โดยครูแนะนำชื่อเพื่อน ๆ ให้นักเรียนได้รู้จักผ่านตัวละครหุ่นมือ (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนชื่อเพื่อนแต่ละคนผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน

(R)

ครั้งที่ 4 กิจกรรมทบทวนชื่อพ่อหรือแม่ ครูและเพื่อน

ขั้นนำ

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (M)

ขั้นสอน

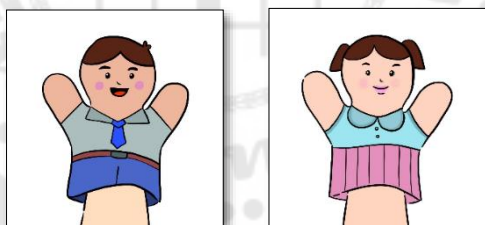
1. ครูผู้สอนถามนักเรียนว่าพ่อหนูชื่อว่าอะไร (S)
2. ครูผู้สอนถามนักเรียนว่าแม่หนูชื่อว่าอะไร (S)
3. ครูผู้สอนถามนักเรียนว่าครูหนูชื่อว่าอะไร (S)
4. ครูผู้สอนถามนักเรียนว่าเพื่อน ๆ หนูชื่อว่าอะไร (S)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนชื่อพ่อ แม่ ครู และเพื่อนแต่ละคนผ่านตัวละครหุ่นมือพร้อมกัน (C) (R)

สื่อการเรียนการสอน

1. บทเพลง แนะนำตัวอย่างมั่นใจ
2. หุ่นละครต่าง ๆ

การวัดและการประเมิน

วิธีการ : ประเมินจากการปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือ : แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 6-8 ปี

เกณฑ์การประเมิน : ผู้เรียนสามารถบอกชื่อพ่อ แม่ ครู และเพื่อน ได้ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ครูผู้สอนกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรม แผนที่ 3

เรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม ข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์และเสียงร้องของสัตว์

จำนวน 40 นาที **ระยะเวลา** 6 ครั้ง **วันที่**.....

สาระสำคัญ

การใช้ถ้อยคำที่เลียนเสียงธรรมชาติ เช่น เสียงดนตรี เสียงร้องของสัตว์ หรือเลียนเสียงกิริยาอาการต่าง ๆ ของคนการใช้ภาพพจน์ประเภทนี้ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน จะช่วยสื่อให้ผู้รับสารรู้สึกเหมือนได้ยินเสียง โดยธรรมชาติของสิ่งนั้น ๆ และเห็นกิริยาอาการของสิ่งนั้น ๆ ด้วย

พัฒนาการที่คาดหวัง/จุดประสงค์

1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของวัวได้
2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของแมวได้
3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของลูกหมาได้
4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของหมูได้
5. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับชื่อและเสียงร้องของนกกาได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครั้งที่ 1 วัวและเสียงร้องของวัว

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)
2. ครูผู้สอนเล่นหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์และให้นักเรียนทายว่าสัตว์ที่ครูยกตัวอย่างเป็น

สัตว์ที่ชื่อว่าจะอะไรและมีเสียงร้องอย่างไร (M)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับวัวพร้อมกับการเลียนเสียงของวัว เจ้าวัวร้อง มอ มอ มอ และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามผ่านตัวละครหุ่นมือ (M)
2. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำว่า วัว ตามครูผู้สอน (C)
3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงร้องของวัว โดยออกเสียงว่า มอ มอ ตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงสัตว์กับตัวละครหุ่นมือ (R)

ครั้งที่ 2 แมวและเสียงร้องของแมว

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)
2. ครูผู้สอนเล่นหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์และให้นักเรียนทายว่าสัตว์ที่ครูยกตัวอย่างเป็นสัตว์ที่ชื่อว่าจะอะไรและมีเสียงร้องอย่างไร (M)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับตัวพร้อมกับการเลียนเสียงของแมว เจ้าแมว ร้องเหมียวเหมียวเหมียว และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามผ่านตัวละครหุ่นมือ (M)
2. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำว่า แมว ตามครูผู้สอน (C)
3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงร้องของแมว โดยออกเสียงว่า เหมียว เหมียว เหมียว ตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงสัตว์กับตัวละครหุ่นมือ (R)

ครั้งที่ 3 หมาและเสียงร้องของหมา

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)
2. ครูผู้สอนเล่นหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์และให้นักเรียนทายว่าสัตว์ที่ครูยกตัวอย่างเป็นสัตว์ที่ชื่อว่าจะอะไรและมีเสียงร้องอย่างไร (M)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับตัวพร้อมกับการเลียนเสียงของหมา เจ้าหมา ร้อง บ๊อ บ๊อ บ๊อ และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามผ่านตัวละครหุ่นมือ (M)
2. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำว่า หมา ตามครูผู้สอน (C)
3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงร้องของหมา โดยออกเสียงว่า บ๊อ บ๊อ บ๊อ ตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงสัตว์กับตัวละครหุ่นมือ (R)

ครั้งที่ 4 หมูและเสียงร้องของหมู

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)
2. ครูผู้สอนเล่นหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์และให้นักเรียนทายว่าสัตว์ที่ครูยกตัวอย่างเป็นสัตว์ที่ชื่อว่าจะอะไรและมีเสียงร้องอย่างไร (M)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับตัวหมูพร้อมกับการเลียนเสียงของหมู เจ้าหมู ร้อง ฮืด ฮืด ฮืด และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามผ่านตัวละครหุ่นมือ (M)
2. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำว่า หมู ตามครูผู้สอน (C)
3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงร้องของหมูโดยออกเสียงว่า ฮืด ฮืด ฮืด ตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงสัตว์กับตัวละครหุ่นมือ (R)

ครั้งที่ 5 นกกาและเสียงร้องของนกกา

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)
2. ครูผู้สอนเล่นหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์และให้นักเรียนทายว่าสัตว์ที่ครูยกตัวอย่างเป็นสัตว์ที่ชื่อว่าจะอะไรและมีเสียงร้องอย่างไร (M)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับตัวนกพร้อมกับการเลียนเสียงของนกกา นกกา ร้อง กา กา กา และให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามผ่านตัวละครหุ่นมือ (M)
2. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงคำว่า นกกา ตามครูผู้สอน (C)
3. ครูให้นักเรียนฝึกออกเสียงร้องของนกกา โดยออกเสียงว่า กา กา กา ตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันทบทวนและบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนเสียงสัตว์กับตัวละครหุ่นมือ (R)

ครั้งที่ 6 กิจกรรมทบทวนชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์

ขั้นนำ

1. ครูทบทวนชื่อสัตว์และเสียงร้องของสัตว์ที่ทำกิจกรรมไปในครั้งที่แล้ว (S)

เจ้าวัว : มอ มอ มอ

น้องแมวร้อง : เหมียว เหมียง เหมียว

เจ้าหมา : บ๊อ ก บ๊อ ก บ๊อ ก

เจ้าลูกหมูร้อง : อู๊ด อู๊ด อู๊ด

นกกากร้อง : กา กา กา

2. ครูผู้สอนให้นักเรียนเลือกสัตว์ที่ตนเองชอบและออกเสียงเลียนแบบสัตว์นั้น ๆ (M)

3. ครูผู้สอนสอนนักเรียนร้องเพลง เลียนเสียงสัตว์น่ารัก (M)

เจ้าวัวนั้นก็ชอบร้อง เจ้าวัวนั้นก็ชอบร้อง

มอ มอ มอ (ซ้ำ)

เจ้าแมวนั้นก็ชอบร้อง เจ้าแมวนั้นก็ชอบร้อง

เหมียว เหมียว เหมียว (ซ้ำ)

เจ้าหมานั้นก็ชอบร้อง เจ้าหมานั้นก็ชอบร้อง

บ๊อ ก บ๊อ ก บ๊อ ก (ซ้ำ)

นกกากร้อง นกกากร้อง

กา กา กา (ซ้ำ)

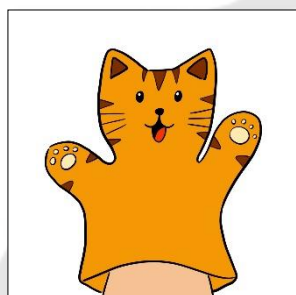
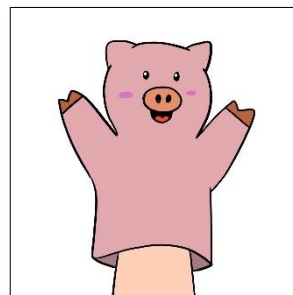
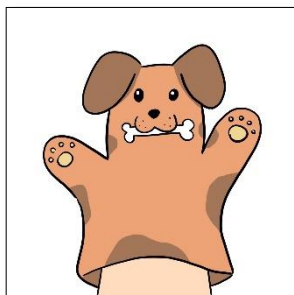
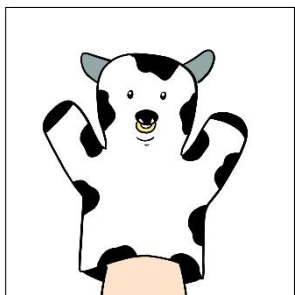
4. ครูให้นักเรียนเลือกตัวละครหุ่นมือที่เกี่ยวกับสัตว์แสดงท่าทางเคลื่อนไหวประกอบเพลง เลียนเสียงสัตว์น่ารัก ตามครูผู้สอนพร้อมกับให้นักเรียนเปล่งเสียงร้องของสัตว์ที่ตัวเองเลือก (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนแบบเสียงสัตว์ต่าง ๆ กับหุ่นมือแต่ละตัวไปพร้อมกันที่ละตัว (R)

สื่อการเรียนการสอน

1. หุ่นละครต่าง ๆ

การวัดและการประเมิน

วิธีการ : ประเมินจากการปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือ : แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่น
มือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 6-8 ปี

เกณฑ์การประเมิน : ผู้เรียนสามารถบอกชื่อสัตว์พร้อมกับเลียนแบบเสียงสัตว์ต่าง ๆ
ตามที่ครูกำหนดได้ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ครูผู้สอนกิจกรรม

แผนการจัดกิจกรรม แผนที่ 4

เรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และการแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

กิจกรรม ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

จำนวน 40 นาที **ระยะเวลา** 6 ครั้ง **วันที่**.....

สาระสำคัญ

นักเรียนควรเรียนรู้ภาษากับการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการสื่อสารกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นอย่างมีความหมาย และตรงตามความต้องการของเด็ก

พัฒนาการที่คาดหวัง/จุดประสงค์

1. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า สวัสดี ครับ/ค่ะ ได้
2. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า ขอขอบคุณ ครับ/ค่ะ ได้
3. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูง่วงนอนได้
4. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวข้าวได้
5. เพื่อสามารถรับรู้และแสดงออกทางภาษาเกี่ยวกับคำว่า หนูหิวน้ำได้

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ครั้งที่ 1 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน สวัสดี ครับ/ค่ะ “ขอบคุณค่ะ / ครับ”

ขั้นนำ

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนปฏิบัติท่าทางยกมือไหว้สวัสดีพร้อมกับให้นักเรียนปฏิบัติตาม (S)
2. ครูแต่งประโยคสั้น ๆ พร้อมกับให้นักเรียนแสดงท่าทางการรับรู้และการแสดงออก

ตามครูผู้สอน (M)

“สวัสดี ค่ะ / ครับ”

“ขอบคุณค่ะ / ครับ”

3. ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสนทนาประโยคที่ครูสอน โดยให้นักเรียนเล่นหุ่นมือสนทนาเป็นประโยคกับครูผู้สอน (C)

4. ครูยกตัวอย่างและถามนักเรียนว่า เมื่อพบคุณครูเราต้องพูดคำว่า สวัสดีครับ / ค่ะ และให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางตามครูผู้สอน (M)

5. ครูยกตัวอย่างและถามนักเรียนว่า เมื่อผู้ใหญ่ให้ของหรือให้ขนมเราต้องพูดคำว่า ขอขอบคุณครับ / ค่ะ และให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางตามครูผู้สอน (C)

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันพูดและแสดงท่าทางคำว่า สวัสดีครับ / ค่ะ และ ขอขอบคุณ ครับ / ค่ะ (R)

ครั้งที่ 2 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ”

ขั้นนำ

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูแต่งประโยคสั้น ๆ พร้อมกับให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางการรับรู้และการแสดงออกตามครูผู้สอนดังนี้ (M)

“หนูง่วงนอน”

“หนูหิวข้าว”

“หนูหิวน้ำ”

2. ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสนทนาประโยคที่ครูสอน โดยให้นักเรียนเล่นหุ่นมือสนทนาเป็นประโยคกับครูผู้สอน (C)

3. ครูยกตัวอย่างและถามนักเรียนว่า เมื่อหนูง่วงนอนหนูต้องพูดคำว่า “หนูง่วงนอน” และให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางตามครูผู้สอน (M) (C)

4. ครูยกตัวอย่างและถามนักเรียนว่า เมื่อหนูหิวข้าวหนูต้องพูดคำว่า “หนูหิวข้าว” และให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางตามครูผู้สอน (M) (C)

5. ครูยกตัวอย่างและถามนักเรียนว่า เมื่อหนูหิวน้ำหนูต้องพูดคำว่า “หนูหิวน้ำ” และให้นักเรียนพูดและแสดงท่าทางตามครูผู้สอน (M) (C)

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนร่วมกันพูดและแสดงท่าทางคำว่า “หนูง่วงนอน” “หนูหิวข้าว” “หนูหิวน้ำ” (R)

ครั้งที่ 3-6 ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยใช้บทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน
ชั้นนำ

ครูผู้สอนทบทวนกิจกรรมที่ทำไปในครั้งที่แล้ว (S)

ขั้นสอน

1. ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสนทนาประโยคที่ครูสอน โดยให้นักเรียนเล่นหุ่นมือสนทนาเป็นประโยคกับครูผู้สอน (M) (C)

2. เล่าบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน ให้นักเรียนฟัง เรื่องมีอยู่ว่า (M)

ณ. ป่าแห่งหนึ่งมีสัตว์ทั้ง 3 ตัว เป็นเพื่อนรักกันมากมี เจ้าหมี แมว และเจ้าหมา

เจ้าหมี : สวัสดีพี่ชื่อหมีนะ (ครูผู้สอนถามว่า เจ้าหมีร้องอย่างไร)

เจ้าแมว : สวัสดีหนูชื่อแมวนะ (ครูผู้สอนถามว่า เจ้าแมвр้องอย่างไร)

เจ้าหมา : สวัสดีหนูชื่อหมานะ (ครูผู้สอนถามว่า เจ้าหมากร้องอย่างไร)

เจ้าหมี แมว หมา เป็นเพื่อนรักกันมาก

เจ้าหมา : หนูหิวข้าว

เจ้าแมว : หนูหิวน้ำ

เจ้าหมี : มากินนี่ซี

เจ้าหมา : ขอบคุณครับ

สัตว์ทั้งสามตัว เจ้าหมา เจ้าหมี เจ้าแมว นั่งกินขนมกันอย่างมีความสุข สัตว์ทั้งสามตัวกินจนอิ่มแล้วเจ้าแมวก็ตูขึ้นว่า

เจ้าแมว : หนูง่วงนอน

เจ้าหมี : งั้นเราไปนอนกันเถอะ

เจ้าหมา : ดีครับ

3. แบ่งตัวละครและเลือกหุ่นมือตามที่นักเรียนสนใจของนักเรียนเอง (S)

4. ครูผู้สอนให้นักเรียนฝึกพูดเป็นประโยคในบทละครเรื่อง พี่หมีแบ่งปัน (C)

5. ครูผู้สอนให้นักเรียนมาเล่นละครกับครู โดยให้นักเรียนเลือกตัวละครตามที่ตนเองสนใจ (M) (C)

6. ครูผู้สอนค่อย ๆ สอนประโยคในบทละคร ให้นักเรียนพูดประโยคซ้ำ ๆ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกความจำ (M) (C)

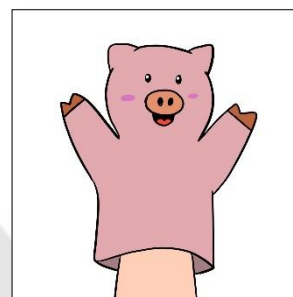
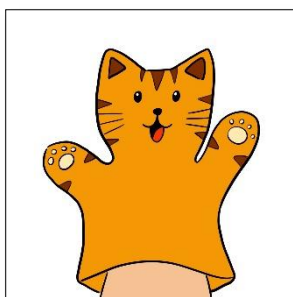
7. ครูผู้สอนสังเกตนักเรียนว่าสามารถออกเสียงตามประโยคได้อย่างถูกต้องหรือไม่ (C)

ขั้นสรุป

ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันแสดงละครหุ่นมือเรื่อง พี่หมูแบ่งปัน (R)

สื่อการเรียนการสอน

1. หุ่นละครต่าง ๆ

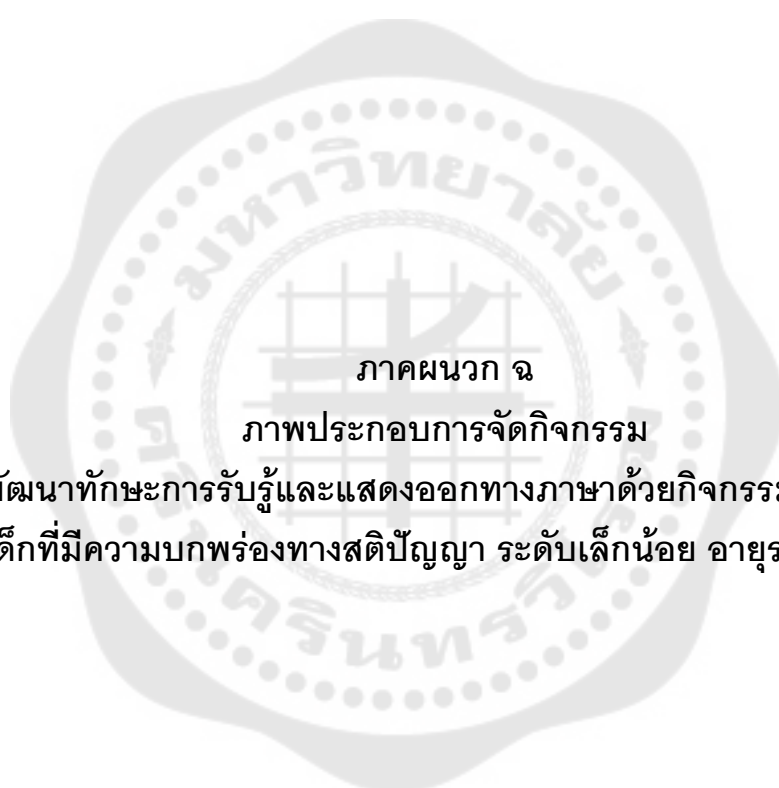
การวัดและการประเมิน

วิธีการ : ประเมินจากการปฏิบัติได้ตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือ : แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 6-8 ปี

เกณฑ์การประเมิน : ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ถือว่าผ่านเกณฑ์

ลงชื่อ.....ครูผู้สอนกิจกรรม

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบการจัดกิจกรรม

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ภาพประกอบการจัดกิจกรรม

การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือ
ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ภาพที่ 1-2 วิธีอธิบายการจัดกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเล็กน้อย อายุระหว่าง 6-8 ปี

ภาคผนวก ช

เอกสารขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล

ที่ อว 8718/391

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

24 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ขออนุญาตขอรับข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาพิเศษเขตที่ 12 จังหวัดชลบุรี

เนื่องด้วย นางสาวช่อลัดดา คำแก้ว นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาโท เรื่อง “การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยวดี มากพา และรองศาสตราจารย์ ดร.ดารณี ศักดิ์ศิริผล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท

ในการนี้ นิสิตขออนุญาตขอรับข้อมูล โดยใช้ 1) แบบประเมิน เรื่อง แบบประเมินทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี ก่อนทำกิจกรรมละครหุ่นมือเพื่อพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อย และ 2) แผนกิจกรรมการพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุระหว่าง 6-8 ปี โดยมีใบรับรองที่ผ่านการวินิจฉัยจากทางการแพทย์ที่มีระดับ IQ 50 -70 ไม่มีความพิการซับซ้อน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่หน่วยงานของท่าน ระหว่างเดือนมีนาคม 2564 ถึงเดือนกันยายน 2564 ทั้งนี้ นิสิตจะเป็นผู้ประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขออนุญาตขอรับข้อมูล และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 093 115 6325

ภาคผนวก ซ

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G-421/2563E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

- ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุ 6-8 ปี
- ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาว ซอัสิตตา คำแก้ว
- สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์
- เอกสารที่รับรอง: 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. โครงการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 28 มกราคม 2564
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 28 มกราคม 2564
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 28 มกราคม 2564
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2 วัน/เดือน/ปี 28 มกราคม 2564

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทันตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E/G-421/2563

วันที่ให้การรับรอง : 28/01/2564

วันหมดอายุใบรับรอง : 28/01/2565

ที่ อว 8718/

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

28 มกราคม 2564

เรื่อง ขออนุญาตผลการพิจารณาโครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G- 421/2563E

เรียน นางสาว ช่อลัดดา คำแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ใบรับรองโครงการวิจัย SWUEC/E/G-421/2563

ตามที่ท่านได้ส่งโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุ 6-8 ปี โครงการวิจัยเลขที่ SWUEC-G 421/2563E เพื่อรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ นั้น

คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ได้พิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว บัดนี้ คณะกรรมการฯ ให้การรับรองโครงการวิจัยดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564 รายละเอียดดังนี้

Certificate Number SWUEC/E/G-421/2563
Date of Approval 28 มกราคม 2564 (อายุใบรับรองโครงการวิจัย 12 เดือน)
Date of Expiration 28 มกราคม 2565
Continuing Review ทุก 12 เดือน (ครบกำหนดส่งรายงานครั้งแรก วันที่ 28 มกราคม 2565)

ในการนี้ คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ ใคร่ขอความกรุณาให้ผู้วิจัยส่งรายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและต่ออายุการรับรองก่อนกำหนดวันหมดอายุ 30 วัน เพื่อให้เป็นไปตามวิธีดำเนินการมาตรฐาน (SOPs version 2.0) ของคณะกรรมการฯ ทั้งนี้รายละเอียดของเอกสารที่ให้การรับรองตามที่ปรากฏใน Certificate of Approval (Certificate Number SWUEC/E/G-421/2563) ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(แพทย์หญิงสุธีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
โทรศัพท์ 0-2649-5000 ต่อ 12430
โทรสาร 0-2259-1822

MF-04-version-2.0
วันที่ 18 ต.ค. 61

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC-G-421/2563E (ต่อใบรับรองครั้งที่ 1)

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่จะดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง : การพัฒนาทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาด้วยกิจกรรมละครหุ่นมือสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเล็กน้อยช่วงอายุ 6-8 ปี

ชื่อผู้วิจัยหลัก : นางสาวช่อลัดดา คำแก้ว

สังกัด : คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เอกสารที่เสนอพิจารณาทบทวน :

แบบรายงานความก้าวหน้าของงานวิจัย เพื่อขอต่ออายุการรับรอง ฉบับลงวันที่ 24 มกราคม 2565

วันที่ประชุม : 21 กุมภาพันธ์ 2565 การประชุมครั้งที่ : 2/2565

ผลการพิจารณา : รับรอง

ข้อเสนอแนะ : โปรดปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการดำเนินงานโครงการวิจัยในมนุษย์ช่วงที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19)

(ลงชื่อ).....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทนตแพทย์หญิงณปภา เอี่ยมจิตรกุล)

กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....

(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/G/E-421/2563

วันที่รับรอง : 02/02/2565

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวช่อลัดดา คำแก้ว

วัน เดือน ปี เกิด 08 กุมภาพันธ์ 2532

สถานที่เกิด ชลบุรี

วุฒิการศึกษาปริญญาตรี

สาขาคอนตรีและการแสดง

วิชาเอก นาฏศิลป์ไทยและการกำกับลีลา

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ปริญญาโท

สาขาศิลปศึกษา

วิชาเอก ศิลปะการแสดงศึกษา

คณะศิลปกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่อยู่ปัจจุบัน 377/61 หมู่ 1 ตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี 20180